Towards Modern Slavic Studies

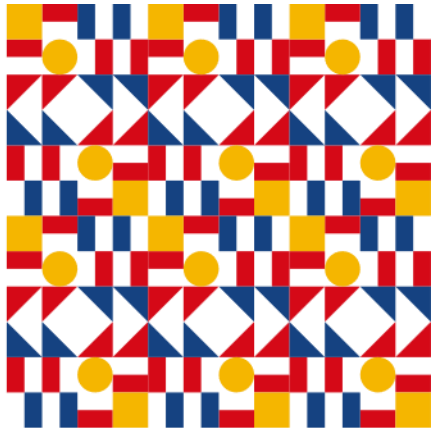

PROGRAM MIĘDZYNARODOWYCH STUDIÓW SLAWISTYCZNYCH DRUGIEGO STOPNIA

Towards Modern Slavic Studies – 2020-1-PL01-KA203-081976, 2020 Erasmus+ Strategic Partnerships for higher education

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE

UNIVERSITY OF OSTRAVA

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+

Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

[I. Bogoczová, J. Delova Siljanova, J. Derdowska, M. Kalita, S. Mizerová, J. Muryc, K. Pospiszil-Hofmańska, J. Raclavská, L. Tanushevska, D. Tkaczewski], licencja: CC BY-NC-ND 4.0 (link do: https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.pl)

Katowice 2022

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

SPIS TREŚCI

INFORMACJE PODSTAWOWE 5
CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU 6
KONCEPCJA KSZTAŁCENIA 6
PROFIL KANDYDATA 7
PROFIL ABSOLWENTA 8
AKTY PRAWNE 9
PROGRAM STUDIÓW 11
KIERUNEK: MIĘDZYNARODOWE STUDIA SLAWISTYCZNE 15
SYLABUSY KIERUNKU 17
ANALIZA TEKSTU – WARSZTAT LINGWISTYCZNY 17
FRAZEOLOGIE – POJETÍ A MOŽNOSTI PŘEKLADU 26
GEOGRAFIA, TURYSTYKA KULTUROWA I OBSŁUGA GRUP TURYSTYCZNYCH 34
INTERPERSONÁLNÍ KOMUNIKACE 42
JAZYKOVÁ ETIKETA – ZDVOŘILOSTNÍ NORMY V JAZYCE 50
JAZYKOVÝ KONTAKT A VÍCEJAZYČNOST 58

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

KULTURA JĘZYKA I STYLISTYKA 66
KULTURA POPULARNA I JEJ CZESKIE I POLSKIE REPREZENTACJE 76
KULTURY MNIEJSZOŚCI ETNICZNYCH I POGRANICZA 84
KULTURY W DIALOGU 95
LITERATURA I (E)MIGRACJE 108
LITERATURA I MIASTO 116
LITERATURA I MIT 124
LITERATURA I PAMIĘĆ 133
PRZEKŁAD LITERACKI W DIALOGU KULTUR 144
RÉTORIKA – UMĚNÍ MLUVIT JAKO PROSTŘEDEK KOMUNIKACE 154
SLOVANSKÉ JAZYKOVÉ TRADICE A TYPOLOGICKÉ ODLIŠNOSTI 162
SOCIOKULTURNÍ A PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY V JAZYCE 170
WARSZTAT METODYKI NAUCZANIA JĘZYKÓW OBCYCH 179
WARSZTAT TŁUMACZA USTNEGO / TLUMOČNICKÝ SEMINÁŘ 187
WSPÓŁCZESNE TEORIE LINGWISTYCZNE W JĘZYKOZNAWSTWIE SŁOWIAŃSKIM 195
ZÁKLADY PUBLIKAČNÍ ČINNOSTI 203

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa kierunku: Międzynarodowe studia slawistyczne

Poziom: drugiego stopnia

Profil: ogólnoakademicki

Forma: studia stacjonarne realizowane w trzech ośrodkach akademickich

Język studiów: czeski, macedoński, polski

Liczba semestrów: 4

Ukończenie studiów: na podstawie pozytywnej oceny pracy dyplomowej i/lub pozytywnej oceny z egzaminu dyplomowego

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120

Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach modułów realizowanych w formie fakultatywnej: 30

CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU

Międzynarodowe studia slawistyczne to stacjonarne studia drugiego stopnia, które służą pogłębieniu wiedzy w zakresie języków, literatur i kultur słowiańskich, ze szczególnym uwzględnieniem Republiki Czeskiej, Macedonii Północnej oraz Polski. Umożliwiają zdobycie wiedzy teoretycznej w ujęciu komparatystycznym z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa. Umożliwiają doskonalenie kompetencji językowych i metodologicznych. Studia kształcą profesjonalistów, którzy mogą w przyszłości podjąć pracę w instytucjach, organizacjach i firmach mających międzynarodowy charakter i potrzebujących pracowników o bardzo dobrej znajomości kultur słowiańskich. Kierunek został opracowany przez międzynarodowy zespół slawistów i został zaprojektowany w sposób uniwersalny, tak, aby mógł być realizowany zarówno w kombinacji dwujęzycznej (studia polsko-czeskie z lektoratem języka macedońskiego, studia polsko-macedońskie z lektoratem języka czeskiego, studia czesko-macedońskie z lektoratem języka polskiego), jak i trójjęzycznej (studenci uczą się wszystkich trzech języków – czeskiego, macedońskiego i polskiego). Program studiów zakłada, że naukę rozpoczynają osoby znające dwa języki słowiańskie programu co najmniej na poziomie B2 (wg ESOKJ). Jest to konieczne, ponieważ przedmioty prowadzone są w językach programu, materiały kursowe oraz sylabusy również są w językach słowiańskich. Język macedoński, ze względu na to, że w czeskim ośrodku akademickim nie prowadzi się nauki tego języka, jest reprezentowany w materiałach w mniejszym stopniu.

KONCEPCJA KSZTAŁCENIA

Międzynarodowe studia slawistyczne to program oferujący studia na trzech uczelniach – na Uniwersytecie Ostrawskim w Czechach, na Uniwersytecie św. Cyryla i Metodego w Skopje oraz Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Grupa studentów rozpoczyna naukę w pierwszym semestrze studiów w Polsce, w Katowicach. Następnie cała grupa wyjeżdża na kolejny semestr do Skopje, gdzie korzysta z wiedzy i doświadczeń wykładowców macedońskich. W trzecim semestrze studenci przyjeżdżają studiować w Ostrawie, gdzie uniwersytet dysponuje zapleczem technicznym dla praktycznej nauki tłumaczenia ustnego. Czwarty semestr poświęcony jest na napisanie pracy dyplomowej i studenci mogą

realizować go w jednej z trzech wymienionych uczelni lub zdalnie. Program studiów zakłada, że cała grupa studentów podróżuje do innych ośrodków akademickich wspólnie – dzieląc doświadczenia, integrując się i wzmacniając dialog międzykulturowy. Ważną rolę w koncepcji kształcenia w ramach tego kierunku odgrywa współpraca międzynarodowa i mobilność. Zakłada się współpracę na poziomie nauczania (możliwość prowadzenia zajęć przez dwóch prowadzących pochodzących z dwóch różnych krajów), jak i na poziomie komunikacji w międzynarodowej grupie studentów.

PROFIL KANDYDATA

Studia są propozycją dla osób, które chcą pogłębić swoją wiedzę z zakresu nauk humanistycznych oraz doskonalić kompetencje komunikacyjne w zakresie wybranych języków słowiańskich programu. Międzynarodowe studia slawistyczne skierowane są do absolwentów studiów pierwszego bądź drugiego stopnia z zakresu nauk humanistycznych, charakteryzujących się szerokimi zainteresowaniami filologicznymi oraz znających dwa języki słowiańskie programu co najmniej na poziomie B2 (wg ESOKJ). Ponadto kandydat na studia powinien posiadać podstawową wiedzę o dziejach i współczesności Słowiańszczyzny, a także wykazywać zainteresowanie szeroko pojętą kulturą słowiańską. Międzynarodowe studia slawistyczne przeznaczone są dla osób, które potrafią samodzielnie pracować z literaturą przedmiotu i źródłami internetowymi, a także w podstawowym zakresie potrafią obsługiwać komputer (aby uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w trybie hybrydowym bądź zdalnym). Kandydaci na studia liczą się także z tym, że zajęcia (pobyty stażowe, stacjonarne sesje zajęciowe, warsztaty) będą odbywać się w dwóch lub trzech krajach słowiańskich.

PROFIL ABSOLWENTA

Celem studiów jest wykształcenie profesjonalistów w dziedzinie filologii słowiańskiej, biegle posługujących się trzema językami słowiańskimi, dwoma na poziomie C1/C2 i jednym na poziomie co najmniej B2 (wg ESOKJ). Studia w kompleksowy sposób przygotują do pracy w międzynarodowym i wielokulturowym środowisku, rozbudowując i doskonaląc nie tylko kompetencje językowe uczestników, ale także umożliwiając studentom zdobycie doświadczenia w pracy w międzynarodowych zespołach w krajach, w których działają uczelnie prowadzące kierunek. Starannie opracowany program zajęć pozwala zarówno na zdobycie wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, jak i wykorzystanie jej w praktyce – w trakcie zajęć, warsztatów, pobytów badawczych czy podczas realizacji różnego typu projektów. Studenci nie tylko poznają narzędzia, ale przede wszystkim zdobywają wiedzę jak, i w jakim kontekście wykorzystać zdobytą wiedzę oraz jak mierzyć efektywność swoich działań.
Moduły kształcenia realizowane w trakcie studiów dostosowane są do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, dają absolwentom kierunku możliwość zdobycia pracy w instytucjach kultury (zarządzanie kulturą, koordynowanie projektów), administracji, w placówkach dyplomatycznych, branży kreatywnej i turystycznej. Ponadto absolwenci charakteryzują się co najmniej podstawową wiedzą z zakresu przekładów ustnych i pisemnych, co pozwala im na rozwój kariery także w branży tłumaczeń.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

AKTY PRAWNE

Akty prawne, na podstawie których opracowano program międzynarodowych studiów slawistycznych:

NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 274/2016 Sb., ze dne 24. srpna 2016 o standardech pro akreditace ve vysokém školství

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ * Се прогласува Законот за високото образование*,што Собранието на Република Македонија го доне-се на седницата одржана на 2 мај 2018 година.

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 i 619)

rozporządzenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów

Dokumenty wewnętrzne uniwersytetów:

Metodická pomůcka pro posuzování žádostí o akreditaci studijního programu

Manuál pro přípravu akreditačních spisů: vnitřní konzistence/provázanost sp (pomůcka pro garanty studijních programů a předmětů) /

Manuál pro přípravu akreditačních spisů: hodnotící metody

Manuál pro přípravu akreditačních spisů: výukové metody

П Р А В И Л Н И К за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на првциклус студии (додипломски студии)и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Uchwała nr 490Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicachz dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących wymagań w zakresie tworzenia i zmianyprogramów studiów prowadzonych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach

Zarządzenie nr 39 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie tworzenia I likwidacji studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

PROGRAM STUDIÓW

Przedmiot	ECTS	Rok	Semestr
		1.	zimowy
Slovanské jazykové tradice a typologické odlišnosti	5		
Seria literacka – Mit	5		
Warsztaty metodyki nauczania języka	4		
Przekład literacki w dialogu kultur	4		
Analiza tekstu – warsztat lingwistyczny	4		
Praktyczna nauka języków słowiańskich	4		
Przedmiot do wyboru 1	5		
Przedmiot do wyboru 2	4		
Przedmiot do wyboru 3	4		

		1.	letni
Współczesne teorie lingwistyczne w językoznawstwie słowiańskim	5		
Kultury w dialogu	5		
Seria literacka – Miasto	5		

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Kultura języka a stylistyka	4		
Praktyczna nauka języków słowiańskich	4		
Diplomový seminář 1	5		
Przedmiot do wyboru 4	5		
Przedmiot do wyboru 5	4		
Przedmiot do wyboru 6	4		

Przedmiot	ECTS	Rok	Semestr
		2.	zimowy
Kultury mniejszości etnicznych i pogranicza	4		
Frazeologia	5		
Praktyczna nauka języków słowiańskich	4		
Warsztat tłumacza ustnego	4		
Geografia, turystyka kulturowa i obsługa grup turystycznych	4		
Diplomový seminář 2	5		
Przedmiot do wyboru 7	4		

		2.	letni
Diplomový seminář 3	10		
Razem:	120		

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Przedmioty do wyboru	ECTS
Jazykový kontakt a vícejazyčnost	4
Interpersonální komunikace	4
Jazyková etiketa	4
Sociokulturní a psychologické aspekty v jazyce	4
Rétorika – umění mluvit jako prostředek komunikace	4
Základy publikační činnosti	4
Slovanské osobnosti	4
Kultura popularna	5
Seria literacka – Pamięć	5
Seria literacka – (E)Migracje	5
Kurz makedonštiny	5

KIERUNEK: MIĘDZYNARODOWE STUDIA SLAWISTYCZNE

Lp.	Nazwa przedmiotu	Obowiązkowy (O) / do wyboru (W)	ECTS	1 semestr (h)	2 semestr (h)	3 semestr (h)	4 semestr (h)
1	Slovanské jazykové tradice a typologické odlišnosti	O	5	30			
2	Seria literacka – Mit	O	5	21			
3	Warsztaty metodyki nauczania języka	O	4	30			
4	Przekład literacki w dialogu kultur	O	4	30			
5	Analiza tekstu – warsztat lingwistyczny	O	4	30			
6	Praktyczna nauka języków słowiańskich	O	4	90			
7	Przedmiot do wyboru 1	W	5	30			
8	Przedmiot do wyboru 2	W	4	30			
9	Przedmiot do wyboru 3	W	4	30			
10	Współczesne teorie lingwistyczne w językoznawstwie słowiańskim	O	5		30		
11	Kultury w dialogu	O	5		30		
12	Seria literacka – Miasto	O	5		30		
13	Kultura języka a stylistyka	O	4		17		
14	Praktyczna nauka języków słowiańskich	O	4		90		
15	Diplomový seminář 1	O	5		30		
16	Przedmiot do wyboru 4	W	5		30		
17	Przedmiot do wyboru 5	W	4		30		

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

18	Przedmiot do wyboru 6	W	4		30		
19	Kultury mniejszości etnicznych i pogranicza	O	4			30	
20	Frazeologia	O	5			21	
21	Praktyczna nauka języków słowiańskich	O	4			90	
22	Warsztat tłumacza ustnego	O	4			21	
23	Geografia, turystyka kulturowa i obsługa grup turystycznych	O	4			17	
24	Diplomový seminář 2	O	5			30	
25	Przedmiot do wyboru 7	W	4			30	
26	Diplomový seminář 3	O	10				240
	Razem:		120	1117			

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

SYLABUSY KIERUNKU

ANALIZA TEKSTU – WARSZTAT LINGWISTYCZNY

konwersatorium, 15 spotkań x 90 minut (2x45 min.)

Model pracy: zdalny, kontaktowy lub hybrydowy

Przedmiot „Analiza tekstu – warsztat lingwistyczny“ ma na celu wzbogacenie wiedzy studentów w zakresie językoznawstwa tekstowego, obejmując problematykę interdyscyplinarnych badań nad tworzeniem, odbiorem i użyciem tekstów. Celem modułu jest wyposażenie studentów w wiedzę w zakresie lingwistycznej analizy tekstów, które pojawiają się np. we współczesnych mediach, internecie. W praktycznym wymiarze kurs zmierza do rozwinięcia umiejętności wolnego od stereotypów i ideologii, świadomego, obiektywnego i refleksyjnego odbioru treści komunikatów oraz zdolności zastosowania krytycznego myślenia do analizy współczesnych problemów cywilizacyjnych, społecznych i kulturowych. Zajęcia obejmować będą m.in. analizę strategii językowych stosowanych w wybranych dyskursach obecnych we współczesnej przestrzeni publicznej oraz komunikatów, które są przykładami takich zjawisk społecznych jak m.in. mowa nienawiści, cyberprzemoc, fake news.

SPIS TREŚCI

Lingwistyczna analiza tekstu. Tekst a dyskurs

Komunikacja, akt komunikacji

Komunikacja werbalna i niewerbalna

Spójność w tekście

Delimitacja tekstu

1. Funkcje języka i tekstu
2. Tekst mówiony a tekst pisany
3. Zróżnicowanie terytorialne języka
4. Moda językowa
5. Gatunki wypowiedzi
6. Język w Internecie
7. Analiza stylistyczna tekstu
8. Działania na tekście
9. Lingwistyczna analiza tekstu
10. Powtórzenie wiadomości

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W07	zna i rozumie historyczne i współczesne kierunki oraz metody badawcze w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

LITERATURA

Antas J., Co mówią ręce. Wprowadzenie do komunikacji niewerbalnej. W: Retoryka dziś. Teoria i praktyka. Red. R. Przybylska, W. Przyczyna. Kraków: „Poligrafia Salezjańska", s. 437–460.
Bachtin M., Problem gatunków mowy. Problem tekstu w lingwistyce, filologii i innych naukach humanistycznych.
Balcerzan E., W stronę genologii multimedialnej. Teksty Drugie nr 6
Bartmiński J.,, 2004: *Tekst jako przedmiot tekstologii lingwistycznej* [w:] *Tekstologia. Współczesna polszczyzna. Wybór opracowań*, red. J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, UMCS Lublin 2004.
Bugajski M., 2006: Język w komunikowaniu. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 246– 254.
Buttler D., 1962: Wyrazy modne, „Przegląd Humanistyczny 6", nr 4 (31), 99–112.
De Beaugrande R.A., Dressler A., 1990: Wstęp do lingwistyki tekstu. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Dobek-Ostrowska B. 2007: Podstawy komunikowania społecznego. Astrum.
Dobrzyńska T. 1996: Tekst i jego odmiany.
Dobrzyńska T., 1974: Delimitacja tekstu literackiego. Ossolineum.
Dobrzyńska T., 1992: Gatunki pierwotne i wtórne. Czytając Bachtina, [w:] Typy tekstów. Warszawa.
Dobrzyńska T., 2004 *Tekst w perspektywie stylistycznej* [w:] *Tekst – styl – poetyka*, Kraków.

Grzegorczykowa, R., 1991: Problem funkcji języka i tekstu w świetle teorii aktów mowy, [w:] Język i kultura. 4. s.11-28, Wrocław
Grzenia J., 2006: Komunikacja językowa w Internecie. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa.
Gut. D., 1999: Piszę, więc jestem. O języku Internetu. „Konteksty", nr 1-2;
Jagodzińska J., 2002: Dyskurs internetowy w: Czynności tworzenia i rozumienia wypowiedzi, red. Porayski-Pomsta J.
Jarząbek K., 2010: Niewerbalne aspekty komunikacji w kształceniu slawistów. Katowice.
Jarząbek K., 2011: Komunikacja niewerbalna jako przejaw tożsamości kulturowej. W: „Socjolingwistyka" T. 24-25, Kraków.
Kiklewicz, A., 2008: Dwanaście funkcji języka, [w:] LingVaria. III/2.
Koj, L., 1991: Uwagi o funkcjach języka i mowy, [w:] Język a kultura. IV.
Mayenowa M. R., 1971: O spójności tekstu, Ossolineum.
Ożóg K., 2000: Wyrazy modne i nadużywane w polszczyźnie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku, [w:] Słownictwo współczesnej polszczyzny w okresie przemian, Mazur J. (red.), Lublin.
Ożóg K., 2002: Mody w języku a mody kulturowe, [w:] Moda jako problem lingwistyczny, Wojtczuk K. (red.). Siedlce
Piotrowicz A., Witaszek-Samborska M., 2013: Trwałość i zmienność mody językowej – w pięćdziesiąt lat od publikacji Danuty Buttler, „Poradnik Językowy", z. 4. s. 19-33.
Pisarek W., 1993: Moda w języku, „Ojczyzna polszczyzna", nr 3
Pisarek W., 2008: Wstęp do nauki o komunikowaniu. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne
Pisarkowa K., 1974: O spójności tekstu mówionego w: Tekst i język. Problemy semantyczne. Red. Mayenowa M.R.
Rozprawa doktorska dr Zofii Dembowskiej – Komunikacja niewerbalna Polaków i Macedończyków
Tkaczyk L., 1996: Komunikacja niewerbalna. Postawa, mimika, gest.
Wajszczuk J., 1983: Tekst spójny czy po prostu tekst?, [w:] Tekst i zdanie. Red. T. Dobrzyńska i E. Janus
Warchala J., 1991:Dialog potoczny a tekst. Katowice.
Wierzbicka A., 1973: Akty mowy w: Semiotyka i struktura tekstu red. Mayenowa M.R.
Wilkoń A., 1982: Język mówiony a pisany. W: „Socjolingwistyka". Red. W. Lubaś T. 4. Kraków.
Wilkoń A., 2000: Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny. Katowice

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Wilkoń A., 2002: Spójność i struktura tekstu. Universitas
Witosz B., 2005: Genologia lingwistyczna. Zarys problematyki. Katowice.
Wyrwas K., Sujkowska-Sobisz K., 2005: Mały słownik terminów teorii tekstu. Warszawa.
Zdunkiewicz-Jedynak D. 2008: Wykłady ze stylistyki. Warszawa.
Żydek-Bednarczuk U. 2005: Wprowadzenie do lingwistycznej analizy tekstu. Universitas. Kraków.
Видоески Б, 1998: Дијалектите на македонскиот јазик – Том 1, Скопје.
Видоески Б, 1999: Дијалектите на македонскиот јазик – Том 2, Скопје.
Марковиќ М. 2003: Преглед на македонските дијалекти. Скопје.
Марковиќ М.2007: Дијалектологија на македонскиот јазик, Скопје.
Минова-Ѓуркова Л. 2003: Стилистика на современиот македонски јазик, Скопје.

FRAZEOLOGIE – POJETÍ A MOŽNOSTI PŘEKLADU

konwersatorium, 7 spotkań x 135 minut (3x45 min.)
Model pracy: zdalny, kontaktowy lub hybrydowy

Hlavním cílem kurzu „Frazeologie – pojetí a možnosti překladu“ je seznámit studenty se základními poznatky z oblasti frazeologie. Co je frazeologie, jaké jsou základní frazeologické termíny a pojmy, místo frazeologie mezi ostatními disciplínami lingvistiky, předmět jejího zkoumání a teoretické základy. Studenti se seznámí s různými směry v přemýšlení o frazeologii, kognitivizmus, jazykový obraz světa, nebo lingvokulturologický a etnolingvistický přístup ke studiu frazeologie. Místo kontrastivní frazeologie v současné lingvistice. Různé možnosti studia kontrastivní frazeologie. Studenti se seznamují se specifiky úspěšného překladu a základními principy překládání frazémů a rozvíjí kritické myšlení k vyhodnocení vhodného překladového ekvivalentu z jednoho jazyka do druhého. Na závěr kurzu se studenti seznámí s prací s korpusem a elektronickými databázemi, jež se dají k překladu využít.

SPIS TREŚCI

1. Základy frazeologie
2. Frazeologie a jazykový obraz světa
3. Kontrastivní frazeologie
4. Překlad frazémů I
5. Překlad frazémů II
6. Frazeologie a korpus
7. Frazeologie a frazeografie

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W07	zna i rozumie historyczne i współczesne kierunki oraz metody badawcze w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

LITERATURA

Bąba S., Liberek J., *Słownik frazeologiczny współczesnej polszczyzny*, Warszawa 2002.
Bąba S., *Twardy orzech do zgryzienia, czyli o poprawności frazeologicznej*, Poznań 1986.
Bachmannová, J. - Suksov, V.: *Jak se to řekne jinde: česká přísloví a jejich jinojazyčné protějšky*. Praha: Knižní klub, 2007.
Bartmiński, Jerzy (2009): Punkt widzenia, perspektywa, językowy obraz świata. In: Jerzy Bartmiński, *Językowe podstawy obrazu świata*. Lublin: Wydawnictwo UMCS, s. 76–88.
Bartmiński, Jerzy. *Jazyk v kontextu kultury*. Karolinum, Praha 2016.
Bartoszewska, Janina, Mokienko, Valeriĭ Mikhaĭlovich, Walter, Harry: *Frazeologia słowiańska i inne płaszczyzny systemu językowego*. Gdańsk 2004.
Benešová, Michala, Renata Rusin Dybalska, Lucie Zakopalová. *Tvůrčí překlad ve výukovém procesu na polsko-českém příkladu*. Karolinum Press, Praha 2014.
Čermák, F, Jan Kocek. *Mnohojazyčný korpus InterCorp: Možnosti studia*. Nakladatelství Lidové noviny – 2010.
Čermák, F, Jiří Hronek. *Slovník české frazeologie a idiomatiky 2: Výrazy neslovesné*, Leda, Praha 2009.
Čermák, F, Jiří Hronek. *Slovník české frazeologie a idiomatiky 3: Výrazy slovesné*. Leda, Praha 2009.

Čermák, F. Poznámky k tvorbě slovníku na základě korpusu / Notes on Compiling a Corpus-Based Dictionary. Jazykovědný časopis 64(2):133-150, 2014.
Čermák, F.: *Frazeologie a idiomatika česká a obecná*. Praha, 2007.
Dinžíková, I. *Poznanie interkultúrneho aspektu pri preklade frazém*. Univerzita Komenského v Bratislave Philologia XXIV_2
Dobríková, Mária a kol. *Jihoslovanská frazeologie kontrastivně*. Masarykova univerzita, Brno 2017.
Dziamska-Lenart G. Frazeografia polska. Teoria i praktyka. Filologia Polska. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2018.
Hebal-Jezierska, M. (ed.). *Praktyczny przewodnik po korpusach języków słowiańskich*. Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa 2014.
Hejwowski Krzysztof. *Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
Hnátková, Milena. Značkování frazémů a idiomů v Českém národním korpusu s pomocí Slovníku české frazeologie a idiomatiky. „Slovo a slovesnost", 63 (2002), nr 2, s. 117-126.
Chlebda W., *Elementy frazematyki. Wprowadzenie do frazeologii nadawcy*, Opole 1991.
Chlumská, L. (2014). Není korpus jako korpus: Korpusy v kontrastivní lingvistice a translatologii. „Časopis pro moderní filologii", 96(2), s. 221–232.
Jadlovský, Tomáš. K otázce překladu frazémů bez slovníkových ekvivalentů (na příkladu češtiny a ruštiny). „Opera Slavica", XIX, 2009, nr 4, s. 10-18.
Janovec, Ladislav. 2021. Svět v obrazech a ve frazeologii II. World in Picturesand in Phraseology. Pedagogická fakulta UK, Praha 2018.
Klégr, Aleš (2016): Lexikální kolokace: základní přehled o vývoji pojetí. In: ČMF 98, s. 95-103.
Lewicki A.M., *Studia z teorii frazeologii*, Łask 2003.
Martinková, M. (2014). K metodologii využití paralelních korpusů v kontrastivní lingvistice. „Naše řeč", 97(4–5), s. 270–285.
Mrhačová, Eva – Ponczová. *Lidské tělo v české a polské frazeologii a idiomatice*, Ostrava 2004.
Müglová, Daniela. *Komunikace, tlumočení, překlad*. Enigma, Nitra. 2013
Müldner-Nieckowski, Piotr, Łukasz Müldner-Nieckowski: *Nowy szkolny słownik frazeologiczny*, Świat Książki, Warszawa 2004.
Pajdzińska, A., *Studia frazeologiczne*, Łask 2006.
Popovićová, Snežana. *Česká a srbská frazeologie: Na cestě ke dvojjazyčnému frazeologickému slovníku*. Karolinum, Praha 2021.
Satoła-Staśkowiak, Joanna. *Tłumacząc nieprzetłumaczalne.* Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. Łódź 2020.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Slovník české frazeologie a idiomatiky 3: Výrazy slovesné. Leda, Praha 2009.
Szerszunowicz, Joanna. Kulturem we frazeografii dwujęzycznej In: Edukacja dla przyszłości, ed. J. F. Nosowicz. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku. Białystok 2014, s. 295-306.
Vaňková, Irena a kol. *Co na srdci, to na jazyku: kapitoly z kognitivní lingvistiky*. Karolinum, Praha 2005.
Vaňková, Irena Nádoba plná řeči (Člověk, řeč a přirozený svět) Karolinum Press, Praha 2007.
Zehnalová, Jitka a kolektiv. *Kvalita a hodnocení překladu: Modely a aplikace*. Univerzita Palackého, Olomouc 2015.

Велјановска, К., Фразеолошките изрази во македонскиот јазик (со осврт на соматската фразеологија) Македонска ризница 2006
Велковска, С. *Македонска фразеологија со мал фразеолошки речник.* Скопје. (Сн.В.) 2008.
Делова-Силјанова, Јасминка. 2022. *Соматската фразеологија во преводот (македонско-чешки преплетувања*). Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје.
Макаријоска Л., Павлеска, Б. *Прилози за македонската фразеологија*/ Contributions to Macedonian Phraseology, 2020.

Фразеолошки речник на македонскиот јазик. Том Први А-Ј. 2003. Огледало Скопје. (ФРМЈ)
Фразеолошки речник на македонскиот јазик. Том Втори К-П. 2008. Огледало Скопје. (ФРМЈ)
Фразеолошки речник на македонскиот јазик. Том Трети Р-Ш. 2009. Огледало Скопје. (ФРМЈ)

www.korpus.cz
http://drmj.eu/
http://nkjp.pl/
https://wiki.korpus.cz/doku.php/kurz:hledani_frazemy
https://wiki.korpus.cz/doku.php/cnk:intercorp
http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=4064

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

GEOGRAFIA, TURYSTYKA KULTUROWA I OBSŁUGA GRUP TURYSTYCZNYCH

konwersatorium, 5 spotkań x 180 minut (4x45 min.)
Model pracy: stacjonarne, hybrydowe lub zdalne

Moduł/przedmiot „Geografia, turystyka kulturowa i obsługa grup turystycznych" ma na celu przekazanie nowej i wzbogacenie dotychczasowej interdyscyplinarnej wiedzy studentów w zakresie: geografii, historii, folkloru, cywilizacji i kultury materialnej Słowian zachodnich i południowych. Program przewiduje syntetyczną prezentację zagadnień wyznaczających specyfikę historycznego rozwoju życia polityczno-społeczno-kulturowego i państwowego. Zaprezentowane będą także wybitne słowiańskie osobowości nauki i kultury w ramach cyklu „Wielkie postacie małych narodów" (tematy prezentacji studenckich). Drugim celem jest przekazanie istotnych wiadomości przydatnych do pracy w zawodach związanych z branżą turystyczną (także jako własnej działalności gospodarczej) oraz instytucjach kultury związanych z turystyką. Moduł rozpisany jest na 5 zajęć w formie konwersatoriów lub warsztatów. Pierwszy etap zajęć dotyczy podstawowych pojęć z zakresu turystyki i krajoznawstwa kulturowego, szerszych zagadnień geografii i atrakcji turystyczno-kulturowych krajów słowiańskich (w tym z LŚDK UNESCO) oraz przepisów prawnych w ruchu turystycznym. Na kolejnym etapie, w ramach działań praktycznych studenci poszerzą oraz usystematyzują swoją wiedzę i umiejętności na temat prezentacji i popularyzowania atrakcji krajoznawczo-kulturowych krajów słowiańskich oraz samodzielnego, kompleksowego przygotowania imprezy turystycznej do kraju słowiańskiego (program, kalkulacja, rezerwacje, transport i zakwaterowanie, imprezy fakultatywne) i obsługi pilocko-przewodnickiej grupy turystycznych, co może być przydatne w pracy w branży turystycznej po ukończeniu studiów. Wśród omawianych zagadnień będą: autoprezentacja (także w językach obcych), przywództwo i praca w zespole ludzkim, zachowania w sytuacjach kryzysowych itp. Zajęcia będą prowadzone w j. polskim (z przykładami i nomenklaturą z językach słowiańskich) i będą odbywać się w formie konwersatorium lub warsztatów, poprzedzonych prelekcją wykładowcy lub ew. studencką prezentacją multimedialną.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

SPIS TREŚCI

1. Słowianie w Europie i na świecie
2. Słowianie południowi, wschodni i zachodni
3. „Oczami fachowca", czyli co oferują dla turystów Czechy, Macedonia i Polska
4. Będąc pilotem wycieczek turystycznych – cz. 1
5. Będąc pilotem wycieczek turystycznych – cz. 2

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obrębie Słowiańszczyzny (zwłaszcza zachodniej i południowej)	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W09	ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu kultury i realiów obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W11	zna na poziomie rozszerzonym terminologię w zakresie humanistyki związaną z wybranymi sferami działalności kulturalnej (literatura, w tym tłumaczenia, sztuki teatralne, wizualne, audiowizualne i in.) oraz rozumie miejsce nauk humanistycznych w relacji do innych nauk	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo,	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

	literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	
MSS_W13	posiada wiedzę obejmującą ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego, a także reguły zarządzania zasobami własności intelektualnej	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
MSS_W14	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. roli nauk humanistycznych w wyjaśnianiu problemów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych wielu z tych problemów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
MSS_W15	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat prawnych i ekonomicznych uwarunkowań życia społecznego	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym,	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

	zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U17	potrafi działać w ramach zespołu realizującego określone zadania i jest gotowy do pracy w grupie, przyjmując w niej funkcje zarówno kierownicze, jak i podrzędno-wykonawcze; potrafi odpowiednio zaplanować realizację wskazanego przez siebie lub innych zadania	2022_ P7S_UO
MSS_U18	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	2022_ P7S_UU
MSS_U19	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności badawcze w zakresie nauk humanistycznych oraz potrafi podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	2022_ P7S_UU
MSS_U20	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i własnych umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	2022_ P7S_UU
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K05	jest gotów do podejmowania aktywności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, kierując się przekonaniem o wartości europejskiego i nieeuropejskiego dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, oraz zaangażowania w jego współtworzenie	2022_ P7S_KO
MSS_K06	ma rozwinięte poczucie odpowiedzialności osobistej i społecznej za swoje przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje, działania oraz ich skutki, a także czuje się odpowiedzialny za podtrzymanie etosu zawodu oraz przestrzeganie etyki zawodowej	2022_ P7S_KO, 2022_ P7S_KR
MSS_K07	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	2022_ P7S_KO
MSS_K08	jest gotów do samodzielnego podejmowania działań zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych i gospodarczych	2022_ P7S_KR

LITERATURA

Adamczak S., Firlej-Adamczak K., Chmielewska D., Mucha M.: *Czechy Północne [Pascal Lajt]*, wyd. Pascal, Bielsko-Biała 2018
Chmielewska D., Mucha M.: *Czechy [Inspirator Podróżniczy]. Kraj Krecika, skalnych miast i niebanalnego humoru*, wyd. Pascal, Bielsko-Biała 2018.
Chmielewska D., Mucha M.: *Czechy [Przewodnik Pascala]*, wyd. Pascal, Bielsko-Biała 2018
Felczak W., Wasilewski T.: *Historia Jugosławii*, Ossolineum, Wrocław 1985.
Gieysztor A.: *Mitologia Słowian*, Wyd. UW, Warszawa 2006.
Jelavich B.: *Historia Bałkanów*, t. 1 i 2, Wyd. UJ, Kraków 2005.
Kruczek, Z. (red.): *Obsługa ruchu turystycznego*, Wyd. Proksenia, Kraków 2001.
Kol.: *Polska last minut. 30 najciekawszych wycieczek*, Wyd. Pascal, Bielsko-Biała 2009.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Kol.: *Przewodnik turystyczny „Polska na weekend". 52 trasy po najpiękniejszych miastach i regionach*, Wyd. Pascal/Onet, Bielsko-Biała 2001.
Kruczek, Z. (red.): *Kompendium pilota wycieczek*, [red.], Wyd. Proksenia, Kraków 2011.
Leśny J.: *Konstantyn i Metody. Apostołowie Słowian*, Księgarnia św. Wojciecha, Poznań 1987.
Lipska A., Świątecki A., Wandowicz W.: *Poradnik pilota wycieczek zagranicznych*, Agencja DINO, Warszawa 1992.
Michniewicz I., Peć M.: *Turystyka.* Tom V. Organizacja imprez i usług turystycznych, WSIP, Warszawa 2014.
Nollen T.: *Spokojnie to tylko Czechy. Przewodnik po różnicach kulturowych*, [tłum.] B. Kaftan, PWN/Newsweek, Warszawa 2007.
Patočka J.: *Kim są Czesi*, [tłum.] J. Baluch, MCK, Kraków 1997.
Sczygieł M.*: Láska nebeská*, AGORA, Warszawa 2012.
Skowronek J., Tanty M., Wasilewski T.: *Historia Słowian południowych i zachodnich*, PWN, Warszawa 1988.
Szczygieł M.: *Gottland*, Wyd. Czarne, Wołowiec 2006.
Szczygieł M.: *Zrób sobie raj*, Wyd. Czarne, Wołowiec 2010.
Vana Z.: *Świat dawnych Słowian*, PIW, Warszawa 1985.
Walas, T. (red.): *Narody i stereotypy*, MCK, Kraków 1995.
Waldenberg M.: *Kwestie narodowe w Europie Środkowo-Wschodniej. Dzieje. Idee*, PWN, Warszawa 1992.
Wałaska/Walaská I.: *(Pół)prawdy i mity o Polakach i Czechach, czyli historyjki z życia wzięte / (Polo)pravdy a mýty o Polácích a Češích, čili historky přímo ze života*, [tłum.] A. Plasová, Wyd. Zaolzie potrafi, Cieszyn 2020.
Wasilewski T.: *Bizancjum i Słowianie w IX wieku*, PWN, Warszawa 1972.
Zagórska-Chabros A.: *Macedonia [Pascal Lajt]*, wyd. Pascal, Bielsko-Biała 2018.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

INTERPERSONÁLNÍ KOMUNIKACE

konwersatorium, 3 spotkania x 225 minut (5x45 min.)
Model pracy: zdalny, kontaktowy lub hybrydowy

Předmět „Interpersonální komunikace“ je teoreticky zaměřený seminář s prvky praktických cvičení je rozvrhován tak, aby seznámil studenty s teorií v oblasti psychologie komunikace a vztahu jazyka a komunikace, především komunikace vzájemné čili interpersonální. Na základě vybraných sociologických, psycholingvistických a rétorických poznatků studenti porozumí vzájemnému působení komunikačního přístupu mluvčích. Pochopí efektivitu a asertivitu dorozumívacích způsobilostí v souvislosti s praktickou interakcí verbálního a nonverbálního chování. V seminářích při nácviku vybraných komunikačních typů projevu (mluveného a psaného) se rozvíjí praktická obratnost studentů – hbitost interpretace, jazyková kompetence a výkonnost sdělovacích kvalifikací.

SPIS TREŚCI

1. Psychosociální pojetí komunikace – metodologický koncept komunikačního aktu
2. Interpersonální komunikace jako dynamický nástroj komunikačního aktu
3. Koncepce komunikačního stylu – specifičnost komunikace

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W07	zna i rozumie historyczne i współczesne kierunki oraz metody badawcze w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

LITERATURA

Auer, P. *Jazyková interakce.* Přel. Nekvapil, J., Kaderka, P, Nekula, M., Dovalil, V., Vasiljev, I., Sloboda, M. Praha: NLN, 2019.
Baney, J. *Komunikacja interpersonalna*. Tłum. Jędruszek, W. Warszawa: Wolters Kluwer Polska, 2009.
Basu, A., Faust, L. *Umění úspěšné komunikace*. Přel. Vrajová, N. Praha: Grada, 2013.
Belz, H., Siegrist, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení*. Přel. Lisá, D. Praha: Portál, 2011.
Berckhan, B. *Komunikace bez zábran*. Přel. Prokeš, P. Praha: Portál, 2012.
Boothman, N. *Trénink obchodní komunikace*. Přel. Kašparovská, H. Praha: Portál, 2004.
Braun, R. *Umění rétoriky*. Přel. Babka, P. Praha: Portál, 2009.
Bruno, T., Adamczyk, G. *Řeč těla Jak rozumět signálům řeči těla*. Přel. Voslářová, M. Praha: Grada, 2013.
Cole, E. L. *Komunikace, sex a peníze*. Přel. Havlík, T. Brno, 2001.
Čakrt, M. *Konflikty v řízení a řízení konfliktů.* Praha: Management Press, 2000.
Černý, V. *Řeč těla*. Praha: Edika, 2012.
Garibal, G. *Tréma a jak ji překonávat*. Přel. Srncová, K. Praha: Portál, 2013.
Hartley, M. *Řeč těla v praxi*. Přel. Makovičková, D. Praha: Portál, 2011.
Hewstone, M., Stroebe, W. *Moderní učebnice sociální psychologie*. Přel. Le Roch, P. Praha: Portál, 2006.

Kolařík, M. *Interakční psychologický výcvik pro praxi*. Praha: Grada, 2013.
Kopřiva, P., Nováčková, J. *Respektovat a být respektován*. Kroměříž: Spirála, 2008.
Motschnig, R., Nykl, L. *Komunikace zaměřená na člověka*. Praha: Portál, 2011.
Naumann, F. *Umění konverzace*. Přel. Zindulková, M. Praha: Portál, 2012.
Plamínek, J. *Komunikace a prezentace*. Praha: Grada, 2012.
Plamínek, J. *Řešení konfliktů a umění rozhodovat*. Praha: Argo, 1994.
Rosenberg, M. B. *Nenásilná komunikace*. Přel. Garcíová, N. Praha: Portál, 2016.
Ekman, P. *Odhalené emoce. Naučte se rozpoznávat výrazy tváře a pocity druhých*. Přel. Nevrlá, E. Brno: Jan Melvil Publishing, 2015.
Gratch, A. *Kdyby muži chtěli promluvit, řekli by asi toto.* Přel. Mesárošová. Praha, 2002.
Gray, J. *Mars a Venuše se mají rádi*. Přel. Václav, A. Praha: Knižní klub, 1997.
Gray, J. *Mars a Venuše si spolu začínají*. Přel. Václav, A. Praha: Knižní klub, 1998. Gruber, D. *Proč ženy muže (ne)chápou. Čtení o mužích a ženách*. Praha: Grada Publishing a.s.: Praha, 2003.
Gruber, D. *Zlatá kniha komunikace*. Praha, Ostrava: nakladatelství Gruber-TDP, 2020.
Janoušek, J. *Psychologické základy verbální komunikace*. Praha: Grada Publishing a.s., 2015.
Karpowicz, A. (ed.) *Antropologia twórczości słownej. Zagadnienia i wybór tekstów*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2012.
Kratochvíl, S. *Manželská a párová terapie*. Praha: Portál, 2009.
Lepilová, K. (ed.) *K cizojazyčné řečové komunikaci ve sféře podnikání*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2004.
Maślanka, T. *Racjonalność i komunikacja. Filozoficzne podstawy teorii społecznej Jürgena Habermasa*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2011.
Nęcki, Z. *Komunikacja międzyludzka*. Kraków: Antykwa, 2000.
Peasovi, A., B. *Proč muži neposlouchají a ženy neumí číst v mapách*. Přel. Rottová, M. Brno: Jiří Alman, 2001.
Pech, J. *Řeč těla & umění komunikace*. Praha: NS Svoboda, 2014.
Peltová, N. V. *Umění komunikace*. Přel. Racek, I. Praha, 2001.

Plamínek, J. *Komunikace a prezentace. Umění mluvit, slyšet a rozumět* (2., doplněné vydání). Praha: Grada Publishing a.s., 2012.
Sierocka, B. (ed.) *Aspekty kompetencji komunikacyjnej*. Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut, 2005.
Silberman, M., Hansburg, F. *Inteligencja interpersonalna. Jak utrzymywać mądre relacje z innymi.* Tłum. Piotrowska, D. Warszawa: StudioEmka, 2012.
Sgall, P. *Jazyk, mluvení, psaní*. Praha: Karolinum, 2011.
Sozzio, D. Brett, S. *Našeptejte mu to!* Přel. Janošková, K. Brno: CPress, 2012.
Sperandio, S. *Účinná komunikace v zaměstnání*. Přel. Šimková. Praha: Portál, 2008.
Stewart, J. *Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej*. Tłum. Suchecki, J. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008.
Staníček, P. *Hry na rozvoj verbální komunikace*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2020.
Štěpáník, S. (et al.) *Vztah jazyka a komunikace v česko-slovensko-polské didaktické reflexi*. Praha: Karolinum, 2019.
Uhlířová, L. *O pravidelnosti a mnohotvárnosti v jazykové komunikaci*. Praha: Akropolis, 2020.
Vybíral, Z. *Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci*. Praha: Portál, 2003.
Vybíral, Z. *Psychologie lidské komunikace*. Praha: Portál, 2000.
Thomson, P. *Sposoby komunikacji interpersonalnej. Spraw, by cię słuchano i odnieś sukces*. Tłum. Geller, T. Poznań: Zysk i S-ka, 1998.
Walencik-Topiłko, A. *Głos jako narzędzie (materiały do ćwiczeń emisji głosu dla osób pracujących głosem i nad głosem)*. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia, 2009.
Watzlawick, P. *Pragmatika lidské komunikace*. Přel. Janečková, B. Vybíral, Z. Praha: Portál, 2011.
Wawrzak-Chodaczek, M. *Komunikacja interpersonalna i masowa*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls, 2017.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

JAZYKOVÁ ETIKETA – ZDVOŘILOSTNÍ NORMY V JAZYCE

konwersatorium, 3 spotkania x 225 minut (5x45 min.)
Model pracy: zdalny, kontaktowy lub hybrydowy

Předmět „Jazyková etiketa – zdvořilostní normy v jazyce“ je teoreticky zaměřený seminář s prvky praktického cvičení je koncipován tak, aby seznámil studenty s otázkami týkajícími se jazykové etikety s ohledem na konvence a jazykové normy v lingvistice. Studenti získají ucelené vědomosti o podmiňujících faktorech vzniku zdvořilostních slovních spojení v daných jazycích a porozumí různým situačním faktorům, které mají zásadní vliv na vznik specifických adresných tvarů (formy oslovování). Pochopí rovněž principy využití gramatických prostředků v souvislosti s asymetrií rodu a vniknou tak do současných tendencí derivací substantivních tvarů s ohledem na konfrontační přístup češtiny a polštiny, příp. dalšího slovanského jazyka. V seminářích se také rozvíjí praktická dovednost studentů – schopnost okamžité interpretace, obratnost stylizace a jazyková kompetence ve vyjadřování.

SPIS TREŚCI

1. Jazyková etiketa – konvence a úzus zdvořilosti v komunikačním přístupu
2. Diferenciace zdvořilostních obratů podle situačních faktorů
3. Gramatické prostředky jako nástroj vzniku soudobých zdvořilostních tvarů

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W07	zna i rozumie historyczne i współczesne kierunki oraz metody badawcze w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

LITERATURA

Balowski, M. Formuły powitalne i pożegnalne w języku czeskim. In: Lubaś, W., Balowski, M. (eds.) *Slawistyka 2*. Opole, 1997, s. 31-40.
Bańko, M., Zygmunt, A. *Czułe słówka*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010.
Bartmiński, J. (ed.) *Programy dydaktyczne. Bibliografia. Etykieta językowa*. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2004.
Berger, T. Specifický poměr zdvořilosti a oslovování v češtině. In: Hladká, Z.; Karlík, P. (eds.) *Čeština - univerzália a specifika IV*. Praha: NLN, 2002, s. 189-198.
Dąbrowska, A. O sposobach zmniejszania dystansu między rozmówcami. In: Habrajska, G. (ed.) *Język a komunikacja*. T. 1. Łodź, 2001, s. 187-194.
Goffman, E. *Rytuał interakcyjny.* Tłum. Szulżycka, A. Warszawa: PWN, 2006.
Grodziński, E. *Rola formuł grzecznościowych w językach współczesnych*. In: Poradnik Językowy, z. 7, 1977, s. 305-310.
Grybosiowa, A. *Nowe sytuacje – nowe zachowania grzecznościowe*. In: Poradnik Językowy, z. 2, 2002, s. 3-9.
Hirschová, M. Vhodnost (appropriateness) jako pragmatická kategorie. In: Uličný, O. *Eurolingua & Eurolitteraria*. Liberec: Technická univerzita, 2009.
Hoffmannová, J. Fatická funkce jazyka, konverzace a její žánry. In: *Slovo a slovesnost*. Roč. 57, 1996, s. 91-205.
Hoffmannová, J. Funkce a významy výrazu prosím v mluveném dialogu. In: *Naše řeč*. Roč. 76, 1993, s. 75-82.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Huszcza, R. *Honorofikatywność. Gramatyka – pragmatyka – typologia*. Warszawa: Dialog, 1996.
Chejnová, P. Děkování a přijímání díků. In: *Naše řeč.* Roč. 88, 2005, s. 191-197.
Chejnová, P. *Vyjadřování zdvořilosti v češtině* (disertační práce). Praha: PedF UK, 2004.
Chejnová, P. *Zdvořilostní strategie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2012.
Ikanowicz, C., Piekarski, J. W. *Protokół dyplomatyczny i dobre obyczaje*. Warszawa: SGH, 2004.
Jurman, A. Pronominální oslovení (tykání a vykání) v současné češtině. In: *Slovo a slovesnost*. Roč. 62, 2001, s. 185-199.
Karwatowska, M., Szpyra-Kozłowska, J. *Lingwistyka płci. Ona i on w języku polskim*. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2005.
Kawka, M. Sposoby zwracania się nauczycieli do uczniów – edukacyjne akty mowy. In: *Z teorii i praktyki dydaktycznej języka polskiego*. T. 13. Katowice, 1995, s. 169-177.
Kneřová, M. Ke způsobům oslovování v mluvených projevech. In*: Naše řeč*. Roč. 78, 1995, s. 36-44.
Kowalikowa, J. Język bez etykiety. In: Szpila, G. (ed.) *Język trzeciego tysiąclecia III. Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny.* Język a komunikacja 8. Kraków, 2005, s. 461-472.
Kraus, J. Jazyková zdvořilost a nezdvořilost. In: Čmejrková, S., Daneš, F., Kraus, J., Svobodová, I. (eds.) *Čeština jak ji znáte i neznáte*. Praha: Academia, 1996.
Křivohlavý, J. *Psychologie vděčnosti a nevděčnosti. Kudy vede cesta k přátelství*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007.
Lotko, E. *Kapitoly ze současné rétoriky.* Olomouc 1997.
Łaziński, M. *O panach i paniach. Polskie rzeczowniki tytularne i ich asymetria rodzajowo-płciowa.* Warszawa: PWN, 2006.
Machová, S., Švehlová, M. *Sémantika & pragmatická lingvistika*. Praha: Univerzita Karlova, 2001.
Marcjanik, M. *Mówimy uprzejmie.* Warszawa: PWN, 2021.
Marcjanik, M. *Grzeczność w komunikacji językowej.* Warszawa: PWN, 2020.
Marcjanik, M. *Grzeczność nasza i obca*. Warszawa: Trio, 2005.
Marcjanik, M. *Polska grzeczność językowa*. Kielce: WSP, 1997.
Marcjanik, M. Typologia polskich wyrażeń językowych o funkcji grzecznościowej. In: Anusiewicz, J., Marcjanik, M. (eds.) *Polska etykieta językowa*. Język a Kultura. T. 6. Wrocław, 1992, s. 27-31.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Miodek, J. Jeszcze o sposobach zwracania się do drugich. In: *Język Polski.* 1980, s. 177-179.
Nowosad-Bakalarczyk, M. *Płeć i rodzaj gramatyczny we współczesnej polszczyźnie*. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2009.
Olchowa, G. *System adresatywny języka polskiego i słowackiego na początku XXI wieku*. Hradec Králové: GAUDEAMUS, 2018.
Ożóg, K. Współczesny model grzeczności językowej. In: Dąbrowska, A., Nowakowska, A. (eds.) *Życzliwość i agresja w języku i kulturze.* In: Język a Kultura. T. 17. Wrocław, 2005, s. 9-15.
Ożóg, K. *Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia*. Rzeszów: Fraza, 2001.
Ożóg, K. *Zwroty grzecznościowe współczesnej polszczyzny mówionej (na materiale języka mówionego mieszkańców Krakowa).* Kraków-Warszawa: PWN, 1990.
Patočka, O. *O tykání a vykání*. Praha: Grada Publishing, 2000.
Petřík, S. K intonaci věty. Intonace pozdravů a jiných výrazů zdvořilostních. In: *Naše řeč*. Roč. 19, 1935, s. 38-45.
Pisarkowa, K. Jak się tytułujemy i zwracamy do innych. In: *Język Polski*. 1979, s. 5-17.
Rosen, A., Saloni, Z. Kategorie honorativu v českých konjugačních paradigmatech. In: *Slovo a slovesnost*. Roč. 67, 2006, s. 36-45.
Schmiedtová, V. *Čeština, jak ji neznáte*. Praha: Lidové noviny, 2010.
Špačková, A. *Rétorika pro tlumočníky*. Praha: Česká komoratlumočníků znakového jazyka, o. s., 2008.
Švehlová, M. Zdvořilost a řečová etiketa. In: Klener, P. (ed.) *Filologické studie XIX.* Praha: Karolinum, 1994.
Večerka, R. *Charakteristiky současných slovanských jazyků v historickém kontextu. Jazyky v komparaci 2*. Praha: Euroslavica, 2009.
Watzlavick, P., Bavelasová, J. B., Jackson, D. D. *Pragmatika lidské komunikace. Interakční vzorce, patologie a paradoxy*. Přel. Zídková, B. Hradec Králové: Konfrontace, 1999.
Svobodová, M. *Zdvořilost v České republice: děkování a přijímání díků* (bakalářská práce). Praha: Univerzita Karlova, 2013. (Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/57567).
Zítková, D. *Komunikativní přístup ke zdvořilosti a jeho aplikace na reklamní texty*. Liberec: Bor, 2008.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

JAZYKOVÝ KONTAKT A VÍCEJAZYČNOST

konwersatorium, 7 spotkań x 135 minut (3x45 min.)
Model pracy: zdalny, kontaktowy lub hybrydowy

V disciplíně „Jazykový kontakt a vícejazyčnost" se posluchači seznámí s teoretickými základy jazykového kontaktu a problematikou související s otázkami multi- a bilingvismu (mezijazykovou interferencí, diglosií, střídáním a přepínáním kódů) a jejich projevy v praxi. Studenti se seznámí s teoretickými aspekty jazykových kontaktů na pozadí sociolingvistiky, psycholingvistiky a dalších pomezních jazykovědných disciplín. Pozornost bude mj. věnována také problematice mnohojazyčnosti v multikulturním prostředí, otázkám jazykové politiky, jazykové situace. Otázky jazykových kontaktů budou aplikovány také v souvislostech s teorií překladu a výukou, popř. osvojováním si cizího jazyka, metodologií sociolingvistických výzkumů.

SPIS TREŚCI

1. Uvedení do problematiky. Základní terminologie, sociolingvistika, psycholingvistika, antropolingvistika, etnolingvistika. Jazyk, jazyková a komunikační kompetence, jazykové vědomí, otázky jazykového etnického a kulturního prostředí.
2. Jazyková situace, jazyková politika, vícejazyčnost a její právní rámec v Evropě. Jazyková situace v České republice.
3. Jazyková situace na Těšínsku. Evropská Charta regionálních či menšinových jazyků.
4. Dvoj- a vícejazyčnost – člověk a společnost, kontakt jazyků, druhy a typy bilingvismu. Diglosie. Teoretické a praktické aspekty bilingvismu na pozadí sociolingvistiky a psycholingvistiky.
5. Mezijazyková interference, negativní jazykový transfer, střídání a přepíná kódů, diglosie.

6. Mezijazyková interference a negativní transfer v jednotlivých plánech mluveného a psaného jazyka (na příkladu jazykového kontaktu v relaci čeština – polština).
7. Multi- a bilingvismus – projevy a hodnocení, shrnutí. Jazykový kontakt v pojetí translatologie a výuky cizích jazyků. Metodologie sociolingvistické výzkumu. Shrnutí výuky, testace a hodnocení znalostí studentů.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W07	zna i rozumie historyczne i współczesne kierunki oraz metody badawcze w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW
MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK

	krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

LITERATURA

Základní: *Antológia bilingvizmu*. Red. J. Štefánik. Bratislava, 2004.
Základní: *Bilingvizmus. Individuálny a spoločenský bilingvizmus*. Red. J. Štefánik. Bratislava, 2005.
Základní: *Bilingvizmus. Minulosť, prítomnosť a budúcnosť*. Red. J. Štefánik. Bratislava, 2002.

Základní: Charta regionálních či menšinových jazyků. Praha, 2006.
Základní: Šatava, L. *Jazyk a identita etnických menšin. Možnosti zachování a revitalizace*. Praha, 2001.
Základní: Štefánik, J. *Jeden človek, dva jazyky*. Bratislava, 2000.
Základní: Lipińska, E. *Język ojczysty, język obcy, język drugi. Wstęp do badań dwujęzyczności*. Kraków, 2003.
Základní: Lanstyák, I. K otázke striedania kódov (maďarského a slovenského jazyka) v komunitě Maďarov na Slovensku. *Slovo a slovesnost*, 2000, č. 1, s. 1-17.
Základní: Skutnabb-Kangas, T. *Menšina, jazyk a rasizmus*. Bratislava, 2000.
Základní: Nekvapil, J., Sloboda, M., Wagner, P. *Mnohojazyčnost v České republice. Základní informace*. Praha, 2009.
Základní: Šatava, L. *Národnostní menšiny v Evropě*. Praha, 1994.
Základní: Labocha, J. *Polsko-czeskie pogranicze na Śląsku Cieszyńskim*. Zagadnienia językowe. Kraków, 1997.
Základní: *Psychologiczne aspekty dwujęzyczności*. Red. I. Kurcz. Gdańsk, 2007.
Základní: Greń, Z. *Śląsk Cieszyński. Dziedzictwo językowe*. Warszawa, 2000.
Základní: Nekvapil, J. Sociolingvistika v systému encyklopedických hesel. *Češtinář*, 2000/2001, č. 11, s. 15-24.
Základní: Horecký, J. *Spoločnosť a jazyk*. Bratislava, 1982.
Základní: Bogoczová, I. *Typologicky relevantní rozdíly mezi polštinou a češtinou jako zdroj jazykové interference*. Ostrava, 2001.
Základní: Nebeská, I. *Úvod do psycholingvistiky*. Praha, 1992.
Základní: Dejna, K. *Z zagadnień ewolucji oraz interferencji językowej*. Łódź, 1991.
Základní: Brouček, S., Cvekl, J., Hubinger, V. aj. Základní pojmy etnické teorie. In *Český lid*, 1991, roč. 78, č. 4, s. 237-257.
Základní: Grosjean, F., Li, P. *Psycholingvistika bilingvismu*. Praha, 2019.
Rozšiřující: Muysken, P. *Bilingual Speech. A Typology of Code-Mixing*. Cambridge University Press, 2000.
Rozšiřující: Romaine, S. *Bilingualism*. Oxford, 1989.
Rozšiřující: Časopisy: *Naše řeč, Slovo a slovesnost, Socjolingwistyka* aj.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Rozšiřující: Vaculík, J. *České menšiny v Evropě a ve světě*. Praha, 2009.
Rozšiřující: Jesenská, P. *Essentials of Sociolinguistics*. Ostrava, 2010.
Rozšiřující: Appel, R., Muysken, P. *Language contact and bilingualism*. London, 1987.
Rozšiřující: Weinreich, U. *Languages in Contact*. New York, 1953.
Rozšiřující: Hudson, R. A. *Sociolinguistics*. Cambridge, 1996.
Rozšiřující: Fasold, R. *The Sociolinguistics of Language*. Blackwell: Oxford, 1990.
Doporučená: Hamers, J. F., Blanc, M. H. *Bilinguality and Bilingualism*. Cambridge University Press. 1989.
Doporučená: Černý, J. *Dějiny lingvistiky*. Olomouc, 1996.
Doporučená: Muryc, J. *Obecné a specifické rysy polsko-české jazykové interference na českém Těšínsku*. Ostrava, 2010.
Doporučená: Giddens, A. *Sociologie*. Praha, 1999.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

KULTURA JĘZYKA I STYLISTYKA

konwersatorium, 15 spotkań x 90 minut (5x180 min.)
Model pracy: stacjonarne, hybrydowe lub zdalne

Realizacja programu modułu/przedmiotu „Kultura języka i stylistyka" ma na celu zapoznanie studentów z podstawowymi problemami tematycznymi dot. kultury językowej i stylistyki na bazie języka polskiego i kierunkowego. W czasie 5 kolejnych zajęć przedstawiony zostanie aparat pojęciowy wspomnianych zagadnień, np.: kultura języka, norma językowa i uzus, poprawność językowa, stylistyka i jej zakres, podsystemy językowe, innowacje/tendencje rozwojowe, kryteria poprawności językowej, styl funkcjonalny, socjolekt i idiolekt, stylizacja itp. Zadaniem zajęć będzie również wpojenie zasad dobrego stylu wypowiedzi ustnej i pisemnej, co przydatne jest szczególnie w pracy tłumacza, wskazanie stylów funkcjonalnych języka polskiego i kierunkowego oraz rozwarstwieniu stylistycznemu polszczyzny i języków kierunkowych. Uzupełnieniem części teoretycznej konwersatorium będą ćwiczenia dot. analizy stylistycznej komunikatów oraz wypowiedzi ustnych i pisemnych zgodnych z zasadami dobrego stylu. Zagadnienia teoretyczne oparte będą na opracowaniach wybitnych znawców przedmiotu z Polski i z krajów słowiańskich. Zajęcia będą prowadzone w języku polskim i kierunkowym.

SPIS TREŚCI

1. Kultura języka a norma językowa
2. Tendencje rozwojowe normy językowej
3. Stylistyka i jej środki
4. Styl i stylizacja językowy
5. Rozwarstwienie stylistyczne

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W07	zna i rozumie historyczne i współczesne kierunki oraz metody badawcze w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
	umiejętności	
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

	właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
MSS_U16	potrafi porozumiewać się – w języku polskim i w języku obcym – za pośrednictwem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie różnych sfer ludzkiej działalności kulturowej; umie tajże skutecznie komunikować się z niespecjalistami i popularyzować wiedzę o obszarze Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_ P7S_UK
MSS_U17	potrafi działać w ramach zespołu realizującego określone zadania i jest gotowy do pracy w grupie, przyjmując w niej funkcje zarówno kierownicze, jak i podrzędno-wykonawcze; potrafi odpowiednio zaplanować realizację wskazanego przez siebie lub innych zadania	2022_ P7S_UO
MSS_U18	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	2022_ P7S_UU

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U19	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności badawcze w zakresie nauk humanistycznych oraz potrafi podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	2022_ P7S_UU
MSS_U20	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i własnych umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	2022_ P7S_UU
	kompetencje społeczne	
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

LITERATURA

Podstawowa polska i czeska literatura przedmiotu i źródła:

Kurkowska H., Skorupka S.: *Stylistyka polska. Zarys*, Warszawa 2001.

Wierzbicka E., Wolański A., Zdunkiewicz-Jedynak D.: *Podstawy stylistyki i retoryki*, Warszawa 2008.

Kol.: *Stylistyka polska*, *wybór tekstów*, Warszawa 1973.
Praktická stylistika pro střední školy, [red. V. Staněk], Praha 1994.
Šmilauer V.: *Nauka o českém jazyku*, Praha 1980.
Lotko E.: *Čeština a polština v překladatelské a tlumočnické praxi*, Ostrava 1986.
Antologie teorie odborného překladu. Výběr z prací českých a slovenských autorů, [red.: E. Gromová, M. Hrdlička, V. Vilímek], Ostrava 2010.
[red. Mayenowa M.R.] *Stylistyka Bally'ego. Wybór tekstów*, Warszawa 1966.
Dubisz S.*: Między nowymi a dawnymi laty. Eseje o języku*, Warszawa 1988.
Wilkoń A.: *Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny*, Katowice 1997.
Furdal A. *Językoznawstwo otwarte*, Wrocław 1990.
Pisarkowa K.: *Z pragmatycznej stylistyki, semantyki i historii języka*, Kraków 1994.
Rozwarstwienie stylistyczne języków słowiańskich. Style funkcjonalne i stylizacje literackie, [red.:] A. J. Bluszcz, D.Tkaczewski, Katowice 1996.
Język polski. Encyklopedia w tabelach, [red.] W. Mizerski, Warszawa 2005.
Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, [red.] K. Polański, Wrocław 1999.
Nový encyklopedický slovník češtiny online: https://www.czechency.org/slovnik/cat/stylistika

Bibliografia i źródła szczegółowe:
a) odmiany współczesnej polszczyzny; język folkloru
Wilkoń A.: *Typologia odmian współczesnego języka polskiego*, Katowice 1987.
Bartmiński J.: *Folklor – język – poetyka*, Wrocław 1991.
Zumthor P.: *Właściwości tekstu oralnego*, [tłum.] M. Abramowicz, „Literatura Ludowa", 1, 1986, s. 41-57.
Ługowska J.: *Ludowa bajka magiczna jako tworzywo literatury*, Wrocław 1981.
b) style funkcjonalne współczesnej polszczyzny:
styl naukowy
Kurkowska H., Skorupka S.: *Stylistyka polska – zarys*, Warszawa 1959, s. 270-287. [styl naukowy].

Gajda S.: *Miejsce języka naukowego wśród odmian współczesnego języka polskiego*, Prace Naukowe Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Wrocławskiej. Studia i materiały, nr 15, Wrocław 1981, s. 3-17.
Bogaczowa I.: *Przegląd podstawowych gatunków piśmiennictwa naukowo-technicznego*, [w:] *Prace Naukowe Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Wrocławskiej. Studia i materiały*, nr 19, Wrocław 1987, s. 15-27.
Kibiń Z., Zamojska A.: *Streszczenie prac naukowych jako gatunek tekstu naukowego oraz forma ćwiczeń redakcyjnych,* [w:] *Prace Naukowe Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Wrocławskiej. Studia i materiały*, nr 11, Wrocław 1978, s. 3-17.
Frankiewicz T.: *Zagadnienia poprawności języka naukowo-technicznego*, [w:] *Prace Naukowe Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Wrocławskiej. Studia i materiały*, nr 1, Wrocław 1974, s. 3-19. [tylko dla wykładowców]
Troszczyńska W.: *Z badań nad poprawnością językową tekstów naukowo-technicznych*, [w:] *Prace Naukowe Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Wrocławskiej. Studia i materiały*, nr 15, Wrocław 1981, s. 19-33. [tylko dla wykładowców]
Kielar B.: *Problemy tłumaczenia tekstów specjalistycznych,* [w:] *Teoretyczne problemy terminologii,* [red.] F. Grucza, Wrocław 1991, s. 133-140.
Troskolański A. T.: *O tłumaczeniu dzieł naukowych i technicznych*, [w:] *Prace Naukowe Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Wrocławskiej. Studia i materiały*, nr 6, Wrocław 1977, s. 3-11.
Całus E.: *Zagadnienia przekładu terminów*, [w:] *Prace Naukowe Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Wrocławskiej. Studia i materiały*, nr 6, Wrocław 1977, s. 29-44.
styl publicystyczny i dziennikarski
Kurkowska H., Skorupka S.: *Stylistyka polska – zarys*, Warszawa 1959, s. 287-304. [styl publicystyczny i dziennikarski].
Wójcicka M.: *Czy istnieje styl publicystyczny?*, [w:] *Współczesne odmiany języka narodowego*, [red.] K. Michalewski, Łódź 2004, s. 198-207.
Żydek-Bednarczuk U.: *Zmiany w zachowaniach komunikacyjnych a nowe odmiany językowe (odmiana medialna)*, [w:] *Współczesne odmiany języka narodowego*, [red.] K. Michalewski, Łódź 2004, s. 99–105.
Bugajski M.: *Komunikowanie i komunikowanie się w mediach*, [w:] *Współczesne odmiany języka narodowego*, Łódź 2004, s. 85-92.
Michalewski K.: *Eklektyzm tekstów medialnych*, [w:] *Współczesne odmiany języka narodowego*, [red.] K. Michalewski, Łódź 2004, s. 92-98.
Grybosiowa A.: *Przełamywanie tradycji kulturowo-językowej w polszczyźnie medialnej*, [w:] *Język wtopiony w rzeczywistość*, Katowice 2003, s. 23-31

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Buttler D., Kurkowska H., Satkiewicz H.: *Kultura języka polskiego. Zagadnienia poprawności gramatycznej*, Warszawa 1986, s. 421-431 [zapożyczenia]

styl urzędowo-kancelaryjny

Kurkowska H., Skorupka S.: *Stylistyka polska – zarys*, Warszawa 1959, s. 261-270. [styl urzędowo-kancelaryjny]

Kurkowska H., Skorupka S.: *Stylistyka polska – zarys*, Warszawa, 1959, s. 151-182. [frazeologia]

Buttler D., Kurkowska H., Satkiewicz H.: *Kultura języka polskiego*. *Zagadnienia poprawności leksykalnej (słownictwo rodzime)*, Warszawa 1982, s. 44-47. [istota doboru związków frazeologicznych]

styl przemówień

Kurkowska H., Skorupka S.: *Stylistyka polska – zarys*, Warszawa 1959, s. 242-261. [styl przemówień]

Wierzbiccy A. i P.: *Praktyczna stylistyka*, Warszawa 1970, s. 174-195. [powtarzanie wyrazów i konstrukcji]

styl potoczny

Kurkowska H., Skorupka S.: *Stylistyka polska – zarys*, Warszawa 1959, s. 234-242. [styl potoczny]

Grybosiowa A.: *Mówić na luzie*, [w:] *Język wtopiony w rzeczywistość*, Katowice 2003, s. 70-74.

Peisert M.: *Rozmowa pisana – nowa odmiana polszczyzny w Internecie*, [w:] *Współczesne odmiany języka narodowego*, [red.] K. Michalewski, Łódź 2004, s. 145-151.

Buttler D., Kurkowska H., Satkiewicz H.: *Kultura języka polskiego. Zagadnienia poprawności gramatycznej*, Warszawa 1986, s. 85-98 [tendencja do skrótu]

Huszcza R.: *Honoryfikatywność : gramatyka, pragmatyka, typologia*, Warszawa 2006, s. 27-32, 47-125 , 151-204 [kategoria honoryfikatywności w języku polskim]

Grybosiowa A.: *Formy ty i pan(-i) w kontaktach społecznych*, [w:] *Język wtopiony w rzeczywistość,* Katowice 2003, s. 88–92.

Grybosiowa A.: *Przyczyny zmian w polskim systemie adresatywnym*, [w:] *Język wtopiony w rzeczywistość*, Katowice 2003, s. 57–61.

Grybosiowa A.: *Liberalizacja współczesnej oceny wulgaryzmów*, [w:] *Język wtopiony w rzeczywistość*, Katowice 2003, s. 32-41.

Kurkowska H., Skorupka S.: *Stylistyka polska – zarys*, Warszawa 1959, s. 223-231. [składnia języka mówionego]

styl artystyczny

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Kurkowska H., Skorupka S.: *Stylistyka polska – zarys*, Warszawa 1959, s. 304-351. [styl artystyczny]
Kurkowska H., Skorupka S.: *Stylistyka polska – zarys*, Warszawa 1959, s. 32-66, 66-95, 182-205, 205-220. [wartość stylistyczna form morfologicznych; leksykalne środki stylistyczne: archaizmy, neologizmy; metaforyka: porównanie, epitet; stylistyczne zastosowanie różnych typów zdań]
Opracowania internetowe:
Masarykova univerzita, Brno: *Nový encyklopedický slovník češtiny online*, https://www.czechency.org

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

KULTURA POPULARNA I JEJ CZESKIE I POLSKIE REPREZENTACJE

konwersatorium, 10 spotkań x 135 minut (3x45 min.)
Model pracy: kontaktowo

Kurs „Kultura popularna" należy do sekcji literaturoznawczo-kulturoznawczej programu studiów i wprowadza studentów w tematykę kultury popularnej w kontekstach wybranych kultur słowiańskich. Studenci zdobywają wiedzę na temat historii kultury popularnej na konkretnych przykładach z wybranych obszarów kulturowych oraz na temat różnych etapów jej recepcji kulturoznawczej. Studenci zapoznają się z rozwojem gatunków kultury popularnej w literaturze, kinematografii, muzyce i sztukach wizualnych oraz z zapleczem teoretycznym wypracowanym przez nauki humanistyczne do ich opisu. Podczas zajęć studenci nabywają i pogłębiają kompetencje praktycznej aplikacji elementów teorii wobec tekstów kultury, pogłębiają kompetencje komunikacyjne oraz są motywowani do efektywnego wykorzystywania pracy zespołowej i do samodzielnego pogłębiania wiedzy na poruszane tematy. Podczas zajęć stosowane są nowoczesne metody dydaktyczne ukierunkowane na aktywności angażujące studentów w proces uczenia się.

SPIS TREŚCI

1. Kultura popularna / kultura masowa - Wprowadzenie
2. Z historii kultury popularnej 1: literatura: Josef Váchal, Krvavý román
3. Krytyka kultury masowej
4. Z historii kultury popularnej 2: komiks
5. Mitologie Rolanda Barthesa
6. Kultura popularna i jej odbiorca

7. Z historii kultury popularnej 3: muzyka
8. Postmodernizm. Sztuka, kicz i kamp.
9. Z historii kultury popularnej 4: film
10. Podsumowanie

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obrębie Słowiańszczyzny (zwłaszcza zachodniej i południowej)	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W09	ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu kultury i realiów obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W11	zna na poziomie rozszerzonym terminologię w zakresie humanistyki związaną z wybranymi sferami działalności kulturalnej (literatura, w tym tłumaczenia, sztuki teatralne, wizualne, audiowizualne i in.) oraz rozumie miejsce nauk humanistycznych w relacji do innych nauk	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
MSS_W14	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. roli nauk humanistycznych w wyjaśnianiu problemów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych wielu z tych problemów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U17	potrafi działać w ramach zespołu realizującego określone zadania i jest gotowy do pracy w grupie, przyjmując w niej funkcje zarówno kierownicze, jak i podrzędno-wykonawcze; potrafi odpowiednio zaplanować realizację wskazanego przez siebie lub innych zadania	2022_ P7S_UO
	kompetencje społeczne	
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K05	jest gotów do podejmowania aktywności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, kierując się przekonaniem o wartości europejskiego i nieeuropejskiego dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, oraz zaangażowania w jego współtworzenie	
MSS_K07	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	2022_ P7S_KO

LITERATURA

Adorno, Theodor. Przemysł kulturalny. Przeł. Marta Bucholc. NCK Warszawa 2021.
Antologia komiksu polskiego 1 Komiks; najlepsi młodzi rysownicy, Egmont 2000.
Antologia komiksu polskiego 3: Człowiek w probówce, Egmont 2004.
Baranowski, Tadeusz. *Skąd się bierze woda sodowa?,* dowolne wydanie.
Barthes, Roland. *Mitologie*, dowolne wydanie.
Bílek, Petr A. (ed.) *Tesilová kavalérie. Popkulturní obrazy normalizace.* Příbram: Pistorius & Olšanská, 2010
Borys, Monika. *Dicso polo i lata 90*. W.A.B. Warszawa 2019.
Bourdieu, Pierre. *Dystynkcja: społeczna krytyka władzy sądzenia*.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Burke, P. *Kultura ludowa we wczesnonowożytnej Europie*, tł. R. Pucek, M. Szczubiałka, Warszawa 2009.
Burke, Peter. *Kultura ludowa we wczesnonowożytnej Europie*, tł. R. Pucek, M. Szczubiałka, Warszawa 2009.
Calinescu, Matei: *Kýč, Kapitola z knihy Pět tváří modernity*, „Labyrint revue", 7-8/2000, s. 111-116;
Carroll, Noël. *Filozofia sztuki masowej*. Wydawnictwo słowo obraz terytoria. 2011.
Chmielewski, Henryk Jerzy. *Tytus, Romek i A'Tomek*, księga pierwsza lub inny dowolny zeszyt.
Chmielewski, Łukasz. *Krótki przewodnik po polskim komiksie*. Culture.pl 2015.
Christa Janusz: (Kajtek i Koko) *Kajko i Kokosz*, dowolny zeszyt.
Czapliński, Przemysław. Kamp – gry antropologiczne. 2012, 5, s. 11-32.
Daniel, Ondřej (ed.). P*opulární kultura v českém prostoru.* Karolinum 2013.
Fisher, Mark. *Kapitalistický realismus*. Instytut WYdawniczy Prasa Książka Ruch. Warszawa 2020.
Fiske, John. *Zrozumieć kulturę popularną*; przekład Katarzyna Sawicka. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2010.
Foglar, Jaroslav, Jan Fischer, Marko Čermák: *Rychlé šípy*, dowolne wydanie.
Foret, Martin et kol. (eds.): *Studia komiksu: možnosti a perspektivy*. Univerzita Paleckého, Olomouc 2012.
Gawarecka, Anna. *Margines i centrum: obecność form kultury popularnej w literaturze czeskiej dwudziestolecia międzywojennego*. UAM, Poznań 2012.
Głowiński a kol. Słownik terminów literackich. Ossolineum, dowolne wydanie.
Grzybczyk, Katarzyna. *Skradziona kultura jak zachód wykorzystuje cudzą własność intelektualną*. Wolters Kluwer. Warszawa 2021.
Hall, Stuart. *Encoding and Decoding in the television discourse. Discussion Paper*. University of Birmingham, Birmingham 1973.
Janeček, P. (ed.). *Folklor atomového věku. Kolektivně sdílené prvky expresivní kultury*..., wybrane rozdziały.
Jaromír 99: *Alois Nebl*. Labyrint, Praha 2011.
Jaromír 99: *Zatím dobrý*, Argo/Paseka. Praha 2018.
Klusák, Pavel. *Gott. Československý příběh*. Host, Brno 2021.
Kłoskowska, Antonina. *Kultura masowa. Krytyka i obrona*, dowolne wydanie.
Kořínek Pavel et kol.: *V panelech a bublinách. Kapitoly z teorie komiksu* Akropolis. Praha 2015.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Krajewski Marek. *Kultury kultury popularnej*. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 2005.
Kuczyńska K. (red.). *Polski komiks kobiecy*. Timof i cisi wspólnicy 2012.
Kulka, Tomáš, *Umění a kýč;* Torst, Praha 2000.
Kundera, Milan. *Nesnesitelná lehkost bytí*, (fragmenty); A. Moles, *Kicz, czyli sztuka szczęścia*, przeł. A. Szczepańska i E. Wende, Warszawa 1978;
MacDonald, Dwight. Teoria kultury masowej. W: Czesław Miłosz. Kultura masowa. Kraków: wydawnictwo literackie. 2002. Str. 14–36.
Machek, Jakub. *Počátky populární kultury v českých zemích: Tištěná média a velkoměstská kultura kolem roku 190*0. Pistorius & Olšanská 2017
Machek, Jakub. P*očátky populární kultury v českých zemích: Tištěná média a velkoměstská kultura kolem roku 1900*. Pistorius & Olšanská 2017.
Makuszyński Kornel, Konrad Walentynowicz: *Przygody Koziołka Matołka*, *Przygody małpki Fiki-Miki*, dowolne wydanie.
Němeček Jaroslav, Ljuba Štíplová: *Čtyřlístek*, dowolne wydanie.
Obremski, Wojciech. *Krótka historia sztuki komiksu w Polsce (1945-2003)*. Wydawnictwo Adam Marszałęk, Toruń 2005.
Ondřej Cikán. 2020. *Komentář ke Krvavému románu Josefa Váchala*. Kétos Praha 2020.
Ortega y Gasset, José. *Bunt mas*. Piotr Niklewicz (przekł.). Wydawnictwo Replika, Zakrzewo 2016 lub inne wydanie.
Pehe, Veronika. *Velvet retro. Postsocialist Nostalgia and the Politics of Heroism in Czech Popular Culture*. NY 2020.
Popkomunizm. Doświadczenie komunizmu a kultura popularna, red. Magdalena Bogusławska, Zuzanna Grębecka, Wydawnictwo LIBRON, Kraków 2010
Pospiszyl, Tomáš. *Octobriana a ruský underground.* Labyrint. Praha 2004.
Prokůpek, Tomáš et kol. *Dějiny československého komiksu 20. století*. Akropolis, Praha 2015.
S.d.Ch. *Varlén*, dowolny zeszyt.
Saudek, Kája: *Muriel a andělé*, dowolne wydanie.
Sierakowska, Judyta: *Nikt nie słucha. Reportaże o disco polo*. Wydawnictwo Poznańskie. Poznań 2019.
Skála, František: *Velké putování Vlase a Brady*. Arbor vitae. Praha 2007
Sontag Susan, Poznámky k fenoménu camp, Esej, „Labyrint revue", 7-8/2000, s. 79-86;
Sontag, Susan. Notatki o Kampie, przeł. W. Wartenstein, „Literatura na Świecie" 9/1979.

Stańczak-Wiślicz, Katarzyny (ed.). *Kultura popularna w Polsce w latach 1944–1989. Problemy i perspektywy badawcze*. „Akademia Humanistyczna" i Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2012
Strinati, Dominic. *Wprowadzenie do kultury popularnej*. Przełożył: Wojciech Burszta. Poznań: Zysk i s-ka, 1998.
Váchal, Josef. *Krvavý román*. Paseka. Litomyšl 2011.
Vladimir 518, Karel Veselý. *Kmeny. Současné městské subkultury*. Praha 2011.

filmy, wybór:
Kolja, reż. Jan Svěrák;
Báječná léta pod psa, reż. Petr Nikolaev;
Kdo chce zabít Jessii, reż. Václav Vorlíček, 1966)
Disco polo, reż. Maciej Bochniak
Magnezja, reż. Maciej Bochniak

KULTURY MNIEJSZOŚCI ETNICZNYCH I POGRANICZA

konwersatorium, 10 spotkań x 135 minut (3x45 min.)
Model pracy: hybrydowy lub zdalny

Przedmiot „Kultury mniejszości etnicznych i pogranicza" wprowadza w problematykę kultur mniejszości etnicznych, kulturowych i narodowych oraz w zagadnienia związane z pograniczami kulturowymi, z naciskiem na kontekst Europy Środkowej i Bałkanów. Studenci podczas spotkań zdobędą nie tylko podstawową wiedzę z zakresu kulturoznawstwa, socjologii czy prawa dot. omawianych problemów, ale również będą ćwiczyć wykorzystanie jej w praktyce – w czasie zajęć projektowych, dyskusji, wspólnych i indywidualnych analiz danych oraz szeroko rozumianych tekstów kultury. Zajęcia zaprojektowane zostały jako częściowo lub całkowicie interaktywne (praca na wspólnych plikach, wirtualne wycieczki, wspólny projekt), wymagające co najmniej podstawowej znajomości obsługi komputera. Studenci, pracując na materiałach dostarczonych przez wykładowcę oraz dostępnych on-line, będą doskonalić umiejętności analizy danych (w tym statystycznych) oraz interpretacji szeroko rozumianych tekstów kultury. Podczas części zajęć studenci będą także ćwiczyć umiejętność szukania i weryfikacji informacji w źródłach dostępnych w Internecie i poza nim.

SPIS TREŚCI

1. Granica, pogranicze, mniejszości etniczne i kulturowe – wprowadzenie do zajęć
2. Kultury pogranicza
3. Narracje o pograniczu / z pograniczem
4. Pograniczna działalność kulturalna i kulturotwórcza
5. Mniejszości etniczne, narodowe i kulturowe – cz. 1
6. Mniejszości etniczne, narodowe i kulturowe – cz. 2

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

7. Mniejszość żydowska, jej kultura i status w wybranych krajach Europy Środkowej i Bałkanów
8. Mniejszość romska, jej kultura i status w wybranych krajach Europy Środkowej i Bałkanów
9. Jak ocalić od zapomnienia? Projekt grupowy cz. 1
10. Jak ocalić od zapomnienia? Projekt grupowy cz. 2

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obrębie Słowiańszczyzny (zwłaszcza zachodniej i południowej)	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W09	ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu kultury i realiów obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W11	zna na poziomie rozszerzonym terminologię w zakresie humanistyki związaną z wybranymi sferami działalności kulturalnej (literatura, w tym tłumaczenia, sztuki teatralne, wizualne, audiowizualne i in.) oraz rozumie miejsce nauk humanistycznych w relacji do innych nauk	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W13	posiada wiedzę obejmującą ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego, a także reguły zarządzania zasobami własności intelektualnej	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
MSS_W14	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. roli nauk humanistycznych w wyjaśnianiu problemów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych wielu z tych problemów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
MSS_W15	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat prawnych i ekonomicznych uwarunkowań życia społecznego	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U17	potrafi działać w ramach zespołu realizującego określone zadania i jest gotowy do pracy w grupie, przyjmując w niej funkcje zarówno kierownicze, jak i podrzędno-wykonawcze; potrafi odpowiednio zaplanować realizację wskazanego przez siebie lub innych zadania	2022_ P7S_UO
MSS_U18	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	2022_ P7S_UU
MSS_U19	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności badawcze w zakresie nauk humanistycznych oraz potrafi podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	2022_ P7S_UU
MSS_U20	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i własnych umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	2022_ P7S_UU
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K05	jest gotów do podejmowania aktywności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, kierując się przekonaniem o wartości europejskiego i nieeuropejskiego dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, oraz zaangażowania w jego współtworzenie	2022_ P7S_KO
MSS_K06	ma rozwinięte poczucie odpowiedzialności osobistej i społecznej za swoje przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje, działania oraz ich skutki, a także czuje się odpowiedzialny za podtrzymanie etosu zawodu oraz przestrzeganie etyki zawodowej	2022_ P7S_KO, 2022_ P7S_KR
MSS_K07	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	2022_ P7S_KO
MSS_K08	jest gotów do samodzielnego podejmowania działań zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych i gospodarczych	2022_ P7S_KR

LITERATURA

Bibliografia podmiotu

Andrić I., *Konsulowie ich cesarskich mości*, przeł. H. Kalita, Łódź: Wydawnictwo Łódzkie, 1977.
Andrić I., *Travnická kronika*, přel. D. Karpatský, O.F. Babler, Praha: Odeon, 1987.
Bienek H., *Pierwsza polka*, przeł. M. Przybyłowska, Gliwice: Wokół Nas, 1994.
Brodski J., *Divertimento litewskie*, przeł. S. Barańczak, „Znak" 2012, nr 7/8, s. 120-121.
Putlzacher R., *Divertimento cieszyńskie*, w: tejże, *Ziemia albo-albo*, Czeski Cieszyn: Olza, 1993, http://www.putzlacher.net/old/wiersze/divertimento.htm [dostęp: 23.02.22].
Nohavica J., *Těšínská,* http://www.nohavica.cz/cz/tvorba/texty/tesinska.htm, [dostęp: 23.02.22].
Čichoň P., *Slezský roman,* Brno: Host, 2011.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Denemarková R., *Peníze od Hitlera*, Brno: Host, 2006.
Filip O., *Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy*, Praha: Český spisovatel, 1994.
Kundera M., *Kniha smíchu a zapomnění*, Brno: Atlantis, 2017.
Lenz S., *Muzeum ziemi ojczystej*, przeł. E. Borg, M. Przybyłowska, Warszawa: Czytelnik, 1991.
Magris C., *Dunaj*, przeł. J. Ugniewska-Dobrzańska, Warszawa: Czytelnik, 1999.
Putzlacher R., *V kávarně Avion, která není*, Český Těšín: Spolek - Towarzystwo Avion, 2016.
Putzlacher R., *W kawiarni Avion, której nie ma*, Český Těšín: Spolek - Towarzystwo Avion, 2013.
Selimović M., *Twierdza*, przeł. M. Krukowska, Warszawa: Czytelnik, 1976.
Tučková K., *Vyhnání Gerty Schnirch*, Brno: Host, 2009.
Tvrdá E., *Třešňovou alejí,* Ostrava: Repronis, 2008.

Bibliografia przedmiotu

Akademický slovník současné češtiny, https://slovnikcestiny.cz/heslo/hranice/0/34486, [dostęp: 10.03.22].
Bartnik M., *Przestrzenie niczyje*, w: *Peryferie i pogranicza. O potrzebie różnorodności*, red. B. Jałowiecki, S. Kapralski, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2011, s. 65-81.
Bobrownicka M., *Pogranicza w centrum Europy. Slavica*, Kraków: Universitas, 2003.
Borzymińska Z., *Studia z dziejów Żydów w Polsce*, Warszawa: Żydowski Instytut Historyczny, 1995.
Bratkowski S., *Pod wspólnym niebem. Krótka historia Żydów w Polsce i stosunków polsko-żydowskich*, Warszawa: Muzeum Historii Polski, 2001.
Cobel-Tokarska M., *Powracając do siebie. Idea podmiotowości w działaniach na rzecz odrodzenia tożsamości Europy Środkowej na przykładzie Ośrodka Pogranicze Sejny*, w: *Wybrane problemy demokracji i podmiotowości*, red. K. Wielecki, Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2010, s. 134-150, https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/6225/Cobel-Tokarska.Powracaj%20c%20do%20siebie.%20Idea%20podmiotowo%20ci%20w%20dzia%20aniach%20na%20rzecz%20odrodzenia%20to%20samo%20ci%20Europy%20%20rodkowej.pdf?sequence=1, [dostęp: 23.02.22].

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Cobel-Tokarska M., *Wydawnictwo Czarne i Ośrodek Pogranicze Sejny – dwie nowe narracje o Europie Środkowej*, w: *Dom Otwarty/Dom Zamknięty? Historia i pamięć w Europie Środkowo-Wschodniej w XX/XXI wieku*, red. I. Skórzyńska, Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje, 2014, s. 430-455, https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/6226/Cobel-Tokarska_Wydawnictwo%20Czarne%20i%20O%c5%9brodek%20Pogranicze%20Sejny%20%e2%80%93%20dwie%20nowe%20narracje%20o%20Europie%20%c5%9arodkowej.pdf?sequence=1&isAllowed=y [dostęp: 23.02.22].

Ćwiek-Rogalska K., *Pamięć w słowach – o nieadekwatności pojęć (przypadek czesko-polsko-niemiecki)*, „Acta Baltico-Slavica" 2018, nr 42, s. 8-24, https://ispan.waw.pl/journals/index.php/abs/article/view/abs.2018.004 [dostęp: 24.02.22].

Dąbrowska-Partyka M., *Literatura pogranicza – pogranicza literatury*, Kraków: Wydawnictwo UJ, 2004, https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/247797/dabrowska-partyka_literatura_pogranicza_pogranicza_literatury_2004.pdf?sequence=1&isAllowed=y, [dostęp: 23.02.22].

Dokoupil J., *Hranice a hraniční efekt*, in: M. Jeřábek, J. Dokoupil, T. Havlíček a kol., *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?*, Praha: Academia, 2004.

Foster E., Message K., *What the museum does not say: Museums and contested histories*, Roots&Routes. Research on visual cultures, https://www.roots-routes.org/what-the-museum-does-not-say-museums-and-contested-histories-by-eleanor-foster-and-kylie-message/ [dostęp: 23.02.22].

Grabowski M., *Swoi/obcy. Narracje o emigrantach w przestrzeniach muzealnych*, w: *Swój-- obcy – wróg: wędrówki w labiryntach kultury*, red. T.M. Korczyński, Gdańsk: Wydawnictwo Naukowe Katedra, 2018, s. 221-237, https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/61102083/KATEDRA_swoj-obcy-wrog_GRABOWSKI420191102-22663-14pt1o9-libre.pdf?1572703033=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DSwoi_obcy_Narracje_o_emigrantach_w_przes.pdf&Expires=1645625562&Signature=QAWLTYoBPcb0rfHkLIdlgXgrgG6NXBRonYLoKIY35ErKXRuAobJXxYiL4n2nUl7501qJnqCurARX~kSqendKQEH9xoVcxzEtVKeZTstG7V5dsJ~LyPQlYoE9IFi0sZz1fahlJJXMwCshYEbN0jZ0OPfrkwIstp269J-B9eAbqUepi7vkkH7iLDGimRrdG04DBexw1xDO4zGEe8mqCzoBI7uM5VQzNlTFw-yOq5hZziDAa5jASXDx0azHe6Ik71WIG7VaewX1EfCfiDcm0ZHu-ernadodgKVVPoZc2alAhd4qu8mhYJgeA4cICQIEoR6CJJKxeoZBDT44rqhc-dmHSA__&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA [dostęp: 23.02.22].

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Horváthová J., *Kapitoly z dějin Romů*, Praha: Nakladatelství Lidové nowiny, 2002, https://www.rommuz.cz/file/other/skoly-a-deti/Materialy-ke-stazeni/kapitoly_z_dejin_romu.pdf [dostęp: 10.03.22].

Identity v konfrontaci. Multikulturní výchova pro učitele/učitelky SŠ a ZŠ, ed. M. Fujda, E. Klocová, R. Kundt, Brno: Masarykova univerzita, 2011.

Internetová jazyková příručka, https://prirucka.ujc.cas.cz/, [dostęp: 10.03.22].

Jałowiecki B., Kapralski S., *Peryferie i pogranicza jako interdyscyplinarny obszar badawczy*, w: *Peryferie i pogranicza. O potrzebie różnorodności*, red. B. Jałowiecki, S. Kapralski, Warszawa: Scholar, 2011, s. 7-30.

Kastner Q., *Osidlování českého pohraničí od května 1945*, Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1996.

Krasnowolski A., *Cyganie/Romowie w Polsce i w Europie: wybrane problemy historii i współczesności*, Warszawa: Kancelaria Senatu, 2011, https://www.senat.gov.pl/gfx/senat/pl/senatopracowania/5/plik/ot-603.pdf [dostęp: 10.03.22].

Kwadrans Ł., *Romopedia – encyklopedia wiedzy o Romach*, Warszawa: Fundacja Integracji Społecznej Prom, 2015, http://jednizwielu.pl/wp-content/uploads/2015/07/romopedia.pdf [dostęp: 10.03.22].

Kwestia romska w polityce państw Europy Środkowej i Wschodniej, red. T. Szyszlak, Wrocław: Fundacja Integracji Społecznej Prom, 2011, https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/5947/Kwestia%20romska%20w%20polityce%20-%20wersja%20ostateczna.pdf?sequence=1

Martinek L., *Literatura Těšínska jako literatura pohraničí*, in: idem, *Identita v literatuře českého Těšínska*, Kielce-Opava: STON2, 2015, s. 308-367.

Olko J., Sallabank J., *Revitalizing Endangered Languages. A practical guide*, Cambridge: Cambridge University Press, 2021, https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/ADCBBA31190F259BA13525C769E92A9A/9781108485753AR.pdf/Revitalizing_Endangered_Languages.pdf?event-type=FTLA [dostęp: 10.03.22].

Ostałowska L., *Cygan to Cygan*, Wołowiec: Czarne, 2012.

Pěkný T., *Historie Židů v Čechách a na Moravě,* Praha: Sefer, 2001.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Sacha M.I., *Fantomowe dziedzictwo? Różnice w muzealnej prezentacji dziedzictwa niemieckiego wschodu oraz polskich kresów - próba diagnozy*, „Rocznik Antropologii Historii" 2016, nr 9, s. 147-170, http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-79cb3a97-ab6f-416a-abf9-eb14868c6643 [dostęp: 23.02.22].

Sieroń-Galusek, *Animacja jako sztuka pamiętania. Doświadczenia Ośrodka „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów" w Sejnach*, „Zarządzanie w Kulturze" 2016, nr 2, s. 159-165.

Slovník spisovného jazyka českého, https://ssjc.ujc.cas.cz/, [dostęp: 10.03.22].

Słownik Języka Polskiego PWN, https://sjp.pwn.pl/, [dostęp: 10.03.22].

Spurný M., *Nejsou jako my: česká společnost a menšiny v pohraničí (1945-1960)*, Praha: Antikomplex, 2011.

Tożsamość narodowa w społeczeństwie multietnicznym Macedonii. Historia – kultura – literatura – język – media, red. I. Stawowy-Kawka, M. Kawka, Kraków: Wydawnictwo UJ, 2008.

Vasilev G., *Multiculturalism in Post-Ohrid Macedonia: Some Philosophical Reflections*, "East European Politics and Societies" 2003, no. 27.

Wein M., *History of the Jews in the Bohemian Lands*, Leiden: Brill, 2016.

Wielki Słownik Języka Polskiego, https://wsjp.pl/, [dostęp: 10.03.22].

Zarycki T., *Peryferie czy pogranicza? Krytyczne spojrzenie na współczesne sposoby posługiwania się pojęciem „pogranicza"*, w: *Peryferie i pogranicza. O potrzebie różnorodności*, red. B. Jałowiecki, S. Kapralski, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2011, s. 33-54.

Владимир Ј., Историја на Евреите во Македонија: (1700-1912 година), Скопје 2018.

Дигитален речник на македонски јазик, http://drmj.eu/ [dostęp: 10.03.22].

Илиевски Б., Етничките и демографски промени на територијата на денешна Република Македонија во периодот 1912–1994, Скопје 2007.

Официјален дигитален речник на македонскиот јазик, https://makedonski.gov.mk/ [dostęp: 10.03.22].

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

KULTURY W DIALOGU

konwersatorium, 15 spotkań x 90 minut (2x45 min.)
Model pracy: hybrydowy

Przedmiot „Kultury w dialogu" wprowadza studentów w problematykę szeroko rozumianego dialogu kultur. Studenci zapoznają się z najważniejszymi pojęciami i teoriami dotyczącymi komunikacji międzykulturowej, rozbudowując tę wiedzę o elementy kulturoznawstwa, socjologii oraz marketingu. Przedmiot ma na celu ułatwienie studentom adaptacji i funkcjonowania w międzynarodowym środowisku. Studenci zarówno podczas wykładów, jak i konwersatorium biorą udział w aktywnościach budujących zaangażowanie na różnych poziomach (współtworzenie mapy myśli, analiza własnej i obcej kultury, analiza tekstów literackich, analiza tekstów kultury, symulacje z elementami dramy itp.), co pomaga utrwalić wiedzę i od razu wykorzystać ją w praktyce.

SPIS TREŚCI

1. Kultura i dialog – wprowadzenie do zajęć, konwersatorium
2. Kultura, dialog, komunikacja – wykład
3. Wymiary kultur – wykład
4. Wymiary kultur – konwersatorium
5. Wielokulturowe społeczeństwa – etnocentryzm, relatywizm kulturowy, stereotypy i uprzedzenia – wykład
6. Wielokulturowe społeczeństwa – etnocentryzm, relatywizm kulturowy, stereotypy i uprzedzenia – konwersatorium
7. Transkulturowość, transnarodowość, hybrydy kulturowe – wykład
8. Transkulturowość, transnarodowość, hybrydy kulturowe – konwersatorium

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

9. Bariery i błędy w dialogu kultur – wykład
10. Bariery i błędy w dialogu kultur – konwersatorium
11. Kultury organizacyjne – dialog kultur w biznesie – wykład
12. Kultury organizacyjne – dialog kultur w biznesie – konwersatorium
13. Dialog kultur w reklamie i marketingu – wykład
14. Dialog kultur w reklamie i marketingu – konwersatorium

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obrębie Słowiańszczyzny (zwłaszcza zachodniej i południowej)	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W09	ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu kultury i realiów obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W11	zna na poziomie rozszerzonym terminologię w zakresie humanistyki związaną z wybranymi sferami działalności kulturalnej (literatura, w tym tłumaczenia, sztuki teatralne, wizualne, audiowizualne i in.) oraz rozumie miejsce nauk humanistycznych w relacji do innych nauk	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo,	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

	literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	
MSS_W13	posiada wiedzę obejmującą ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego, a także reguły zarządzania zasobami własności intelektualnej	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
MSS_W14	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. roli nauk humanistycznych w wyjaśnianiu problemów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych wielu z tych problemów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
MSS_W15	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat prawnych i ekonomicznych uwarunkowań życia społecznego	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym,	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

	zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U17	potrafi działać w ramach zespołu realizującego określone zadania i jest gotowy do pracy w grupie, przyjmując w niej funkcje zarówno kierownicze, jak i podrzędno-wykonawcze; potrafi odpowiednio zaplanować realizację wskazanego przez siebie lub innych zadania	2022_ P7S_UO
MSS_U18	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	2022_ P7S_UU
MSS_U19	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności badawcze w zakresie nauk humanistycznych oraz potrafi podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	2022_ P7S_UU
MSS_U20	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i własnych umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	2022_ P7S_UU
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K05	jest gotów do podejmowania aktywności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, kierując się przekonaniem o wartości europejskiego i nieeuropejskiego dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, oraz zaangażowania w jego współtworzenie	2022_ P7S_KO
MSS_K06	ma rozwinięte poczucie odpowiedzialności osobistej i społecznej za swoje przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje, działania oraz ich skutki, a także czuje się odpowiedzialny za podtrzymanie etosu zawodu oraz przestrzeganie etyki zawodowej	2022_ P7S_KO, 2022_ P7S_KR
MSS_K07	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	2022_ P7S_KO
MSS_K08	jest gotów do samodzielnego podejmowania działań zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych i gospodarczych	2022_ P7S_KR

LITERATURA

Allport G., *The Nature of Prejudice*, Cambridge, Mass.: Addison-Wesley Publishing Company, 1954.

Bajdak A., *Komunikacja marketingowa przedsiębiorstw a budowanie relacji z podmiotami otoczenia na rynkach zagranicznych,* „Studia Ekonomiczne. Komunikacja marketingowa. Współczesne wyzwania i kierunki rozwoju" 2013, z. 140, https://www.ue.katowice.pl/fileadmin/_migrated/content_uploads/3_A.Bajdak_Komunikacja_marketingowa_przedsiebiorstw.pdf [dostęp: 10.09.2022].

Bartosik-Purgat M., *Uwarunkowania kulturowe w marketingu,* Poznań: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, 2001.

Bauman Z., *O tarapatach tożsamości w ciasnym świecie*, "ER(R)GO. Teoria - Literatura – Kultura" 2003, nr 1, s. 9-25, https://bazhum.muzhp.pl/media/files/ER(R)GO_Teoria_Literatura_Kultura/ER(R)GO_Teoria_Literatura_Kultura-r2003-t-

n1_(6)/ER(R)GO_Teoria_Literatura_Kultura-r2003-t-n1_(6)-s9-25/ER(R)GO_Teoria_Literatura_Kultura-r2003-t-n1_(6)-s9-25.pdf [dostęp: 10.09.2022].

Benessaieh A., *Multiculturalism, Interculturality, Transculturality*, in: *Amériques Transculturelles - Transcultural Americas*, ed. by A. Benessaieh, Ottawa: University of Ottawa Press, 2010, pp. 11-38, https://www.jstor.org/stable/j.ctt1ch78hd.4?seq=1#metadata_info_tab_contents [dostęp: 10.09.2022].

Berry J.W., Poortinga Y.H., Segall M.H., Dasen P.R., *Cross-cultural psychology. Research and applications*, Cambridge: Cambridge University Press, 2002.

Bilewicz M., *Kiedy kontakt osłabia uprzedzenia? Kategoryzacje społeczne i temporalne jako warunki skuteczności kontaktu międzygrupowego*, „Psychologia Społeczna" 2006, nr 2, s. 63-74, http://czasopismo.badania.net/wp-content/uploads/2016/10/Bilewicz_2006_2.pdf [dostęp:10.09.2022].

Bolten J., *Interkulturowa kompetencja*, przeł. B. Andrzejewski, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 2006.

Bolton R., *Barriers to Communication*, in: idem, *People Skills. How to Assert Yourself, Listen to Others, and Resolve Conflicts*, New York – London: Touchstone, 1986, pp. 14-26.

Booth K., *Strategy and Ethnocentrism*, New York: Taylor and Francis, 2014.

Borden G.A., *Orientacja kulturowa. Teoria służąca rozumieniu i badaniom komunikacji międzykulturowej*, w: *Komunikacja międzykulturowa. Zderzenia i spotkania*, red. A. Kapciak, L. Korporowicz, A. Tyszka, Warszawa: Instytut Kultury, 1996.

Boski P., *Kulturowe ramy zachowań społecznych*, Warszawa: PWN, 2009.

Boski P., van de Vijver F.J.R., Chodynicka A.M., *New directions in cross-cultural psychology*, Warszawa: PAN, 2002.

Brotto F., Hubner J. i in., *Kompetencje międzykulturowe dla wszystkich. Przygotowanie do życia w różnorodnym świecie*, przeł. M. Kositorny, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2014.

Brown D.E., *Human Universals*, Philadelphia: McGraw Hill, 1991.

Davis M., Fanning P., *Sztuka współczesnego porozumiewania się*, przeł. A. Błaż, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2007.

Dijk T. van, *Communicating Racism. Ethnic Prejudice in Thought and Talk*, Newbury Park: Sage Publications, 1987, https://discourses.org/books/ [dostęp:10.09.2022].

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Dijk T. van, *Elite Discourse and Racism*, Newbury Park: Sage, 1993, https://discourses.org/books/ [dostęp: 10.09.2022].
Dudziak A., *Komunikacja interkulturowa w biznesie międzynarodowym*, „Przegląd Politologiczny" 2012, t. 17, nr 1.
Fridingerová T., *Vietnamci v Česku a ve světě: migrační a adaptační tendence*, Praha: SLON, 2014.
Gesteland R.R., *Cross-cultural business behavior: negotiating, selling, sourcing and managing across cultures*, Copenhagen: Copenhagen Business School Press, 2005.
Gesteland R.R., *Różnice kulturowe a zachowania w biznesie*, przeł. H. Malarecka-Simbierowicz, Warszawa: PWN, 2000.
Golka M., *Imiona wielokulturowości*, Warszawa: Warszawskie Wydawnictwo Literackie „Muza", 2010.
Gordon T., *Wychowanie bez porażek*, przeł. A. Makowska,Warszawa: Instytut Wydawniczy „Pax", 1994, s. 5-48, 107-112, 291-293.
Griffin E., *Anxiety/Uncertainty Management Theory of William Gudykunst*, in: E. Griffin, *A First Look at Communication Theory*, http://www.afirstlook.com/docs/anxietyuncertainty.pdf.
Grzymała-Moszczyńska J., *Psychologiczne aspekty powrotów z emigracji – przegląd teoretyczny*, „Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny" 2014, nr 4, s. 51-74, http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-060c85db-920d-4322-a297-6bfedbad7408 [dostęp: 10.09.2022].
Gudykunst W., Kim Y.Y., *Komunikowanie się z obcymi: spojrzenie na komunikacje międzykulturową*, w: *Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi*, red. J. Steward, przeł. J. Doktór i in., Warszawa: PWN, 2014.
Hall E.T., *Kultura jest komunikacją*, przeł. R. Zimand, w: tegoż, *Bezgłośny język*, przeł. przeł. R. Zimand, A. Skarbińska, Warszawa: PIW, 1987, s. 58–74.
Hall E.T., *Poza kulturą*, przeł. E. Goździak, Warszawa: PWN, 2001.
Hańderek J., *Pojęcia i definicje kultury*, w: *Filozofia kultury*, red. P. Mróz, Kraków: Księgarnia Akademicka, 2015, s. 23-42, https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/handle/item/33173 [dostęp: 10.09.2022].
Hofstede G., *Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions, and Organizations Across Nations*, Thousand Oaks: Sage, 2001.
Hofstede G., Hofstede G.J., *Kultury i organizacje. Zaprogramowanie umysłu*, przeł. M. Durska, Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2007.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Hofstede G., Hofstede G.J., Minkov M., *Kultury organizacji. Zaprogramowanie umysłu*, przeł. M. Durska, Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2011.

Intercultural Communication Competence: Conceptualization and its Development in Cultural Contexts and Interactions, ed. by X. Dai, G-M. Chen, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2014.

Jacko J.F., *Komunikacja międzykulturowa w ujęciu fenomenologiczno-systemowym*, w: *Komunikacja społeczna w i dla multikulturowości. Perspektywa edukacyjna*, red. W.J. Maliszewski, M. Korczyński, K. Czerwiński, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2012.

Kompetencja interkulturowa w teorii i praktyce, red. M. Mackiewicz, Poznań: Wydawnictwo WSB, 2010.

Kopczewski M., Pączek B., Tobolski M., *Istota kultury organizacyjnej w zarządzaniu przedsiębiorstwem produkcyjnym*, w: *Konferencja Przemysł 4.0 a Zarządzanie i Inżynieria Produkcji. Artykuły*, t. II, cz. XII, Opole: Polskie Towarzystwo Zarządzania Produkcją, 2012, s. 929-938.

Kowalczyk E., *Etnocentryzm w konsumpcji,* „Współczesne problemy ekonomiczne" 2016, nr 13.

Křížová M., *Transkulturace: možnosti využití a rozšíření konceptu*, "Český lid" 2008, vol. 95, č. 1, s. 15-35, https://www.jstor.org/stable/42640143 [dostęp:10.09.2022].

Kułakowska M., *Wieloznaczność wielokulturowości,* w: *Kwestie narodowościowe w świetle procesów integracyjnych w Europie*, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej im. KEN, 2009, s. 135–143.

Lévi-Strauss C., Eribon D., *Z bliska i z oddali*, przeł. K. Kocjan, Łódź: Opus, 1994.

Lippmann W., *Public Opinion*, Long Island: Harcourt, Brace & Co., 1921, https://gutenberg.org/ebooks/6456 [dostęp: 10.09.2022].

Macrae N., Stangor Ch., Hewstone M., *Stereotypy i uprzedzenia. Najnowsze ujęcie*, przeł. M. Majchrzak, Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2000.

Maćkiewicz J*., Kategoryzacja a językowy obraz świata*, Lublin 1999.

Mastumodo D., Yuang L., *Psychologia międzykulturowa*, przeł. A. Nowak, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2007.

Mead G.H., *Umysł, osobowość i społeczeństwo*, przeł. Z. Wolińska, Warszawa: PWN, 1975.

Micał M., *Proces globalizacji we współczesnym świecie*, „Zeszyty Naukowe Zakładu Europeistyki Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie" 2008, nr 3, s. 148-171.

Mikułowski-Pomorski J., *Komunikacja międzykulturowa. Wprowadzenie*, Kraków 2003.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Mucha J., *Wielokulturowość etniczna i nieetniczna,* w: tegoż, *Oblicza etniczności: studia teoretyczne i empiryczne*, Kraków: Nomos, 2005, s. 51-62.

Mumford D.B., *The Measurement of Culture Shock*, "Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology" 1998, no. 33, pp. 149-154, https://www.researchgate.net/publication/13712147_The_measurement_of_culture_shock [dostęp: 10.09.2022].

Murdock G.P., *The Common Denominator of Cultures*, in: *The science of man in the world crisis*, ed. by R. Linton, New York: Columbia University Press, 1945, pp. 123-142.

Nelson T.D., *Psychologia uprzedzeń*, przeł. A. Nowak, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2003.

Nikitorowicz J., *Kompetencje do komunikacji międzykulturowej w aspekcie tradycyjnej wielokulturowości regionu i procesów migracyjnych*, „Pogranicze. Studia Społeczne" 2013, t. XXI, s. 9-25, http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-439daa45-4dbb-48ce-8618-024957045a9a [dostęp: 10.09.2022].

Nikitorowicz J., *Tożsamość wobec dylematów generowania dziedzictwa kulturowego*, „Psychologia rozwojowa" 2005, t. 10, nr 2, s. 35-47, http://ejournals.eu/sj/index.php/PR/article/viewFile/503/488 [dostęp: 9.09.2022].

Paleczny T., *Interpersonalne stosunki międzykulturowe*, Kraków: Wydawnictwo UJ, 2007, s. 125-144.

Piwowar-Sulej K., *Kultura organizacyjna i jej wpływ na działalność projektową – studium przypadku*, „Marketing i Rynek" 2014, nr 5, s. 143-148.

Price W.F., Crapo R.H., *Psychologia w badaniach międzykulturowych. Czy ludzie wszędzie są tacy sami?*, przeł. A. Nowak, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2003.

Przytuła S., *Problemy wielokulturowości w korporacjach międzynarodowych*, „Problemy zarządzania" 2011, nr 4 (34), s. 26-42.

Ratajczak M., *Podróż ku międzykulturowości*, „Kultura – Historia – Globalizacja" 2014, nr 15, s. 211-212.

Rewers E., *Transkulturowość czy glokalność? Dwa dyskursy o kondycji ponowoczesnej*, "ER(R)GO. Teoria - Literatura – Kultura" 2003, nr 1, s. 53-65, https://bazhum.muzhp.pl/media//files/ER(R)GO_Teoria_Literatura_Kultura/ER(R)GO_Teoria_Literatura_Kultura-r2003-t-n1_(6)/ER(R)GO_Teoria_Literatura_Kultura-r2003-t-n1_(6)-s53-65/ER(R)GO_Teoria_Literatura_Kultura-r2003-t-n1_(6)-s53-65.pdf [dostęp: 20.09.2022].

Reynolds S., Valentine D., *Komunikacja międzykulturowa*, przeł. K. Bogusz, Warszawa 2009.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Romanowska J., *Transkulturowość czy transkulturacja? O perypetiach pewnego bardzo modnego terminu*, "Zeszyty Naukowe Doktorantów UJ. Nauki Humanistyczne" 2013, nr 1, s. 143-153, https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/25383/romanowska_transkulturowosc_czy_transkulturacja.pdf?sequence=1&isAllowed=y [dostęp: 10.09.2022].

Rosińska M., *Zarządzanie reklamą w kontekście globalizacji*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Oeconomica" 2007, nr 204, s. 209-224.

Rozkwitalska M., *Kultury organizacyjne przedsiębiorstw w biznesie międzynarodowym,* w: *Problemy zarządzania we współczesnych organizacjach. Teoria i praktyka*, red. W. Polak, T. Noch, Gdańsk: Wydawnictwo GWSA, 2008, s. 227-245.

Rutkowska A., *Kulturowo-ekonomiczne aspekty komunikacji międzykulturowej*, „Kultura i wartości" 2018, nr 25, s. 173-200.

Rykiel Z., *Identyfikacja i tożsamość kulturowa w różnych skalach przestrzennych*, „Opuscula Sociologica" 2017, nr 3, s. 45-55, http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-8432edf1-3069-4515-96c4-75bbb7ee32e1 [dostęp: 10.09.2022].

Siek-Piskozub T., *Kompetencja międzykulturowa – koncepcje i wyzwania*, „Neofilolog" 2016, nr 46/2, s. 137–152.

Sikorski C., *Kultura organizacyjna*, Warszawa: C.H. Beck, 2002.

Słodowa-Hełpa M., *Między globalizacją a glokalizacją*, „Studia Oeconomica Posnaniensia. Współczesne wyzwania rozwojowe w ujęciu globalnym i regionalnym" 2017, t. 5, nr 5, s. 7–13.

Suárez-Orozco C., *Formulating Identity in a Globalized World*, in: *Globalization: Culture and Education in the New Millennium*, ed. by. M. Suárez-Orozco, D.B. Qin-Hillard, Berkeley: University of California Press, 2004.

Sułkowski Ł., *Procesy kulturowe w organizacjach*, Toruń-Łódź: Dom Organizatora 2012.

Sumner W.G., *Folkways. A Study of the Sociological Importance of Usages*, *Manners, Customs, Mores, and Morals*, Boston: The Athenaeum Press, 1906, http://www.gutenberg.org/ebooks/24253 [dostęp:10.09.2022].

Szopski M., *Komunikowanie międzykulturowe*, Warszawa: WSiP, 2005.

Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków: Znak, 3002.

Śliwa M., *Kwestie praktyczne zarządzania w kontekście wielonarodowym. Perspektywa firmy i jej interesariuszy,* w: *Nowe kierunki w organizacji i zarządzaniu. Organizacje, konteksty, procesy zarządzania*, red. B. Glinka, M. Kostera, Warszawa: Wolters Kluwer, 2012.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Tambor J., *Stereotyp i prototyp – znaczenia terminów*, „Postscriptum Polonistyczne" 2008, nr 1, s. 23–29, http://www.postscriptum.us.edu.pl/wp-content/uploads/2019/01/2-Tambor.pdf [dostęp: 11.09.2022].

Trompenaars F., Hampden-Turner Ch., *Siedem wymiarów kultury. Znaczenie różnic kulturowych w działalności gospodarczej*, przeł. B. Nawrot, Kraków: Oficyna Ekonomiczną, 2002.

Tylikowska A., *Psychologia dialogu*, w: *Jak możliwy jest dialog? Księga Jubileuszowa dedykowana prof. WSH dr. Jerzemu Koplowi,* red. A. Kamińska, E. Kraus, K. Ślęczka, Sosnowiec: Oficyna Wydawnicza Humanitas, 2014, s. 82-88, https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/143014/edition/134279/content [dostęp: 10.09.2022].

Vařeka J., *Kulturní hranice a národní identita*, Český lid 1994, vol. 81, č. 3, s. 177-183, https://www.jstor.org/stable/42639446?seq=1 [dostęp: 11.09.2022].

Welsch W., *Tożsamość w epoce globalizacji – perspektywa transkulturowa*, przeł. K. Wilkoszewska, w: *Estetyka transkulturowa*, red. K. Wilkoszewska, Kraków: Universitas, 2004.

Welsch W., *Transculturality - the Puzzling Form of Cultures Today*, in: *Spaces of Culture: City, Nation, World*, ed. by M. Featherstone and S. Lash, London: Sage, 1999, pp. 194-213, http://www.westreadseast.info/PDF/Readings/Welsch_Transculturality.pdf [dostęp: 11.09.2022].

Welsch W., *Transkulturowość. Nowa koncepcja kultury*, w: *Filozoficzne koncepcje rozumu transwersalnego. Wokół koncepcji Wolfganga Welscha,* cz. II, red. R. Kubicki, Poznań: Wydawnictwo Fundacji Humaniora, 1998, s. 195-222.

Winiarski M., *Dialog i jego konteksty społeczno-edukacyjne, „*Warmińsko-Mazurski Kwartalnik Naukowy, Nauki Społeczne" 2015, nr 2, s. 29-45, http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-77cfe796-328a-4145-880d-c1f47ab5a679 [dostęp: 11.09.2022].

Wolanin-Jarosz E., *Etnocentryzm konsumencki w środowisku międzynarodowym*, Warszawa: Difin, 2015.

Yoshitake M.*, Anxiety/Uncertainty Management (AUM) Theory: A Critical Examination of an Intercultural Communication Theory*, "Intercultural Communication Studies", vol. XI, no. 2, 2002, pp. 177-193, 17http://web.uri.edu/iaics/files/13-Masaki-Yoshitake.pdf [dostęp: 11.09.2022].

Zeidler-Janiszewska A., *Między wielokulturowością a transkulturowością*, "Kultura Współczesna" 2003, nr 1-2, s. 63-70, https://www.nck.pl/upload/archiwum_kw_files/artykuly/6._anna_zeidler-janiszewska_-_miedzy_wielokulturowoscia_a_transkulturowoscia.pdf [dostęp: 11.09.2022].

LITERATURA I (E)MIGRACJE

konwersatorium, 10 spotkań x 135 minut (3x45 min.)
Model pracy: kontaktowo

Kurs „Literatura i (e)migracje" to kurs literaturoznawczo-kulturoznawczy. W ramach programu międzynarodowych studiów slawistycznych należy do tej samej grupy kursów co kursy poświęcone tematyce mitu, pamięci, i miasta. Zajęcia w semestrze zaprojektowane są na łącznie 10 spotkań po 135 minut (3 godziny) w celu zapewnienia wystarczającej ilości czasu na przedyskutowanie obszernych a czasem kontrowersyjnych tematów. Taki rozkład zajęć pozwala też na nieco mniejszą częstotliwość spotkań, co można może być korzystne dla lepszego przygotowania się przez studentów na zajęcia (więcej czasu na zapoznanie się z lekturami lub materiałami w ramach klasy odwróconej). Kurs można przeprowadzić w formie kontaktowej lub zdalnej. Do kursu został również opracowany zestaw materiałów pomocniczych do nauczania zdalnego. Zestaw ten można również wykorzystać do zajęć kontaktowych – materiały do prezentacji użyć podczas spotkań lub w systemie „odwróconej klasy".

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie do kursu
2. Historia i literatura
3. Skąd: Narracje romantyczne, romantyzujące (i ich demaskacja)
4. Dokąd: Obrazy emigracji
5. Geografia wyobrażona
6. Proza osadnicza / kolonizační román
7. Literatura neo(-post-)osiedleńcza

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

8. W żywiole drugiego języka
9. Nomadyzm
10. Podsumowanie i powtórki

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obrębie Słowiańszczyzny (zwłaszcza zachodniej i południowej)	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W09	ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu kultury i realiów obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W11	zna na poziomie rozszerzonym terminologię w zakresie humanistyki związaną z wybranymi sferami działalności kulturalnej (literatura, w tym tłumaczenia, sztuki teatralne, wizualne, audiowizualne i in.) oraz rozumie miejsce nauk humanistycznych w relacji do innych nauk	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
MSS_W14	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. roli nauk humanistycznych w wyjaśnianiu problemów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych wielu z tych problemów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U17	potrafi działać w ramach zespołu realizującego określone zadania i jest gotowy do pracy w grupie, przyjmując w niej funkcje zarówno kierownicze, jak i podrzędno-wykonawcze; potrafi odpowiednio zaplanować realizację wskazanego przez siebie lub innych zadania	2022_ P7S_UO

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K05	jest gotów do podejmowania aktywności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, kierując się przekonaniem o wartości europejskiego i nieeuropejskiego dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, oraz zaangażowania w jego współtworzenie	
MSS_K07	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	2022_ P7S_KO

LITERATURA

1. Anderson, B.: *Wspólnoty wyobrażone*. Znak, Warszawa 1997.
2. Appadurai, A.: Nowoczesność bez granic. Universitas, Kraków 2005.
3. Braidotti, R.: *Nomadyczne podmioty. Ucieleśneinie i różnica seksulana we współczesnych teroich feministycznych*.
4. Cassanova, P.: *Światowa republika literatury*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017.
5. Czapliński, P., R. Makarska, M. Tomczok (red.).. *Poetyka migracji: doświadczenie granic w literaturze polskiej przełomu XX i XXI wieku*. Wydawnictwo UŚ, Katowice 2013.
6. Czapliński, P.: Poruszona mapa. Wyobraźnia geograficzno-kulturowa polskiej literatury przełomu XX i XXI wieku. Wydawnictwo Literackie, Kraków 2016.
7. Deleuze, G., F. Guattari. *Kafka. Za menšinovou literaturu*. Hermann a synové, Praha 2001.
8. Denemarková, R.: *Peníze od Hitelra*. Host, Brno 2006,
9. Durych, J. *Boží duha*. Academia, Praha 2000.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

10. Fibiger, M.: *Anděl odeše*/Weles, Brno 2008.
11. Forman, Z., Jasný, V., Kachyňa, K.: *Budujeme pohraničí*. Orbis, Praha 1950.
12. Gawarecka, M.: *Středoevropské migrace v 19. století a jejich národnostní a kulturní aspekty*. Ústav historických věd, Slezská univerzita v Opavě, Opava 2014.
13. Gombrowicz, W.: Transatlantyk, dowolne wydanie.
14. Gosk, A. (red.): Narracje migracyjne w literaturze polskiej XX i XXI wieku. Universitas, Kraków 2012.
15. Herbert, Z.: *Powrót*. Online: https://polska-poezja.com/zbigniew-herbert/pan-cogito-powrot/
16. Hrdlička, J.: *Poezie v exilu. Čeští básníci za studené války a západní básnická tradice*. Karolinum, Praha 2020.
17. Hron, M.: The Czech Émigré Experience of Return after 1989, The Slavonic and East European Review Vol. 85, No. 1 (Jan., 2007), pp. 47-78.
18. https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Spole%C4%8Dnost_nom%C3%A1dsk%C3%A1_(PSpol)
19. https://www.ucl.cas.cz/edicee/images/data/prirucky/obsah/Slovn%C3%ADk%20nov%C4%9Bj%C5%A1%C3%AD%20liter%C3%A1rn%C3%AD%20teorie/slovnik%20novejsi%20literarni%20teorie%20tiskovy%20soubor.pdf
20. Iwasiów, I.: Hipoteza powieści neo-post-osiedleńczej, w: Narracje migracyjne w literaturze polskiej XX i XXI w., red. H. Gosk, Universitas, Kraków 2012.
21. Jedermann, F.: *Ztracené dějiny*. ISE, Praha 1991;
22. Josef Pánek: *Láska v době klimatických změn*. Argo, Praha 2017.
23. Katalpa, J.: *Němci*, Host, Brno 2012.
24. Körner, V., Adelheid, Argo, Praha 2019.
25. Kundera, M.: *Nevědomost*, Přel. Anna Kareninová, Atlantis, Brno 2021.
26. Lan Pham Thi. Bílej kůň, žlutej drak. Knižní klub, Praha 2009.
27. Lesińska, M.: Polska diaspora, Polonia, emigracja. Spory pojęciowe wokół skupisk polskich za granicą / The Polish Diaspora, the Polish Community. The Disputes Over Notions referring to the Groups of Poles Abroad, The Polish Migration Review MUZEUM EMIGRACJI W GDYNI Polski Przegląd Migracyjny 1/2018 (3).

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

28. Lesińska, M.; Okólski, M. (red.): *25 wykładów o migracjach*. Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2018.
29. Linhartová, V.: Za ontologii exilu, „Literární noviny" 1998, nr 49.
30. Mickiewicz, A.: *Pan Tadeusz*, dowolne wydanie.
31. Mikšíček, P. *Zmizelé Sudety / Das verschwundene Sudetenland*. Nakladatelství Českého lesa – Procházka Zdeněk 2004 (lub późniejsze).
32. Miller, M. J.; Castels, S.: *Migracje we współczesnym świecie.* PWN, Warszawa 2011.
33. Mornštajnová, A.: *Slepá mapa*, Host, Brno 2013.
34. Naušová, E.: *Jizvy*. Paseka, Litomyšl 2007.
35. Olga Tokarczuk. *Bieguni*. Wydawnictwo Literackie, Kraków 2007.
36. Osiecka, A.. Nim wstanie dzień. Online: https://poezja.org/wz/Osiecka_Agnieszka/25617/Nim_wstanie_dzie%C5%84.
37. Putna, M.: *Obrazy z kulturních dějin Střední Evropy*. Vyšehrad, Praha 2018.
38. Řezač, V. *Nástup*. Československý spisovatel. Praha 1951.
39. Richterová, S.: *Rozptýlené podoby*. Mladá fronta, Praha 1993.
40. Różycki, T.: *Dwanaście stacji*, Znak, Kraków 2006.
41. Said, E: *Orientalizm*. Przeł. M. Wyrwas-Wiśniewska. Zysk i S-ka. Poznań 2018.
42. Sedlmayerová, A.: *Dům na zeleném svahu*, 1947.
43. Sichinger, M.: *Duchové Šumavy*. 65. pole, Praha 2012.
44. Škvorecký, J.: *Nevysvětlitelný příběh aneb Vyprávění Questa Firma Sicula.* Ivo Železný, Praha 1998.
45. *Slovník novější literární teorie*. Glosář pojmů. Eds. Richard Müller a Pavel Šidák: https://service.ucl.cas.cz/edicee/images/data/prirucky/obsah/Slovn%C3%ADk%20nov%C4%9Bj%C5%A1%C3%AD%20liter%C3%A1rn%C3%AD%20teorie/slovnik%20novejsi%20literarni%20teorie%20tiskovy%20soubor.pdf
46. *Sociologická encyklopedie*, online: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Hlavn%C3%AD_strana
47. Sitch, R. Tom Gleisner, Santo Cilauro: *Molvania*. Hardie Grant Books, Melbourne 2003.
48. Stránský, J. *Zdivočelá země*. Nakladatelství Hejkal, Havlíčkův Brod 1997.
49. Szczerek, Z. Przyjdzie Mordor i nas zje. Ha!art, Kraków 2013.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

50. Themerson, S.: *Jestem czasownikiem*. Dom kultury w Płocku, Płock 1993.
51. Tichý, J.: *Třicet dva hodin mezi psem a vlkem*. Akropolis, Praha 2007.
52. Todorova, M. *Bałkany wyobrażone*. Czarne, Wołowiec 1997.
53. Tučková, K.: *Vyhnání Gerty Schnirch*. Host, Brno 2009.
54. Urban, J.: Habermannův mlýn. DP Film. 2001.
55. Wittlin, J.: Blaski i nędze wygnania. „Kultura" nr 9/143, 1959.
56. Wróblewski, P.: Česká menšina v Polsku: proměny významu češství v Zelówě (poznámky z výzkumu*)*, „Český lid", vol. 83, no. 1 (1996).
57. Z. Nešpor: The Disappointed and Disgruntled: A Study of the Return in the 1990s of Czech Emigrants from the Communist Era. Sociologický Časopis / Czech Sociological Review Vol. 38, No. 6 (Winter 2002), pp. 789-808.
58. Zand, G.; Holý, J.: *Transfer/ vyhnání/ odsun v kontextu české literatury*. Host, Brno 2004.
59. Zonová, A.: *Za trest a za odměnu* (2004),

Filmy:
1. Prawo i pięść, 1964, reż. J. Hoffman, E. Skrzewski;
2. Krajina ve stínu, 2020, reż. B. Sláma;
3. Róża, 2011, reż. W. Smarzowski.

LITERATURA I MIASTO

konwersatorium, 15 spotkań x 90 minut (2x45 min.)
model pracy: kontaktowo

Kurs „Literatura i miasto" obejmuje literaturę dającą przykłady dotyczące kluczowych problemów, kwestiach miasta, czyli nie będzie się zajmował literaturą narodową, tylko miastem w literaturze, bez względu na to czy utwór jest napisany po czesku, polsku, czy macedońsku, również miastem znajdującym się poza tych trzech państw, ale w utworze napisanym w tych językach. Kurs jest podzielony na siedem tematów, rozważających miasta jako centrum świata, w tym subiektywne doświadczenia autora, ale też obiektywne rozważania o mieście jako stolicą państwa, regionu, słowiańszczyzny, jako centrum historycznym i komunikacyjnym. Następnie, omawia się mityzacja rzeczywistego miasta, rewitalizacja na podstawie mitów i elementów mitycznego budowania miasta. Jeden z tematów kursu jest symbolika geokulturowa, obejmująca między innym topikę archeologczną i architektoniczną. Ujęty zostanie też fenomen utraconych miast, nostalgia, odnowa i nadzieja, związane z tym, jak i narracja kronikarska i narracja świadków. Nie zostanie ominięty stosunek człowieka wobec miasta, pozytywny albo negatywny, a też i sztuka spacerowania po mieście, przypatrzenie się miejskiej scenerii i wyniesienie nawyku rozglądania się wokół z literackiego tekstu. Na koniec kursu wywodzą się problemy przekładowe związane z miastem. Zajęcia zaprojektowano tak, żeby studenci przez dyskusje i własnych rozważań na podstawie tekstów literackich wyczwicili się w krytyckim sposobie myślenia i zastosowania wiedzy na różne dziedziny społeczne.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

SPIS TREŚCI

1. Miasto w literaturze – Wprowadzenie do tematu
2. Miasto jako centrum świata cz. 1
3. Miasto jako centrum świata cz. 2
4. Miasto jako miejsce mityczne cz. 1
5. Miasto jako miejsce mityczne cz. 2
6. Symbolika geokulturowa miasta cz. 1
7. Symbolika geokulturowa miasta cz. 2
8. Fenomen utraconych miast cz. 1
9. Fenomen utraconych miast cz. 2
10. Relacja człowieka z miastem cz. 1
11. Relacja człowieka z miastem cz. 2
12. Flaneryzm cz. 1
13. Flaneryzm cz. 2
14. Miasto jako problem przekładowy cz. 1
15. Miasto jako problem przekładowy cz. 2

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obrębie Słowiańszczyzny (zwłaszcza zachodniej i południowej)	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W09	ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu kultury i realiów obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W11	zna na poziomie rozszerzonym terminologię w zakresie humanistyki związaną z wybranymi sferami działalności kulturalnej (literatura, w tym tłumaczenia, sztuki teatralne, wizualne, audiowizualne i in.) oraz rozumie miejsce nauk humanistycznych w relacji do innych nauk	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
MSS_W14	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. roli nauk humanistycznych w wyjaśnianiu problemów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych wielu z tych problemów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
	umiejętności	
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U17	potrafi działać w ramach zespołu realizującego określone zadania i jest gotowy do pracy w grupie, przyjmując w niej funkcje zarówno kierownicze, jak i podrzędno-wykonawcze; potrafi odpowiednio zaplanować realizację wskazanego przez siebie lub innych zadania	2022_ P7S_UO
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K05	jest gotów do podejmowania aktywności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, kierując się przekonaniem o wartości europejskiego i nieeuropejskiego dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, oraz zaangażowania w jego współtworzenie	
MSS_K07	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	2022_ P7S_KO

LITERATURA

Literatura przedmiotu:

Miodyński L.. *Symbole miejsca w kulturze i literaturze macedońskiej.* Katowice: Wydawnictwo UŚ, 2011.
Sławkowa E.: *Tekst literacki w kręgu językoznawstwa.* Katowice: Wydawnictwo UŚ, 2016.
Benjamin W.: *The Arcades Project,* Harvard University Press, 1999.
Foucault M.: *Of Other Spaces*. Diacritics No. 16, 1986.
Zięba P.: *Miasto jako przestrzeń dla sztuki albo sztuka chodzenia po mieście,* https://www.uj.edu.pl/documents/5993225/581eb2fd-e79b-4ae7-ae35-976747ab756e
Bartosiak K.: *Sztuka spacerowania, czyli śladami fl ̂aneura po nowoczesności i ponowoczesności (?)*
http://www.appendix.ifil.uz.zgora.pl/archives/2005-1/bartosiak.pdf
Toporow W.: *Miasto i mit,* Gdańsk: Słowo /obraz terytoria, 2000.
Duda B.: Tekstowe wizualizacje miasta – obrazowanie i wizualizacja. „Tekst i dyskurs" 4, 2011.
Dzionek M.: *W stronę antropologii przestrzeni. Flâneur – szkic do portretu*. „Anthropos?" nr 2–3,
http://www.anthropos.us.edu.pl/anthropos2/texty/dzionek.htm .
Freino H.: *Miejsca w przestrzeni miejskiej*, „Przestrzeń i Forma" 12, 2009.
Simon Sh.: *Miasta w przekładzie, skrzyżowanie języka i pamięci*, Kraków: Wydawnictwo UJ, 2020,

Lektury według chronologii zajęć:

Miłosz Cz.: *Wiersze Tom 5.* Znak, 2009.
Hrabal B.: *Svatby v dome.* Pražska imaginace, 1995.
Prus B.: *Lalka.* Wydawnictwo Greg, 2021.
Śmieja W.: *Gorsze światy. Migawki z Europy Środkowo-Wschodniej.* Carta Blanca, 2012.
Tokarczuk O.: *Opowiadania bizarne.* Wydawnictwo Literackie 2018.
Schulz B.: *Sklepy cynamonowe,* Dom wydawniczy „JOTA", 1991.
Урошевиќ В.: *Скопски раскази,* Мисла, 1988.
Куjунџиски Ж.: *Скопје и сè е можно,* Антолог, 2013.
Kassabova K.: *W stronę Ochrydy. Podróż przez wojnę i pokój.* Wołowiec: Wydawnictwo Czarne, 2021.
Neruda J.: *Prague tales.* CEU PRESS, 1993.
Иванов Б.: *Скопски дамари,* Или-или 2020.
Stasiuk A.: *Opowieści galicyjskie* Wołowiec: Wydawnictwo Czarne, 2001.
Twardoch Sz.: *Morfina,* Wydawnictwo Literackie, 2012.
Szczygieł M.: *Gottland,* Wołowiec: Wydawnictwo Czarne 2010.
Szczygieł M.: *Zrób sobie raj.* Dowody na istnienie, 2010.
Szczygieł M.: *Osobisty przewodnik po Pradze,* Dowody na istnienie, 2020.
Jergović M.: *Sarajewskie Marlboro,* Wydawnictwo Akademickie SEDNO, 2020.
Nettman-Multanowska K.: *Warszawa rysuje Skopje,* Centrum Architektury, 2022.
Чаусидис Н.: *Проектот Скопје 2014 – скици за едно наредно истражување,* Никос Чаусидис, 2013 (https://pdfslide.net/documents/-2014-project.html)
Ajvaz M., *Druhe mesto,* Mlada Fronta, 1993.
Huelle P.: *Weiser Dawidek,* Znak, 1987.
Урошевиќ В.: *Мацун,* Магор, 2018.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Јанковски В.: *Вечно сегашно време,* Темплум, 2010.
Krajewski M.: *Widma w mieście Breslau,* Znak, 2013.
Binar I., Denemarkova R. i in.: *Polska: z czym to się je?,* Igloo, 2015.
Коцевски Д.: *Го сакам Скопје,* Дирекција за култура и уметност – Скопје, 2000.
Hrabal B.: *Obsluhoval jsem anglického krále,* Mlada fronta, 2007.
Ќорвезировска О.: *Улиците што ги нема,* Или-или, 2020.
Stasiuk A.: *Jadąc do Babadag,* Wołowiec: Wydawnictwo Czarne, 2008.
Chwin S.: *Złoty pelikan,* Wydawnictwo, 2002.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

LITERATURA I MIT

konwersatorium, 7 spotkań x 135 minut (3x45 min.)
model pracy: kontaktowo

Przedmiot „Literatura i mit" koncentruje się na prezentacji zjawisk literackich i kulturowych w kontekście Słowiańszczyzny Zachodniej i Południowej. Podczas kursu studenci pogłębiają znajomość kontekstów związanych z motywem przewodnim (motyw mitu). Pracując na materiale literackim (czeskim, polskim i macedońskim), ćwiczą umiejętność samodzielnego myślenia i interpretowania tekstów. Ćwiczenia doskonalą zdolności analitycznego i syntetycznego myślenia. Podczas kursu studenci będą pracować z wybranymi tekstami literackimi i tekstami kultury w ujęciu komparatystycznym. Kurs uwzględnia kierunki rozwoju literatur słowiańskich, specyfikę kultur słowiańskich i zagadnienia tożsamości kulturowej i narodowej.

SPIS TREŚCI

1. Zajęcia wprowadzające
2. Mitologia słowiańska
3. Mit narodowy
4. Galicja – przestrzeń zmityzowana
5. Mit Europy Środkowej
6. Mit socjalizmu
7. Symulacje i symulakry

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obrębie Słowiańszczyzny (zwłaszcza zachodniej i południowej)	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W09	ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu kultury i realiów obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W11	zna na poziomie rozszerzonym terminologię w zakresie humanistyki związaną z wybranymi sferami działalności kulturalnej (literatura, w tym tłumaczenia, sztuki teatralne, wizualne, audiowizualne i in.) oraz rozumie miejsce nauk humanistycznych w relacji do innych nauk	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
MSS_W14	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. roli nauk humanistycznych w wyjaśnianiu problemów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych wielu z tych problemów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
	umiejętności	
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U17	potrafi działać w ramach zespołu realizującego określone zadania i jest gotowy do pracy w grupie, przyjmując w niej funkcje zarówno kierownicze, jak i podrzędno-wykonawcze; potrafi odpowiednio zaplanować realizację wskazanego przez siebie lub innych zadania	2022_ P7S_UO
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K05	jest gotów do podejmowania aktywności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, kierując się przekonaniem o wartości europejskiego i nieeuropejskiego dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, oraz zaangażowania w jego współtworzenie	
MSS_K07	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	2022_ P7S_KO

LITERATURA

Anderson B.: *Wspólnoty wyobrażone.* Kraków–Warszawa: Znak, 1997.
Armstrong K. *Krótka historia mitu*. Warszawa: Znak, 2005.
Ash, T. G.: *Pomimo i wbrew: Eseje o Europie Środkowej*. Londyn: Wydawnictwo POLONIA Book Fund Ltd., 1990.
Barthes R.: *Mit i znak. Eseje*. Warszawa: PIW, 1971.
Baudrillard J.: *Dlaczego wszystko jeszcze nie zniknęło. Esej ostatni*. Warszawa: Sic!, 2009.
Baudrillard J.: *Symulakry i symulacja*. Warszawa: Sic!, 2005.
Bělohradský V.: *Přirozený svět jako politický problém. Eseje o člověku pozdní doby*. Praha: Československý spisovatel, 1991.
Bobrownicka M.: *Człowiek Europy Środkowej: Odrębna kategoria czy mit?* In: *Prace Komisji Środkowoeuropejskiej* (7), 2000, s. 101–115.
Bobrowski J., Wrona M.: Mitologia słowiańska. Olszanica: Bosz, 2017; dostępne online: https://www.youtube.com/watch?v=Z9JycQIrHWo&t=983s
Bogusławska M., Grębecka Z. (red.): *Popkomunizm. Doświadczenie komunizmu a kultura popularna*. Kraków: Libron, 2010.
Borovský K.H.: *Tyrolské elegie*. Praha: Městská knihovna v Praze, 2011; dostępne online: https://web2.mlp.cz/koweb/00/03/37/06/67/tyrolske_elegie.pdf
Brückner A.: *Mitologia słowiańska. Kraków: Akademia Umiejętności, 1918; dostępne online:* https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/mitologia-slowianska.html
Campbell J.: *Potęga mitu*. Kraków: Znak, 2019.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Czapliński P. *Poruszona mapa*. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2016.
Dąbek-Wirgowa T.: *Pogranicze historii i mitu. Współczesne aktualizacje XIX-wiecznych mitów narodowych na obszarze bułgarskim i macedońskim*. W: *Współcześni Słowianie wobec własnych tradycji i mitów*. Red. Bobrownicka M., Suchanek L., Ziejka F. Kraków: Universitas, 1997.
Europa Środkowa: Wspólnota czy zbiorowość? Red. Zenderowski R. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 2004.
Ficowski J: *Regiony wielkiej herezji i okolice. B. Schulz i jego mitologia*. Sejny: Pogranicze, 2002.
Halecki, O.: *Historia Europy – jej granice i podziały*. Lublin: Instytut Europy Środkowo Wschodniej, 1994.
Hašek J.: *Osudy dobrého vojáka Švejka*. Praha: Městská knihovna v Praze, 2011; dostępne online: https://web2.mlp.cz/koweb/00/03/37/00/55/svejk_1_a_2.pdf
Hrabal B.: *Taneční hodiny pro starší a pokročilé*. Praha: Městská knihovna v Praze, 2019; dostępne online: https://web2.mlp.cz/koweb/00/04/48/04/90/tanecni_hodiny_pro_starsi_a_pokrocile.pdf
Jančar D.: *Konec tisíciletí, účet století,* W: Trávníček J.: *V kleštích dějin. Střední Evropa jako pojem a problem*. Brno: Host, 2009.
Jančar D.: *Terra incognito*. Warszawa: Niezależna Oficyna Wydawnicza, 1993.
Janion M.: *Niesamowita słowiańszczyzna*. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2006.
Kłoczowski, J.: *Historia Europy Środkowo-Wschodniej*. Lublin: Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, 2000.
Kollár J., *Slávy dcera*. Praha: Městská knihovna v Praze, 2011; dostęp online: https://web2.mlp.cz/koweb/00/03/37/06/49/slavy_dcera.pdf
Konrad, G.: *Sen o Europie Środkowej*. Polityka 11/1988.
Kosík K.: *Co je střední Evropa*. W: *Století Markéty Samsové*. Praha: Český spisovatel, 1993.
Krajewski M.: *Kultura czwarta: Kultura repetycji (PRL w kulturze popu-larnej)*. W: tegoż: *Kultury kultury popularnej*. Poznań: Wydawnictwo Uniwersyteckie UAM, 2003.
Kundera M.: *Únos Západu aneb tragédie střední Evropy*, 1983, dowolne wydanie
Kundera M.: *Zachód porwany albo tragedia Europy Środkowej*. Zeszyty Literackie 5/1984.
Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. T. 2: *Historia. Ewolucja. Rewolucja.* Red. Szwat-Gyłybowa G., Gil D., Miodyński L. Warszawa: Instytut Slawistyki PAN, 2018.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. T. 6: *Oświata. Tradycja. Uniwersalizm.* Red. Szwat-Gyłybowa G., Gil D., Miodyński L. Warszawa: Instytut Slawistyki PAN, 2019.
Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. T. 10: *Hasła podporządkowane*. Red. Szwat-Gyłybowa G., Gil D., Miodyński L. Warszawa: Instytut Slawistyki PAN, 2020.
Linkner T.: *Mitologia słowiańska w literaturze Młodej Polski*. Gdańsk: Uniwersytet Gdański, 1991.
Macura V.: *Český sen*. Praha: Lidové nowiny, 1998.
Macura V.: *Šťastný věk a jiné studie o socialistické kultuře*. Red. Kouba K., Schmarc V., Šámal P. Praha: Academia, 2008.
Magris, C.: *Mit habsburski w literaturze*. W: *Spory o biedermeier*. Red. Kubiak J. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 2006.
Mickiewicz A.: *Pan Tadeusz*; dostępne online: https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/pan-tadeusz.html
Miłosz C.: *O naszej Europie*. Kultura 4/1986.
Miodyński L.: *Powroty znaczeń. Aktualizacje tradycji kulturowych w literaturze macedońskiej po 1945 roku*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 1999.
Miodyński L.: *„Nowa epoka" jako kategoria kompensacyjna. Metodologiczne wyzwania opisu a casus dwudziestowiecznej Macedonii*. Slavia Meridionalis 14/2014.
Miodyński L.: *Determinanty współczesnej literatury w Macedonii – czasoprzestrzeń idealna i realna*. W: *Miejsce Macedonii na Bałkanach. Historia – polityka – kultura – nauka*. Red. Stawowy– Kawka I. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2005.
Miodyński L.: *Synkretyczna substancja miejsca jako archimotyw macedońskiej kultury.* W: *Tradycje pogranicza i przestrzenie tradycji. Od komunizmu do postmodernizmu i postkolonializmu.* Red. Zieliński B. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 2008.
Moroz-Grzelak L.: *Aleksander Wielki a macedońska idea narodowa: słowiańskie losy postaci antycznej.* Warszawa: Slawistyczny Ośrodek Wydawniczy, 2004.
Napiórkowski M.: *Turbopatriotyzm*. Wołowiec: Czarne, 2019.
Niżnik J.: *Mit jako kategoria metodologiczna*. Kultura i Społeczeństwo 3/1978; dostępne online: https://rcin.org.pl/Content/49486/WA004_67574_Pcz47-1978-3_Niznik-Mit-jako-kate_o.pdf
Nostalgia. Eseje o tęsknocie za komunizmem. Red. Modrzejewski F., Sznajderman M.. Wołowiec: Czarne, 2002.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Nowak J.: *Rozpoznać i zrozumieć siebie. O świadomości narodowej w polskiej myśli romantycznej*. Warszawa: Instytut Slawistyki PAN, 2014.
Osiecka A.: *Szpetni czterdziestoletni*. Warszawa: Prószyński Media, 2009.
Palacký, F.: *Idea státu rakouského*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002.
Paźniewski W.: *Krótkie dni*. Warszawa: PIW, 1983.
Pehe V.: 2020. *Velvet Retro: Postsocialist Nostalgia and the Politics of Heroism in Czech Popular Culture*. New York: Berghan Books, 2020.
Peszek M.: *Sorry Polsko*; tekst piosenki dostępny online.
Potasińska P.: *„Wielki spis marzeń, tęsknot i bzików" – PRL we wspomnieniach Agnieszki Osieckiej*. W: *PRL-owskie re-sentymenty*. Red. Kisielewska A., Kisielewski A., Kostaszuk-Romanowska M., Gdańsk: Wydawnictwo Naukowe Katedra, 2017.
Rekść M.: *Mity narodowe i ich rola w kreowaniu polityki na przykładzie państw byłej Jugosławii*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2013.
Rougemont D.: *Miłość a świat kultury zachodniej*. Warszawa: Wydawnictwo PAX, 1999.
Schulz B.: *Sanatorium pod klepsydrą*. Warszawa: Znak, 2020.
Słonimski A.: *Dwie ojczyzny*. Dostępne online: https://utw.uj.edu.pl/documents/6082181/74558973/Dwie+ojczyzny_Slonimski.pdf/362f425c-d37c-4c9e-bfc2-a652dd8b6de8
Snochowska-Gonzalez C.: *Wolność i pisanie. Dorota Masłowska i Andrzej Stasiuk w postkolonialnej Polsce*. Warszawa: Oficyna Naukowa, 2017.
Stasiuk A.: *Opowieści galicyjskie*. Wołowiec: Czarne, 2016.
Stasiuk A.: *Jadąc do Babadag*, Wołowiec: Czarne, 2004.
Stasiuk A., Andruchowycz J.: *Moja Europa: Dwa eseje o Europie zwanej Środkową*. Wołowiec: Czarne, 2007.
Stempowski J.: *W dolinie Dniestru i inne eseje ukraińskie. Listy o Ukrainie*. Warszawa: LNB, 1993.
Szczerek Z.: *Siódemka*. Kraków: Korporacja Ha!Art, 2015.
Szűcs, J.: *Trzy Europy*. Lublin: Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, 1995.
Todorova, M.: *Bałkany wyobrażone*. Wołowiec: Czarne, 2008.
Tokarczuk O.: *Anna In w grobowcach świata* Kraków: Znak, 2006.
Topol J.: *Citlivý člověk*. Praha: Torst, 2017.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Trávníček J.: *V kleštích dějin. Střední Evropa jako pojem a problem*. Brno: Host, 2009.
Ugrešić D.: *Ministerstwo bólu*. Wołowiec: Czarne, 2006.
Upalevski I.: *Europa Środkowa – wspólnota tekstów. Intertekstualność jako przestrzeń funkcjonowania i podtrzymywania mitu środkowoeuropejskiego*. W: Sprawy Narodowościowe Seria nowa, 48/2016.
Urban M.: *Pole a palisada*. Praha: Argo, 2006.
Wittlin J.: *Sól ziemi*. Warszawa: PIW, 1979.
Андоновски В.: *Папокот на светот*. Скопје: Култура, 2000.
Андреевски П.: *Пиреј*. Скопје: Македонска книга, 1990
Бојаџиевска М.: *Мит, книжевност, идентитет*. Скопје: Сигмапрес, 2002.
Вражиновски Т.: *Македонска народна митологија*. Скопје: Матица македонска 2002.
Димковска Л.: *Резервен живот*. Скопје: Или-или, 2013.
Колбе, Кица: *Земја на бегалци, Или-Или, 2018.*
Ќулавкова К.*: Балканскиот модел на свет*. In: *Балканска слика на светот*. Ред. К. Ќулавкова. Скопје: МАНУ, 2006.
Македонската литература и култура во контекстот на медитеранската културна сфера. Ред. М. Ѓурчинов. Скопје: МАНУ, 1998
Марко Крале – легенда и стварност. Ред. К. Пенушлиски. Скопје: Мисла, 1983.
Мартиноска А.: *Митот и ритуалот во македонскит фолклор*. Скопје: Институт за македонска литература, 2008.
Ние наспроти другите. Симболички поделби во Северна Македонија. Ред. Ј. Близнаковски, П. Тодоров. Скопје: Центар за истражување на национализмот и културата (ЦИНИК), 2020.
Петрова Митевска Е., Поповска Н.: *Античка Македонија. Критички приод кон интерпретацијата на историјата и историографијата*. Скопје: Темплум, 2011.
Станојоски, Игор: *Првиот универзитетски ден на мојата ќерка,* Или-Или, Скопје, 2016.
Стојковска Г.: *Речник на јужнословенската митологија*. Скопје: Издавачки центар Три, 2004.

Film *Upside Down*, reż. Igor Ivanov Izi (2007).

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

LITERATURA I PAMIĘĆ

konwersatorium, 10 spotkań x 135 minut (3x45 min.)
model pracy: kontaktowo

Przedmiot „Literatura i pamięć" ma na celu zapoznanie studentów ze zjawiskami literackimi (w pierwszej kolejności) oraz kulturowymi i historycznymi w kontekście wybranych krajów Europy Środkowej i Bałkanów. Studenci podczas każdego spotkania będą rozbudowywać wiedzę dotyczącą literatury, kultury i historii, na podstawie której będą rozwijać umiejętności krytycznego myślenia, interpretacji tekstów literackich i tekstów kultury. Podczas kursu studenci będą pracować z wybranymi (częściowo wybranymi przez siebie) tekstami, ćwicząc zwłaszcza lekturę komparatywną i afektywną. Kurs, mimo że skupia się na literaturze, jest przedmiotem interdyscyplinarnym, studenci podczas zajęć będą sięgać nie tylko do literaturoznawstwa, ale także socjologii, psychologii, historii czy badań nad pamięcią (*memory studies).* Podczas kursu wykorzystywane będą metody angażujące studentów oraz motywujące do pracy własnej, budowania przemyślanej argumentacji oraz prezentacji własnych analiz i przemyśleń.

SPIS TREŚCI

1. Pamięć i literatura – wprowadzenie
2. Na styku pamięci indywidualnej i zbiorowej – pamięć rodzinna
3. Pamięć, wina, trauma (wokół współczesnych narracji o drugiej wojnie światowej i okresie powojennym)
4. (Nie)pamięć i nostaligia (komunizm)
5. Pamięć i rozliczenia (komunizm)

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

6. Niemożność zapomnienia – wokół spektaklu „Dechovka”
7. Miejsca pamięci
8. „Wyzwalacze” pamięci – semiofory
9. O (nie)pamięci zwykłych ludzi
10. Literatura jako medium pamięci

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obrębie Słowiańszczyzny (zwłaszcza zachodniej i południowej)	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W09	ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu kultury i realiów obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W11	zna na poziomie rozszerzonym terminologię w zakresie humanistyki związaną z wybranymi sferami działalności kulturalnej (literatura, w tym tłumaczenia, sztuki teatralne, wizualne, audiowizualne i in.) oraz rozumie miejsce nauk humanistycznych w relacji do innych nauk	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
MSS_W14	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. roli nauk humanistycznych w wyjaśnianiu problemów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych wielu z tych problemów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U17	potrafi działać w ramach zespołu realizującego określone zadania i jest gotowy do pracy w grupie, przyjmując w niej funkcje zarówno kierownicze, jak i podrzędno-wykonawcze; potrafi odpowiednio zaplanować realizację wskazanego przez siebie lub innych zadania	2022_ P7S_UO
	kompetencje społeczne	
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K05	jest gotów do podejmowania aktywności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, kierując się przekonaniem o wartości europejskiego i nieeuropejskiego dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, oraz zaangażowania w jego współtworzenie	
MSS_K07	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	2022_ P7S_KO

LITERATURA

Bibliografia podmiotu (do wyboru)

Coetzee J.M., *Czekając na barbarzyńców*, przeł. Anna Mysłowska, Kraków: Znak, 2003.
Daňek H., *Až budeme velcí*, Olomouc: Votobia, 1996.
Dehnel J., *Lala*, Warszawa: W.A.B 2006.
Denemarková R., *Peníze od Hitlera*, Brno: Host, 2006.
Dousková I., *Oněgin byl Rusák*, Brno: Druhé mesto, 2006.
Engelking L., *Muzeum dzieciństwa*, Poznań: Wydawnictwo Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury, 2011.
Esterházy P., *Hrabalova kniha*, přel. M. Navrátil, Praha: Havran, 2002.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Esterházy P., *Księga Hrabala*, przeł. J. Goszczyńska, Izabelin: Świat Literacki, 2003.
Hájíček J., *Rybí krev*, Brno: Host, 2012.
Kaczorowski A., *Ballada o kapciach*, Wołowiec: Czarne, 2012.
Karpowicz I., *Sońka*, Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2014.
Kuryluk E., *Frascati*, Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2009.
Kuryluk E., *Goldi*, Warszawa: Twój Styl, 2004.
Malcharková A., *Grunt*, Ostrava: Repronis, 2011.
Mazurkiewicz A., *Prababka Maria obiera jabłka*, Warszawa: Oficyna Wydawnicza Aspra, 2014.
Mornštajnová A., *Slepá mapa*, Brno: Host, 2018.
Myśliwski W., *Traktat o łuskaniu fasoli*, Kraków: Znak, 2007.
Myśliwski F., *Traktát o louskání fazolí*, přel. L. Daňhelová, Praha: Havran, 2010.
Nostalgia. Eseje o tęsknocie za komunizmem, red. F. Modrzewski, M. Sznajderman, Wołowiec: Czarne, 2002.
Novák J., *Děda*, přel. J. Zachová, J. Novák, Praha: Bookman, 2007.
Novák J., *Zatím dobrý. Mašínovi a největší příběh studené války*, přel. Žallmannová J. Novák, Praha: Argo, Paseka, 2011.
Paziński P., *Pensjonat*, Warszawa: Wydawnictwo Nisza, 2009.
Proust M., *W poszukiwaniu straconego czasu: W stronę Swanna*, przeł. T. Boy-Żeleński, Warszawa: Towarzystwo Wydawnicze „Rój", 1937, https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/w-strone-swanna.html [dostęp: 11.09.2022].
Šabach P., *Hovno hoří*, Praha: Paseka, 1994.
Srokowski S., *Nienawiść*, Warszawa: Prószyński i S-ka, 2006.
Sznajderman M., *Fałszerze pieprzu. historia rodzinna*, Wołowiec: Czarne, 2016.
Tučková K., *Vyhnání Gerty Schnirch*, Brno: Host, 2009.
Tuszyńska A., *Rodzinna historia lęku*, Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2005.
Twardoch S., *Drach*, Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2014.
Viewegh M., *Báječná léta pod psa*, Praha: Československý spisovatel, 1992.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

VOSTO5, *Dechovka*, televizní záznam inscenace Divadla VOSTO5 „Dechovka" pořízený Českou televizí na Baráčnické rychtě 19. a 20.10.2015: https://vimeo.com/195275990 [dostęp: 11.09.2022].

Bibliografia przedmiotu (do wyboru)

Alexander J.C., Eyerman R., Giesen B. et al., *Cultural Trauma and Collective Identity*, Berkeley: University of California Press, 2004.

Assmann A., 2009, *Przestrzenie pamięci. Formy i przemiany pamięci kulturowej*, przeł. P. Przybyła, w: *Pamięć zbiorowa i kulturowa. Współczesna perspektywa niemiecka*, red. M. Saryusz-Wolska, Kraków: Universitas, s. 101–142.

Assmann A., *Cztery formy pamięci*, w: tejże, *Między historią a pamięcią. Antologia*, przeł. K. Sidowska, Warszawa: Wydawnictwo UW, 2013, s. 39-57.

Assmann A., *Czym są teksty kulturowe?*, w: tejże, *Między historią a pamięcią. Antologia*, przeł. A. Konarzewska, Warszawa: Wydawnictwo UW, 2013, s. 23-38.

Assmann A., *Paměť jako ars a vis*, přel. J. Soukup, „Česká Literautra" 2013, č. 1, s. 56-61.

Assmann A., *Wprowadzenie: o krytyce, popularności i adekwatności terminu „pamięć"*, w: tejże, *Między historią a pamięcią. Antologia*, przeł. A. Teperek, Warszawa: Wydawnictwo UW, 2013, s. 9-20.

Barša P., *Paměť a genocida. Úvahy o politice holokaustu*, Praha: Argo, 2011

Barthes R., *Światło obrazu. Uwagi o fotografii*, przeł. J. Trznadel, Warszawa: Wydawnictwo KR, 1995.

Bereś S., *Niepamięć. O literaturze polskiej XX wieku*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT, 2021.

Bikont A., Szczęsna J., *Lawina i kamienie. Pisarze wobec komunizmu*, Warszawa: Prószyński i S-ka, 2006.

Borowski T., *Opowiadania*, Warszawa: Greg, 2000.

Boym S., *The Future of Nostalgia*, New York: Basic Books, 2001.

Brzeziński D., *Utopijne powroty do przeszłości: młode pokolenie wobec zwrotu nostalgicznego*, w: *Utopia a edukacja*, t. IV, red. R. Włodarczyk, Wrocław: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego, 2020, s. 59–76.

Bukalska P., *Problem lustracji w Europie Środkowej i krajach bałtyckich*, „Raport Ośrodka Studiów Wschodnich", Warszawa: Ośrodek Studiów Wschodnich, 2009.

Buryła S., *Literatury wojny i okupacji. Koncepcja słownika*, „Teksty Drugie" 2020, nr 3, s. 21–37.
Česká paměť. Národ, dějiny a místa paměti, eds. R. Šustrová, L. Hédlová, Praha: Lidice, 2014.
Chwin S., *Dlaczego upadek komunizmu zaskoczył literaturę polską?*, „Teksty Drugie" 1994, nr 1, s. 5-28.
Činátl K., *Naše české minulosti aneb jak vzpomínáme,* Praha: Nakladatelství Lidové nowiny, 2014.
Connerton P., *Jak społeczeństwa pamiętają*, przeł. M. Napiórkowski, Warszawa: Wydawnictwo UW, 2012.
Connerton P., *Seven types of forgetting*, "Memory Studies" 2008, no. 1, p. 59–71.
Czermińska M., *Miejsca autobiograficzne. Propozycja w ramach geopoetyki*, „Teksty Drugie" 2011, nr 5, s. 183–200.
Dauksza A., *Ludzie nieznaczni doświadczają przemocy II wojny. O potrzebie badania świadectw bezsilności*, „Teksty Drugie" 2020, nr 3, s. 38–58.
Erll A., *Literatura jako medium pamięci zbiorowej*, przeł. M. Saryusz-Wolska, w: *Pamięć zbiorowa i kulturowa. Współczesna perspektywa niemiecka*, red. M. Saryusz-Wolska, Kraków: Universitas, 2009, s. 211-248.
Fialová A., *Návraty do šedých časů: Normalizace očima současné prózy,* „Tvar" 2008, č. 8, s. 6–7.
Filipowicz M., *Configuring memory in Czech family sagas: the art of forgetting in generic tradition*, Lanham: Lexington Books, 2021.
Filipowicz M., Zachová A., *Paměť domu v žanru rodinné ságy*, "Česká Literatura" 2017, č. 3, s. 355-379.
Gjuričová A. a kol., *Rozděleni minulostí. Vytváření politických identit v České republice po roce 1989*, Praha: Knihovna Václava Havla, 2011.
Halbwachs M., *Społeczne ramy pamięci*, przeł. M. Król, Warszawa: PWN, 2008.
Hirsch M., *Family frames: photography, narrative and postmemory*, Cambridge: Harvard University Press, 2002.
Hirsch M., *The Generation of Postmemory: Writing and Visual Culture after the Holocaust*, New York: Columbia University Press, 2012.
Janská E., Drbohlav D., *Re-emigration and integration of Volhynian and "Chernobyl" Czechs in the Czech Republic*, "Acta Universitatis Carolinae Geographica" 2001, no. 1, p. 123–131.
Kobielska M., *Krytyczne pamięcioznawstwo a obowiązki polskie. W stronę pamięci wystarczająco dobrej (z inspiracji „Fałszerzami pieprzu" Moniki Sznajderman)*, „Teksty Drugie" 2020, s. 336–354.
Korzeniewski B., *Transformacja pamięci. Przewartościowania w pamięci przeszłości a wybrane aspekty funkcjonowania dyskursu publicznego o przeszłości w Polsce po 1989 roku*, Poznań: Wydaw. Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, 2010.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Koziołek K., *Lektura etyczna – przebrzmiała moda czy interpretacyjna konieczność?*, w: *Lektury pokoleniowe i ponadpokoleniowe: z zagadnień recepcji*, red. I. Socha, A. Łakomy, Katowice 2012, s. 9–15.
Kuźma I.B., Pietrzak E.B., *Herstoryczne porządki. Konflikt czy pluralizacja pamięci?*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej" 2020, z. 2, s. 227-251.
Lachmannová R., *Mnemotechnika a simulakrum*, přel. J. Holý, „Česká Literatura" 1994, č. 1, s. 3-14.
Lachmann R., *Mnemotechnika i symularkum*, przeł. A. Pełka, w: *Pamięć zbiorowa i kulturowa. Współczesna perspektywa niemiecka*, red. M. Saryusz-Wolska, Kraków: Universitas, 2009, s. 285-321.
Malabou C., *Post-Trauma: Towards a New Definition?*, in: *Telemorphosis: Theory in the Era of Climate Change*, ed. T. Cohen, vol. 1, Ann Arbor: Open Humanities Press,2012, pp. 226–238, https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/33905 [dostęp: 11.09.2022]..
Meyer F., *Češi a jejich komunismus. Pamět a politická identita*, Praha: Argo, 2009.
Morawiec A., *Literatura polska wobec ludobójstwa: rekonesans*, Łódź: Wydawnictwo UŁ, 2018.
Mrozik A., *„Dziadek (nie) był komunistą". Między/transgeneracyjna pamięć o komunizmie w polskich (auto)biografiach rodzinnych po 1989 roku*, „Teksty Drugie" 2016, nr 1, s. 46-67.
Neuman B., *Literatura, pamięć, tożsamość*, przeł. A. Pełka, w: *Pamięć zbiorowa i kulturowa. Współczesna perspektywa niemiecka*, red. M. Saryusz-Wolska, Kraków: Universitas, 2009, s. 248-284.
Nora P., *Między pamięcią i historią: Les lieux de Mémoire*, przeł. „Tytuł roboczy: Archiwum" 2009, nr 2, s. 4-12.
Nora P., *Mezi pamětí a historií*, in: *Paměť a trauma pohledem humanitních věd. Komentovaná antologie*, ed. A. Kratochvil, Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2015.
Novák J., *Kundera: Český život a doba*, Praha: Argo, 2020.
Paměť a trauma pohledem humanitních věd. Komentovaná antologie, ed. A. Kratochvil, Praha: Argo, 2015.
Pehe V., *Drobné hrdinství: Vzdor jakožto předmět nostalgie v díle Petra Šabacha a Michala Viewegha*, "Česká literatura" 2015, č. š, s. 419–434.
Pehe V., *The Colours of Socialism: Visual Nostalgia and Retro Aesthetics in Czech Film and Television*, "Canadian Slavonic Papers / Revue Canadienne des Slavistes" 2015, no. 3-4, p. 239-253.
Pehe V., *Velvet Retro: Postsocialist Nostalgia and the Politics of Heroism in Czech Popular Culture*, New York: Berghahn, 2020.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Pomian K., *Jak uprawiać historię kultury*, „Przegląd Historyczny" 1995, nr 1, s. 1–13, https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Przeglad_Historyczny/Przeglad_Historyczny-r1995-t86-n1/Przeglad_Historyczny-r1995-t86-n1-s1-13/Przeglad_Historyczny-r1995-t86-n1-s1-13.pdf [dostęp: 11.09.2022].

PRL-owskie re-sentymenty, red. A. Kisielewska, M. Kostaszuk-Romanowska, A. Kisielewski, Gdańsk: Wydawnictwo Naukowe Katedra, 2017, https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/7890/1/PRL-owskie_resentymenty_A_Kisielewska_M_Kostaszuk-Romanowska_A_Kisielewski.pdf [dostęp: 11.09.2022].

Rodak P., *Semiofor*, Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie, https://www.cbh.pan.pl/pl/semiofor [28.12.2021].

Sajkiewicz V., *Czar (nie)pamięci. Nostalgia za PRL-em w najnowszej sztuce polskiej*, „Postscriptum Polonistyczne" 2008, nr 2, s. 27–42.

Șandru C., *Przeszłość jako źródło cierpień. Pamięć kulturowa i polityczna amnezja w Europie Środkowo-Wschodniej po zimniej wojnie*, przeł. D. Skórczewski, w: *Historie, społeczeństwa, przestrzenie dialogu. Studia postzależnościowe w perspektywie porównawczej*, red. H. Gosk, D. Kołodziejczyk, Kraków: Universitas, 2014, s. 387-403.

Saryusz-Wolska M., *Literatura i pamięć. Uwagi wstępne*, w: *Pamięć zbiorowa i kulturowa. Współczesna perspektywa niemiecka*, red. M. Saryusz-Wolska, Kraków: Universitas, 2009, s. 175-184.

Scribner C., *Requiem for Communism*, Cambridge: MIT Press, 2003.

Slabaková R., *Česká generační paměť druhé světové války*, „Český časopis historický" 2019, č. 3, s. 637–665.

Sobecki R., *Jaka pamięć Polski Ludowej jest nam potrzebna?*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Politologica" 2011, nr 6, s. 239-250.

Sobotková I., *Rodinná paměť*, „Československá psychologie" 2017, č. 2, s. 144-155.

Spurný M., *Nejsou jako my. Česká společnost a menšiny v pohraničí 1945–1960*, Praha: Antikomplex, 2011.

Švaříčková Slabáková R., Sobotková I. et al, *I rodina má svou paměť: Rodinná paměť v interdisciplinárním kontextu*, Praha: NLN, 2018.

Tabaszewska J., *Poetyki pamięci. Współczesna poezja wobec tradycji i pamięci*, Warszawa: IBL PAN, 2016.

Ukielski P., *Czeskie rozliczenia z komunizmem po 1989 roku. Rozwiązania prawne i instytucjonalne*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej" 2020, z. 2, s. 143-164.

V souřadnicích volnosti: česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích, ed. P. Hruška et al., Praha: Academia, 2008.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Velikonja M., *Lost in Transition: Nostalgia for Socialism in Post-socialist Countries*, "East European Politics and Societies" 2009, no. 4, p. 535–515.

Wasiewicz J., *Gdzie jest miejsce chłopów w pamięci zbiorowej współczesnych Polaków? Przypatrując się pewnej starej fotografii*, „Kultura Współczesna" 2014, nr 2, s. 82-100.

Welzer H., Mollerová S., Tschuggnallová K., *„Můj děda nebyl nácek": nacismus a holocaust v rodinné paměti*, přel. H. Wagnerová, F. Huněk, Praha: Argo, 2010.

Zaleski M., *Formy pamięci. O przedstawieniu przeszłości w polskiej literaturze współczesnej*, Warszawa: IBL PAN, 1996.

Zatora A., *Saga rodzinna - próba uporządkowania i konceptualizacji gatunku*, „Zagadnienia Rodzajów Literackich" 2017, z. 2, s. 25-41.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

PRZEKŁAD LITERACKI W DIALOGU KULTUR

konwersatorium, 15 spotkań x 90 minut (2x45 min.)
Model pracy: kontaktowy

Przedmiot „Przekład literacki w dialogu kultur" jest kursem łączącym w sobie zagadnienia związane z teorią przekładu, komunikacją międzykulturową, analizą tekstu i przekładowymi zajęciami warsztatowymi. Zajęcia uwzględniają interdyscyplinarność przekładu i jego wkład w kształtowanie tolerancji i zrozumienie innego. Kurs obejmuje ogólne zagadnienia przekładoznawstwa oraz zagadnienia szczegółowe wraz z elementami wiedzy o kulturze. Kurs uwzględnia badania macedońskich teoretyków przekładoznawstwa z najnowszego destruktywistycznego pokolenia. Zajęcia koncentrują się na pracy ze zjawiskami związanymi z przekładem i tożsamością kulturową, dialogiem kultur oraz komunikacją międzykulturową. Celem zajęć w ramach modułu jest zapoznanie studentów z wybranymi technikami translatorycznymi pomagającymi w rozwiązywaniu problemów tłumaczeniowych, między innymi wykorzystaniem elementów dialogu kulturowego jako sposobu przezwyciężenia trudności związanych z nieprzekładalnością. Analizie literackiej poddaje się perspektywę w przekładzie i progresję tematyczną jako ważne punkty odniesienia. W ramach kursu ujęte są różne rejestry i terminologia specjalistyczna w literaturze. Kurs uwzględnia również pracę z technikami translatorycznymi i środkami literackimi.

SPIS TREŚCI

1. Przekład a kultury
2. Między teorią a praktyką
3. Dialog kultur a przekład
4. Nieprzekładalność

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

5. Środki literacki a techniki translatorskie
6. Potęga parafrazy
7. Możliwości metafory
8. Ukryte znaczenia w przekładzie
9. Perspektywa w przekładzie
10. Gdy po drugiej stronie nie ma odpowiednika
11. Progresja tematyczna
12. Co właściwie tłumaczymy?
13. Rejestr
14. Terminologia specjalistyczna w literaturze
15. Przekład literacki w dialogu kultur

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	

MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obrębie Słowiańszczyzny (zwłaszcza zachodniej i południowej)	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W09	ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu kultury i realiów obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG

MSS_W11	zna na poziomie rozszerzonym terminologię w zakresie humanistyki związaną z wybranymi sferami działalności kulturalnej (literatura, w tym tłumaczenia, sztuki teatralne, wizualne, audiowizualne i in.) oraz rozumie miejsce nauk humanistycznych w relacji do innych nauk	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
MSS_W14	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. roli nauk humanistycznych w wyjaśnianiu problemów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych wielu z tych problemów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW
MSS_U12	posiada rozwiniętą umiejętność tworzenia tłumaczeń tekstów różnego typu i o różnym charakterze, korzystając z osiągnięć metodologicznych przekładoznawstwa, językoznawstwa oraz literaturoznawstwa	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
MSS_U16	potrafi porozumiewać się – w języku polskim i w języku obcym – za pośrednictwem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie różnych sfer ludzkiej działalności kulturowej; umie tajże skutecznie komunikować się z niespecjalistami i popularyzować wiedzę o obszarze Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_ P7S_UK
kompetencje społeczne		

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K05	jest gotów do podejmowania aktywności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, kierując się przekonaniem o wartości europejskiego i nieeuropejskiego dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, oraz zaangażowania w jego współtworzenie	2022_ P7S_KO
MSS_K07	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	2022_ P7S_KO
MSS_K08	jest gotów do samodzielnego podejmowania działań zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych i gospodarczych	2022_ P7S_KR

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

LITERATURA

Balcerzan E.: *Czym jest nieprzekładalność - faktem praktyki translatorskiej czy zmyśleniem teoretyków?* w: Przekład artystyczny a współczesne teorie translatoryczne nr 8, 1998.
Bednarczyk A.: *Kulturowe aspekty przekładu literackiego,* Śląsk, Katowice 2002.
Bukowski P., Heydel M. red.: *Współczesne teorie przekładu. Antologia,* Wydawnictwo Znak, Kraków 2009.
Čapek K., Čapek J.: *Hovory s TGM,* Československý spisovatel , 1969.
Čapek K., Čapek J.: *Rozmowy z T.G. Masarykiem*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014.
Čapek K., Čapek J.: *Rozmowy z Tomášem Garriguem Masarykiem*, Wydawnictwo Książkowe Klimaty, Wrocław 2015.
Czapliński P.: *Powieść źle skrojona: o kłopotach aksjologii z prozą Witkacego.* „Pamiętnik Literacki" 1989 (Dostępne online)
Dąbska-Prokop U. red.: *Mała encyklopedia przekładoznawstwa*, Wydanie I Wydawnictwa Wyższej Szkoły Języków Obcych i Ekonomii Edukator, Częstohowa 2000.
Denemarková R.: 2006 Photography © Eva Fuková, 2006 © Host — vydavatelství, s. r. o., 2006, 2011 (elektronické vydání) ISBN 978-80-7294-432-3 (Třetí, elektronické vydání. Formát PDF) ISBN 978-80-7294-433-0 (Čtvrté, elektronické vydání. Formát ePub) ISBN 978-80-7294-454-5 (Páté, elektronické vydání. Formát PDF pro čtečky) ISBN 978-80-7294-455-2 (Šesté, elektronické vydání. Formát MobiPocket)
Gombrowicz W.: *Ferdydurke,* Wydawnictwo Literackie, Kraków 2020.
Eco U.: *Granice tumačenja,* PAIDEIA, Beograd 2001.
Herling-Grudziński G.: *Biała noc miłości,* Czytelnik, Warszawa 1999.
Hejwowski K. : *Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu,* Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2004.
Kapuściński R.: *Ten inny,* Czytelnik, Warszawa 2006.
Kapuściński R: *Tłumacz – postać XXI wieku, w: Podróże z Ryszardem Kapuścińskim,* red. Bożena Dudko, Znak, Kraków 2007, s. 7-16.
Koźbiał, J.: „Język literatury pięknej jako język specjalistyczny", w: J. Lewandowski (red.), Języki specjalistyczne 2. Problemy technoligwistyki, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2002, s. 132-140.
Lakoff G., Johnson M.: *Metafory w naszym życiu,* Państwowy Instytut Wydawniczy, 1988.
Lipiński K.: *Vademecum tłumacza,* Idea, Kraków 2004.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

On the Christian Doctrine, transl. by J. F. Shaw, in: *St. Augustine: City of God and Christian Doctrine (Kindle Edition)*, Select Library of Nicene and Post-Nicene Fathers of The Christian Church, Edinburgh: T&T Clark
Pieńkos J.: *Podstawy przekładoznawstwa od teorii do praktyki,* Zakamycze, 2003.
Szczygieł M.: *Gottland,* Czarne, 2010.
Tabakowska E.: *Językoznawsto kognitywne a poetyka przekładu,* Universitas, Kraków 2001.
Tanuševska L.: "Czas przeszły jako wyznacznik narracji w przekładzie reportażu", *Benešić i drugi: Zagrebački polonistički doprinosi. Zbornik radova s međunarodne znanstvene konferencije Julije Benešić i njegovo doba: povodom 100 godina lektorata poljskog jezika u Zagrebu. Četvrti Malićevi dani, Zagreb, 25. i 26. listopada 2019.* uredili Filip Kozina i Đurđica Čilić, FF press, Zagreb 2021, s. 197-206.
Tokarczuk O.: *Prowadź swój pług przez kości umarłych,* Wydawnictwo literackie, Kraków 2017.
Tokarczuk O: *Bieguni,* Wydawnictwo Literackie, Kraków 2007.
Witkiewicz S.I.: *Pożegnanie jesieni,* PIW, Warszawa 1992.
Wojtasiewicz O.: *Wstęp do teorii tłumaczenia,* Wydanie drugie Wydawnictwa TEPIS, Warszawa 1996.
Якобсон Р.: *В поисках сущности языка // Семиотика. М.: Радуга, 1983. С. 102-117*
Бенјамин В: *Илуминации,* Или-или, Скопје 2010.
Велев И. ред: *Македонска книжевност IX-XVIII век,* Микена, Битола 2008.
Димковска Л.: *Резервен живот,* Или-или, Скопје 2012.
Јаневски С.: *Улица,* Детска радост, 1993.
Кујунџиски Ж.: *Скопје и сè е можно,* Антолог, Скопје 2013.
Лем С.: *Соларис,* Детска радост, Скопје 1989.
Лем С.: *Соларис,* Антолог, Скопје 2016.
Малеска К.: *Скопје во високата зона,* Или-или, Скопје 2021.
Михајловски Д. : *Под Вавилон. Задачата на преведувачот,* Каприкорнус 2000.
Проп В.: *Морфологија на сказната,* Македонска реч, Скопје 2009.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Танушевска Л.: . „Анализа на преводните текстови од полски на македонски јазик (од аспект на теоријата на преводот)“ – praca doktorska - niepublikowana. - Скопје: Фонд на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, мај 2010, с.224.
Танушевска Л.: *Избрани проблеми во преводот на полска литература на македонски јазик* w: *Македонски јазик LXII,* Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје 2011, с. 145-152.
Урошевиќ В.: *Мацун,* Магор, Скопје 2018.
Чешки хумористични раскази, Македонска книга, Скопје 1992.
Шкловский В. Б.: *О теории прозы.* Москва: Федерация, 1929.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

RÉTORIKA – UMĚNÍ MLUVIT JAKO PROSTŘEDEK KOMUNIKACE

konwersatorium, 3 spotkania x 225 minut (5x45 min.)
Model pracy: zdalny, kontaktowy lub hybrydowy

Předmět „Rétorika – umění mluvit jako prostředek komunikace“ je teoreticky zaměřený seminář s prvky praktického cvičení je rozvrhován tak, aby seznámil studenty s rétorikou jako vědní disciplínou, která usiluje o správnost a kultivovanost řečnických projevů. Předmět zahrnuje historický přehled vzniku a rozvoje rétoriky, popis funkcí a prostředků proslovu s ohledem na techniky řeči a osobnost řečníka a charakteristiku řečnického projevu včetně způsobů přípravy konkrétní promluvy – soubor jevů týkající se argumentace, přesvědčování apod. V semináři se rozvíjí praktická dovednost studentů – obratnost interpretace a stylizace, jazyková kompetence a metodologické postupy při formování vlastních řečnických projevů.

SPIS TREŚCI

1. Rétorika po staletí – vznik a vývoj rétoriky
2. Funkce a procesy komunikačních prostředků v řečnickém projevu
3. Koncepce řečnického projevu v kontextu osobnosti mluvčího

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W07	zna i rozumie historyczne i współczesne kierunki oraz metody badawcze w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

LITERATURA

Arystoteles. *Retoryka. Poetyka*. Tłum. Podbielski, H. Warszawa: PWN, 1988.
Bartosiewicz, I. *Krainy retoryczne. Zapiski z podróży*. Wrocław: ATUT, 2008.
Beck, G. *Zakázaná rétorika. 30 manipulativních technik*. Praha: Grada Publishing, 2007.
Braun, R. *Umění rétoriky*. Přel. Babka, P. Praha: Portál, 2009.
Budzyńska-Daca, A., Modrzejewska, E. (eds.) *Retoryka i wartości.*Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2019.
Budzyńska-Daca, A., Kampka, A., Molek-Kozakowska, K. *Retoryka wizerunku medialnego*. Warszawa: Polskie Towarzystwo Retoryczne, 2016.
Buchtová, B. *Rétorika*. Praha: Grada Publishing, 2006.
Havlová, I., Měchurová, A., Štembergová, Š. *Kapitoly z rétoriky. Pracovní texty pro budoucí učitele*. Praha: Karolinum, 1991.
Kania, P. *Wyraźnie... dokładnie... precyzyjnie... Recytacja i wystąpienia publicznie*. Gdynia: NOVAE RES, 2014.
Klein, O. *Argumentace v komunikaci: průzkum komunikačního pojetí argumentu*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2007.
Kohout, J. *Rétorika. Umění mluvit a jednat s lidmi*. 2. vyd. Praha, 1998.
Kohout, J. *Rétorika. Umění mluvit a jednat s lidmi*. Praha: Management Press, 1995.
Korolko, M. *Sztuka retoryki*. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1998.
Kraus, J. *Rétorika v evropské kultuře a ve světě*. Praha: Karolinum, 2011.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Kraus, J. *Rétorika a řečová kultura.* Praha: Karolinum, 2004.
Kraus, J. *Rétorika v evropské kultuře.* Praha: Academia, 1998.
Kraus, J. *Rétorika v dějinách jazykové komunikace*. Praha: Academia, 1981.
Langer, A. *Úspěch veřejné promluvy. Kapitoly z rétoriky*. Praha: Fortuna, 1993.
Lichański, J. *Retoryka od renesansu do współczesności – tradycja i innowacja*. Warszawa: DiG, 2000.
Lotko, E. *Kapitoly z současné rétoriky.* Olomouc 1997.
Mistrík, J. *Rétorika.* Bratislava: SPN, 1981.
Perelman, Ch. *Imperium retoryki*. Tłum. Chomicz, M. Warszawa: PWN, 2004.
Picha, M. *Kritické myšlení a rekonstrukce argumentu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014.
Podsiad, A. *Słownik terminów i pojęć filozoficznych*. Warszawa: PAX, 2000.
Porayski-Pomsta, J. (ed.) Mowa i język w perspektywie dydaktycznej, logopedycznej i rozwojowej. In: *Studia Pragmalingwistyczne 5*. Warszawa: Uniwersytet Warszawski, 2008.
Stelzer-Rothe, T. *Przygotowywanie i wygłaszanie przemówień.* Tłum. Sadurska, P. Warszawa: BC Edukacja, 2008.
Sgall, P. *Jazyk, mluvení, psaní*. Praha: Karolinum, 2011.
Sobczak, B., Zgółkowa, H. (eds.) *Etyka i retoryka*. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 2009.
Špačková, A. *Moderní rétorika na univerzitě. Příspěvek k metodice výuky*. Praha: Karolinum, 2017.
Špačková, A. *Moderní rétorika: jak mluvit k druhým lidem, aby nám naslouchali a rozuměli*. Praha: Grada Publishing, 2006.
Špačková, A. *Moderní rétorika*. Praha: Grada Publishing, 2003.
Tinková, E. *Rétorika aneb Řeč jako nástroj. Praktický průvodce řečí těla a verbální komunikací*. Prostějov: Computer Media, 2010.
Trnka, J. *Sociální komunikace a rétorika*. Praha: Vysoká škola veřejné správy a mezinárodních vztahů, 2005.
Walencik-Topiłko, A. *Głos jako narzędzie (materiały do ćwiczeń emisji głosu dla osób pracujących głosem i nad głosem)*. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia, 2009.
Witkowska-Maksimczuk, B. *Elementy retoryki i erystyki w przykładach*. Warszawa: ASPRA-JR, 2014.
Ziomek, J. *Retoryka opisowa*. Wrocław: Ossolineum, 1990.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Žantovská, I. *Rétorika a komunikace*. Praha: Dokořán, 2015.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

SLOVANSKÉ JAZYKOVÉ TRADICE A TYPOLOGICKÉ ODLIŠNOSTI

konwersatorium, 15 spotkań x 90 minut (2x45 min.)
Model pracy: zdalny, kontaktowy lub hybrydowy

Předmět „Slovanské jazykové tradice a typologické odlišnosti" je určen primárně polonistům, rusistům, bohemistům, ale může být zařazen také do studia jiných slovanských jazyků. Jeho cílem je probrat se studenty slavistických oborů jednotlivé roviny jazykového systému a prezentovat základní (systémové) zvláštnosti konkrétních jazyků: polštiny, ruštiny, srbštiny a chorvatštiny, bulharštiny, slovinštiny, kašubštiny a lužické srbštiny, ale také seznámit studenty s jazykovou situací na území zmíněných jazyků, s vývojem těchto jazyků a s jejich současnou kondicí. V centru pozornosti je typ daného jazyka. Přestože se jedná o slovanské, tedy příbuzné jazyky, každý z nich má jisté typologické odlišnosti, v bulharštině a makedonštině dokonce převládají rysy analytismu. Výklad směřuje k tomu, aby žádný probíraný jazykový systém nebyl preferován, ale aby si student uvědomil, že to, jak konkrétní jazyky vyjadřují tytéž gramatické informace, nelze hodnotit z pohledu mateřského jazyka. Popisované jazykové jevy mají zdůraznit, jak různě uživatelé jazyků reflektují mimojazykovou skutečnost, jak odlišně vnímají takové kategorie, jako např.: čas, rod, číslo, určitost; jak pracují s artikulačními orgány, do jaké míry využívají prozodické prostředky (intonaci, přízvuk, délku), jak ohýbají slova, jak konstruují věty, jakým způsobem rozšiřují slovní zásobu, co hodnotí jako spisovné, co jako nespisovné, archaické/aktuální, stylově příznakové atd.

SPIS TREŚCI

1. Jazyková genealogie a typologie
2. Slovanský jazyk – polština
3. Fonologie (na pozadí grafie a ortografie)

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

4. Slovanský jazyk – ruština
5. Flexe – deklinace 1
6. Flexe – deklinace 2
7. Slovanský jazyk – srbština a chorvatština
8. Flexe – konjugace 1
9. Flexe – konjugace 2
10. Slovanský jazyk – bulharština (a makedonština)
11. Syntax
12. Slovanský jazyk – slovinština
13. Lexikologie a slovotvorba
14. Slovanský jazyk – kašubština a lužické srbštiny
15. Testace a hodnocení znalosti studentů

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

wiedza		
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W07	zna i rozumie historyczne i współczesne kierunki oraz metody badawcze w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
	umiejętności	
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW
MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym,	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

	zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

LITERATURA

BĚLIČOVÁ Helena, 1998, *Nástin porovnávací morfologie spisovných jazyků slovanských*. Praha UK.
BĚLIČOVÁ Helena, SEDLÁČEK Jan, 1990, Slovanské souvětí. Praha: Academia.
BĚLIČOVÁ Helena, UHLÍŘOVÁ Ludmila, 1996, *Slovanská věta.* Praha: Euroslavica.
DALEWSKA-GREŃ Hanna, 1997, *Języki słowiańskie*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ Júlia, 2014, *Fonologický system slovanských jazykov z typologického hľadiska*. Prešov: Prešovská univerzita.
ESČ: (KARLÍK Petr, NEKULA Marek, PLESKALOVÁ Jana (eds.), 2002, *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
КОНЕСКИ Блаже, 1982, *Граматика на македонскиот литературен јазик*. Скопје: Култура.
КУЦАРОВ Иван, 2003, *Этюды по славистике*. Пловдив: Призма.
KUFNEROVÁ Zlata, 1990, *Stručná mluvnice bulharštiny*. Praha: Academia.
LOTKO Edvard, 1997, *Synchronní konfrontace češtiny a polštiny (Soubor statí)*. Olomouc: Univerzita Palackého.
MAREŠ František Václav, 1999, Makedonská gramatika. In: Hora Karel, *Makedonsko-český slovník*. Praha: Euroslavica.
MISTRÍK Jozef et al. (eds.), 1993, *Encyklopédia jazykovedy*. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor.
МОЛЛЕ Кунка, 2004, *Кратка граматика на българския език за чужденци*. София: СЕМА РШ.
МРАЗЕК Роман, 1990, *Сравнительный синтаксис славянских литературных языков*. Brno: Univerzita J. E. Purkyně.
OCZKOWA Barbara, SZCZEPAŃSKA Elżbieta, KWOKA Tomasz (eds.), 2011, *Słowiańskie języki literackie (rys historyczny).* Kraków: Uniwersytet Jagielloński.
РАДИЋ Првослав, 2001, *Турски суфикси у српском језику (Са освртом на стање у македоском и бугарском)*. Београд: САНУ.
PALEK Bohumil (ed.), 1975, *Lingvistické čítanky III. Typologie*. Praha: SPN.
СЕЛИМСКИ Людвиг, Турски елементи в българското словообразуване. In *Южнославянские языки. Болгарский*. УДК 811.163.2, с. 319-329.
СТАМЕНОВ Максим, 2011, *Съдбата на турцизмите в българския език и в българската култура*. София: Изд. Изток-Запад.
STIEBER Zdzisław, 1979, *Zarys gramatyki porównawczej języków słowiańskich*. (2 vyd.) Warszawa: PWN.
VEČERKA Radoslav, 2006, *Staroslověnština v kontextu slovanských jazyků*. Olomouc – Praha: UP, Euroslavica.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

ŽAŽA Stanislav, 1999, *Ruština a čeština v porovnávacím pohledu*. Brno: Masarykova univerzita.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

SOCIOKULTURNÍ A PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY V JAZYCE

konwersatorium, 5 spotkań x 135 minut (3x45 min.)
Model pracy: zdalny, kontaktowy lub hybrydowy

Předmět „Sociokulturní a psychologické aspekty v jazyce“ je teoretický seminář s prvky praktických cvičení, komplexně koncipován tak, aby seznámil studenty s teoriemi sociokulturních a psycholingvistických principů v rámci zkoumání oblastí genderových identit včetně praktických jevů týkajících se rodových rozdílností v užívání jazyka.

SPIS TREŚCI

1. Sociokulturní a historický nástin ženskosti a mužskosti
2. Pohlaví a gender – model stereotypních ženských a mužských rozdílností
3. Jazyk ženy a muže v rámci genderové (neboli feministické či ženské) lingvistiky
4. Rodové aspekty v jazyce v kontestu vyjadřování
5. Principy řečových odlišností verbálního chování žen a mužů

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W07	zna i rozumie historyczne i współczesne kierunki oraz metody badawcze w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

LITERATURA

Bednarek, J. Deleuzjańskie inspiracje filozofii feministycznej. In: *ProArte*, nr 24, Poznań, 2007, s. 4-11.
Cole, E. L. *Komunikace, sex a peníze*. Přel. Havlík T. Brno, 2001.
Čechová, M. *Existují femininní specifika v pedagogické komunikaci?*
In: ŽENA – JAZYK – LITERATURA. Sborník z mezinárodní konference Ústí nad Labem 3. až 5. září 1996. Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, katedra bohemistiky, Ústí nad Labem 1996, s. 306-316.
Čmejrková, S. *Jazyk a dialog. Výbor z textů*. Praha: Sociolingvistická edice – jazyk, společnost, interakce, 2019.
Čmejrková, S. Jazyk pro druhé pohlaví. In: Daneš, F. *Český jazyk na přelomu tisíciletí.* Praha, 1997, s. 146-158.
Čmejrková, S. Rod v jazyce a komunikaci: specifika češtiny. In: *Slovo a slovesnost*, 2002, roč. 63, s. 263-286.
Čmejrková, S. Žena v jazyce. In: *Slovo a slovesnost*, 1995, roč. 56, č. 1, s. 43-55.
Eislerová, R. *Číše a meč, agrese a láska aneb Žena a muž v průběhu staletí.* Přel. Magdalena Pechová. Praha: Lidové noviny, 1995.
Gratch, A. *Kdyby muži chtěli promluvit, řekli by asi toto.* Přel. Mesárošová. Praha, 2002.
Gray, J. *Mars a Venuše se mají rádi*. Přel. Václav A. Praha: Knižní klub, 1997.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Gray, J. *Mars a Venuše si spolu začínají*. Přel. Václav A. Praha: Knižní klub, 1998. Gruber, D. *Proč ženy muže (ne)chápou. Čtení o mužích a ženách*. Praha: Grada Publishing a.s.: Praha, 2003.
Hoffmanová, J. Ženy a muži: zdvořilost v dialogu (na příkladu „mluvení za druhého"). In: *ŽENA – JAZYK – LITERATURA*. Sborník z mezinárodní konference Ústí nad Labem 3. až 5. září 1996. Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, katedra bohemistiky, Ústí nad Labem 1996, s. 333-337.
Hryciuk, R. E., Kościańska, A. (eds.) *Gender – perspektywa antroplogiczna.* Tom II: *Kobiecość, męskość, seksualność.* Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2007.
Jelínek, M. Existuje obecný styl ženský a mužský? In: *ŽENA – JAZYK – LITERATURA.* Sborník z mezinárodní konference Ústí nad Labem 3. až 5. září 1996. Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, katedra bohemistiky, Ústí nad Labem 1996, s. 297-302.
Karsten, H. *Ženy – muži: genderové role, jejich původ a vývoj*. Přel. Petr Babka. Praha: Portál, 2006.
Kedron, K. *Genderové aspekty ve slovanské frazeologii (na materiálu běloruštiny, polštiny a češtiny).* Praha: Univerzita Karlova, 2014.
Kluba, A. *Męski i kobiecy „światopogląd" – style konwersacyjne a płeć.*
In: PUNKT WIDZENIA W JĘZYKU I W KULTURZE. Pod redakcją Jerzego Bartmińskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2004, s. 261-276.
Kratochvíl, S. *Manželská a párová terapie*. Praha: Portál, 2009.
Łobodzińska, R. Jaka jest kobieta w języku polskim*?* In: *Język a Kultura*: „Płeć w języku i kulturze". Tom 9, Wrocław, 1994, s. 181-185.
Moir, A., B. *Proč muži nežehlí*. Přel. Kohoutová, J., Dubová, H. Praha: Grada Publishing a.s., 2000.
Morris, D. *Lidský živočich. Osobní pohled na lidský druh.* Přel. Kovanda, J. Praha, 1997.
Nebeská, I. K prostředkům výstavby feministického textu*.*
In: *ŽENA – JAZYK – LITERATURA*. Sborník z mezinárodní konference Ústí nad Labem 3. až 5. září 1996. Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, katedra bohemistiky, Ústí nad Labem 1996, s. 303-305.
Neumann, S. K. *Dějiny ženy. Populárně sociologické, etnologické a kulturně historické kapitoly.* Praha, 1999.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Nowosad-Bakalarczyk, M. Męski i żeński punkt widzenia w językowym obrazie świata. In: *PUNKT WIDZENIA W JĘZYKU I W KULTURZE.* Pod redakcją Jerzego Bartmińskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Lublin, 2004, s. 277-291.
Oakleyová, A. *Pohlaví, gender a společnost*. Přel. Poláčková M., Poláček M. Praha, 2000.
Pachmanová, M. *Věrnost v pohybu. Hovory o feminismu, dějinách a vizualitě.* ONE WOMAN PRESS, 2001.
Patočka, O. *O tykání a vykání*. Praha: Grada Publishing a.s., 2000.
Paulík, K. (ed.) *Psychologické aspekty zvládání zátěže muži a ženami*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2012.
Peasovi, A., B. *Proč muži neposlouchají a ženy neumí číst v mapách*. Přel. Marta Rottová. Brno: Jiří Alman, 2001.
Peisert, M. „On" i „ona" we współczesnej polszczyźnie potocznej. In*: Język a Kultura*: „Płeć w języku i kulturze". Tom 9, Wrocław, 1994, s. 97-108.
Peltová, N. V. *Umění komunikace*. Přel. Racek I. Praha, 2001.
Poněšický, J. *Fenomén ženství a mužství. Psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy.* Praha: TRITON, 2004.
Remišová-Věšínová, K. *Gender a pravěká společnost*. Praha: Univerzita Karlova, 2017.
Renzetti, C. M., Curran, D. J. *Ženy, muži a společnost.* Přel. Pavlík P. Praha, 2003.
Smith, B. G. *The Gender of History. Men, Women, and Historical Practise.* Harvard University Press, 1998.
Sozzio, D. Brett, S. *Našeptejte mu to!* Přel. Janošková, K. Brno: CPress, 2012.
Valdrová, J. *Reprezentace ženství z perspektivy lingvistiky genderových a sexuálních identit*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2018.
Valdrová, J. K české genderové lingvistice. In: *Naše řeč*, 1997, č. 2, s. 87-91.
Valdrová, J. Stereotypy a klišé v mediální projekci genderu. In: *Sociologický časopis,* 2001, roč. 37, č. 2, s. 183-205.
Vaňková, I., Nebeská, I. Saicová-Římalová, L., Šlédrová, J. *Co na srdci, to na jazyku.* Praha, 2005.
Vodáková, A., Vodáková, O. *Rod ženský. Kdo jsme, odkud jsme přišly, kam jdeme?* Praha, 2003.
Vybíral, Z. *Psychologie lidské komunikace*. Praha, 2000.
Titlbach, F. *Byli jsme tu vždycky*. Praha: Edice N, 2022.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Wyrobková, A. Feminita a maskulinita v sociálně-psychologických teoriích a výzkumu. In: *Československá psychologie,* 2005, roč. 49, č. 6, s. 540-553.
Zábrodská, K. *Variace na gender. Poststrukturalismus, diskurzivní analýza a genderová identita*. Praha: Academia, 2009.
Zakrzewska, J. (ed.) *Queerowanie feminizmu. Estetyka, politika czy coś więcej?* Poznań: Konsola, 2006.

WARSZTAT METODYKI NAUCZANIA JĘZYKÓW OBCYCH

konwersatorium, 15 spotkań x 90 minut (2x45 min.)
Model pracy: kontaktowy

Przedmiot „Warsztat metodyki nauczania języka obcego" koncentruje się na metodach i technikach nauczania języka obcego. Zajęcia w formie warsztatowej zapoznają uczestników kursu z nowoczesnymi metodami dydaktycznymi z uwzględnieniem szczególnych potrzeb Słowian uczących się innego języka słowiańskiego. Akcent położony jest na parę językową polski-czeski. Podczas kursu uczestnicy praktycznie ćwiczą poszczególne elementy zajęć językowych. Przedmiot Warsztat metodyki nauczania języka obcego stanowi przygotowanie do zawodu lektora języka obcego.

SPIS TREŚCI

1. Podręczniki, przegląd dostępnych publikacji
2. Poziomy biegłości
3. Nagrania i ich rola w procesie nauki, praca z obrazami
4. Obrazy i ich rola w procesie nauki, praca z obrazami
5. Materiały do nauki, cz. 1 – zasoby Internetu
6. Materiały do nauki, cz. 2 – fiszki, notatki, mapy myśli
7. Techniki mnemotechniczne, neurodydaktyka
8. Praca z grupą o zróżnicowanym tempie
9. Nauka przez zabawę, gamifikacja
10. Kursy języka specjalistycznego

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

11. Kursy języka konwersacyjnego
12. Certyfikaty, przygotowanie do certyfikatów
13. Grupa docelowa
14. Języki bliskopokrewne
15. Projekt modelowejj lekcji

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W07	zna i rozumie historyczne i współczesne kierunki oraz metody badawcze w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
	umiejętności	
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW
MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW

MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
	kompetencje społeczne	
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

LITERATURA

Baluch J.: *Nauczanie języków pokrewnych*. Kraków: Scriptum, 2009.
Boccou Kestřánková M., Kopicová K., Šnaidaufová G.: *Čeština pro cizince B1*. Praha: Edika, 2019.
Boccou Kestřánková M., Štěpánková D., Vodičková K.: *Čeština pro cizince A1–A2*. Praha: Edika, 2017.
Hlínová K., Boccou Kestřánková M., Pečený P., Štěpánková D.: *Čeština pro cizince B2*, Praha: Edika 2020.
Hofmański W., *Leksykalno-komunikacyjne aspekty słowiańskiej interkomprehensji*. W: Prace Językoznawcze XXI/2, 2019, s. 57-69; dostępne online: https://czasopisma.uwm.edu.pl/index.php/pj/article/download/3902/3661
Holá L.: *Česky krok za krokem 1*. Praha: Akropolis, 2016.
Holá L.: *Česky krok za krokem 2*. Praha: Akropolis, 2009.
Holá L., Bořilová P.: *Čeština expres A1*. Praha: Akropolis, 2011.
Holá L., Bořilová P.: *Čeština expres A2*. Praha: Akropolis, 2011.
Hradilová D.: *Czech it UP! 4*, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020.
Hradilová D.: *Czech it UP! 5*, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019.
Jadacka H.: *Poradnik językowy dla prawników*. Warszawa: Semper, 2006.
Karpińska H.: *Fałszywi przyjaciele tłumacza i jego wierni wrogowie w praktyce bułgarsko-polskich tłumaczeń literackich*, dostęp online: http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-eb8ba199-4946-4e32-8039-cad6571f7f77/c/15_Karpinska_257-271_.pdf
Kocourek J., Van Sang T.: *Základy komunikace v češtině – Giao tiếp bằng tiếng Séc*. Praha: Klub Hanoi, 2015.
Kowalska M.: *O biznesie po polsku. Poziom średni B1, B2. Podręcznik do nauki języka polskiego*. Kraków: Universitas, 2013.
Kusiak-Pisowacka M.: *Ewaluacja podręcznika w nauczaniu języków obcych*. W: Lingwistyka Stosowana 3/2015, s. 65–75; dostępne online: https://portal.uw.edu.pl/documents/7276721/13367523/6+Lingwistyka+Stosowana+14+Monika+Kusiak-Pisowacka.pdf
Lipowski J.: *Interferencje fonetyczne we współczesnych językach zachodniosłowiańskich*. W: Język, Komunikacja, Informacja 6/2011, s. 205–215; dostępne online: http://repozytorium.amu.edu.pl:8080/bitstream/10593/9893/1/20-Lipowski.pdf

Małolepsza M., Szymkiewicz A.: *Hurra! Po polsku 1.* Kraków: Prolog Publishing, 2005.
Małolepsza M., Szymkiewicz A.: *Hurra! Po polsku 2*. Kraków: Prolog Publishing, 2007.
Małolepsza M., Szymkiewicz A., Jasińska A., Burkat A.: *Hurra! Po polsku 3*. Kraków: Prolog Publishing, 2009.
Mišnerová R.: *Analýza písemných projevů respondentů zkoušky na úrovni A1 pro účely trvalého pobytu na území ČR*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2015; dostępne online: https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/60144/V_04516_Pb..pdf?sequence=-1&isAllowed=y
Mokrošová I.: *Lékařská čeština*. Praha: Galén, 2006.
Nekovářová A.: *Čeština pro život 1*. Praha: Akropolis, 2008.
Nekovářová A.: *Čeština pro život 2*. Praha: Akropolis, 2012.
Ropková E.: *Tschechisch für Recht/ Právnická čeština*. Stuttgart: Schmetterling Verlag, 2019.
Ropková E.: *Tschechisch nicht nur für Juristen/Čeština nejen pro právníky*. Stuttgart: Schmetterling Verlag, 2019.
Stempek I., Kuc P., Grudzień M.: *POLSKI krok po kroku - junior 1*. Kraków: Glossa, 2015.
Stempek I., Stelmach A., Dawidek S., Szymkiewicz A.: *POLSKI krok po kroku 1*. Kraków: Glossa, 2013.
Stempek I., Stelmach A.: *POLSKI krok po kroku 2*. Kraków: Glossa, 2012.
Švarcová T., J. Wenzel: *Czech it UP! 1*, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020.

WARSZTAT TŁUMACZA USTNEGO / TLUMOČNICKÝ SEMINÁŘ

konwersatorium, 7 spotkań x 135 minut (3x45 min.)
Model pracy: kontaktowy lub hybrydowy

V předmětu „Tlumočnický seminář“ student získává znalosti a dovednosti potřebné pro úspěšné praktické tlumočení z/do polštiny a češtiny. Získává a dále si prohlubuje osvojení základních dovedností a návyků nezbytných pro konsekutivní tlumočení a pro tlumočení z listu. Důraz je kladen na komunikativní aspekt a plynulost projevu v českém i polském jazyce. Tlumočení se procvičuje na monologických i dialogických textech pragmatického charakteru zaměřených zejména na nejčastěji frekventované oblasti služeb, obchodu a podnikání, státní a veřejné správy, mezinárodní spolupráce, EU, cestovního ruchu, regionu Ostravy a Katovic, jednání s úřady apod. Nedílnou součástí kurzu jsou také teoretické aspekty ústního tlumočení – konsekutivního i simultánního.

SPIS TREŚCI

1. Uvedení do problematiky. Teoretické aspekty ústního tlumočení. Tlumočnický proces. Konsekutivní, simultánní a další typy tlumočení. Shody a rozdíly v konsekutivním a simultánním tlumočení. Specifika konsekutivního tlumočení. Základy tlumočnické notace. Cvičení.
2. Specifika simultánního tlumočení. Práce v tlumočnických kabinách. Cvičení. Tlumočení z listu. Tlumočnické strategie, postupy a transformace. Nácvik jazykového automatismu: úvod, řízení a ukončení prezentací/diskusí/setkání. Příprava na tlumočnickou akci. Rešeršní příprava na tlumočení.
3. Tlumočnické dovednosti. Paměťová a propedeutická cvičení. Nácvik anticipace. Principy evaluace a analýzy tlumočnického výkonu. Cvičení na vyhledávání a fixace sémantických dominant textu. Nácvik tlumočnické notace.
4. Unilaterální a bilaterální tlumočení textů z oblasti služeb, podnikání, cestovního ruchu a mezinárodní spolupráce. Nácvik tlumočnické notace.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

5. Nácvik konsekutivního tlumočení v rlzných simulovaných situacích. Obousměrné tlumočení textů z oblasti EU. Tlumočení z listu s tematikou byznysu.
6. Průvodcovské tlumočení. Obousměrné tlumočení textů z oblasti (regionálního) cestovního ruchu. Tlumočení v terénu.
7. Aktivní porozumění mluvenému slovu v polštině s cílem následného přetlumočení do češtiny a z češtiny do polštiny. Tlumočení nepřipraveného textu z polštiny do češtiny s tématikou cestovního ruchu. Nácvik konsekutivního tlumočení v různých simulovaných situacích. Shrnutí výuky, testace a hodnocení znalostí studentů.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obrębie Słowiańszczyzny (zwłaszcza zachodniej i południowej)	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W09	ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu kultury i realiów obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W11	zna na poziomie rozszerzonym terminologię w zakresie humanistyki związaną z wybranymi sferami działalności kulturalnej (literatura, w tym tłumaczenia, sztuki teatralne, wizualne, audiowizualne i in.) oraz rozumie miejsce nauk humanistycznych w relacji do innych nauk	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
MSS_W14	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. roli nauk humanistycznych w wyjaśnianiu problemów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych wielu z tych problemów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW
MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW
MSS_U12	posiada rozwiniętą umiejętność tworzenia tłumaczeń tekstów różnego typu i o różnym charakterze, korzystając z osiągnięć metodologicznych przekładoznawstwa, językoznawstwa oraz literaturoznawstwa	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
MSS_U16	potrafi porozumiewać się – w języku polskim i w języku obcym – za pośrednictwem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie różnych sfer ludzkiej działalności kulturowej; umie tajże skutecznie komunikować się z niespecjalistami i popularyzować wiedzę o obszarze Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_ P7S_UK
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K05	jest gotów do podejmowania aktywności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, kierując się przekonaniem o wartości europejskiego i nieeuropejskiego dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, oraz zaangażowania w jego współtworzenie	2022_ P7S_KO
MSS_K07	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	2022_ P7S_KO
MSS_K08	jest gotów do samodzielnego podejmowania działań zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych i gospodarczych	2022_ P7S_KR

LITERATURA

Základní: Rábeková, S. - Raclavská, J. - Vilímek, V. *Cvičebnice pro rozvoj kognitivních a řečových dovedností tlumočníků*. Ostrava, 2008.
Základní: Kierzkowska, D. *Dokumenty polskie. Wybór dla tłumaczy sądowych*. Warszawa, 2007.
Základní: Kopczyński, A., Kizeweter, M. *Jakość i ocena tłumaczenia*. Warszawa, 2009.
Základní: Müglová, D. *Komunikácia, tlmočenie, preklad*. Nitra, 2008.
Základní: Rozan, J. F. *Notatki w tłumaczeniu konsekutywnym. Notetaking in Consecutive Interpreting*. Kraków, 2004.
Základní: Jopek-Bosiacka, A. *Przekład prawny i sądowy*. Warszawa, 2006.
Základní: Tryuk, M. *Przekład ustny konferencyjny*. Warszawa, 2007.
Základní: Tryuk, M. *Przekład ustny środowiskowy*. Warszawa, 2006.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Základní: Čeňková, I. *Teorie a didaktika tlumočení I*. Praha, 2001.
Základní: Nováková, T. *Tlmočenie - teória - výučba - práx*. Bratislava, 1993.
Základní: Makarová, V. *Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného*. Bratislava, 2004.
Základní: Poznański, J. *Tłumacz w postępowaniu karnym*. Warszawa, 2007.
Základní: Gillies, A. *Tłumaczenie ustne. Nowy poradnik dla studentów. Conference Interpreting*. Kraków, 2004.
Základní: Hrdinová, E. M. - Vilímek, V. a kol. *Úvod do teorie, praxe a didaktiky tlumočení. Mezi Skyllou vědy a Charybdou praxe*. Ostrava, 2008.
Základní: Florczak, J. *Tłumaczenia symultaniczne i konsekutywne. Teoria i praktika*. Warszawa 2013.
Základní: Wojtasiewicz, O. *Wstęp do teorii tłumaczenia*. Warszawa, 2007.
Základní: Chmiel, A., Janikowski, P. *Dydaktyka tłumaczenia ustnego*. Katowice 2015.
Doporučená: Jones, R. *Conference interpreting explained*. Manchester, 2002.
Doporučená: *Internetové stránky: http://www.aiic.net/glossary/, www.eurodict.eu, www.iate.europa.eu, www.jtpunion.org, http://interpreters.free.fr/, www.tepis.org.pl, www.stp.org.pl*.
Doporučená: Dingová, N. *Paměťová a jazyková cvičení pro tlumočníky*. Praha, 2008.
Doporučená: *Preklad a tlmočenie. Řada sborníků z konference. Od 1999*. Banská Bystrica.
Doporučená: Csiriková, M., Vysloužilová, E. *Propedeutická tlumočnická cvičení I*. Olomouc, 1998.
Doporučená: Muryc, J. *Socio- a psycholingvistické aspekty konsekutivního tlumočení. In Pamięć kulturowa i pamięć lingwistyczna w przekładzie (Red. W. Gorczyca, E. Michalska), s. 55-59*. Bielsko-Biała, 2008.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

WSPÓŁCZESNE TEORIE LINGWISTYCZNE W JĘZYKOZNAWSTWIE SŁOWIAŃSKIM

konwersatorium, 15 spotkań x 90 minut (2x45 min.)
Model pracy: zdalny, kontaktowy lub hybrydowy

Omawiane w przedmiocie tematy dotyczą tzw. językoznawstwa zewnętrznego i znajdują się na pograniczu językoznawstwa i innych nauk społecznych. Z tego powodu są często przez językoznawców lekceważone (zaniedbywane, omijane), a studenci nie mają zbyt wielu okazji zapoznać się z ich treścią. Interdyscyplinarny charakter tych dziedzin naukowych przesądza m.in. o stosowanych metodach badań nad językiem. W przedmiocie zostaną przedstawione kierunki językoznawstwa ogólnego uważane za „nowe" lub przynajmniej młodsze (odmienne) od tradycyjnego strukturalizmu. Ich wspólnącechą jest zintegrowanyopis języka uwzględniający społeczny i kulturowy kontekst rozwoju danej wspólnoty językowej, ogólne „środowisko naturalne" języka. Nacisk kładzie się na aktualne osiągnięciabadawcze takich kierunków, jak: socjolingwistyka, ekolingwistyka, etnolingwistyka, antropolingwistyka, psycholingwistyka, teolingwistyka, lingwistykakognitywna, polityka językowa, i to szczególniew krajach słowiańskich po zmianach ustroju (1989) i –w konsekwencji –rozpadzie państw federacyjnych: Związku Radzieckiego, Jugosławii i Czechosłowacji. Do przedmiotu zostały wybrane tylko niektóre z nowatorskich teorii lingwistycznych drugiej połowy XX wieku lub przełomu XX i XXI wieku. Wyboru dokonano na podstawie obecności wspólnego elementu, który łączy wszystkie omawiane (sub)dyscypliny. Elementem tym jest człowiek, w tym wypadku homo loquens, użytkownik języka urodzony, wychowany i żyjący w konkretnej kulturze, „mieszkający" w własnym języku ojczystym i oglądający świat przez pryzmat swojego języka.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

SPIS TREŚCI

1. Współczesne teorie lingwistyczne w językoznawstwie słowiańskim – na tle językoznawstwa strukturalistycznego
2. Socjolingwistyka – cz. 1
3. Socjolingwistyka – cz. 2
4. Eko-, etno- i antropolingwistyka – cz. 1
5. Eko-, etno- i antropolingwistyka – cz. 2, teoria Sapira i Whorfa
6. Eko-, etno- i antropolingwistyka – cz. 3
7. Polityka językowa – cz. 1
8. Polityka językowa – cz. 2
9. Psycholingwistyka – cz. 1
10. Psycholingwistyka – cz. 2
11. Lingwistyka kognitywna – cz. 1
12. Lingwistyka kognitywna – cz. 2
13. Teolingwistyka – cz. 1
14. Teolingwistyka – cz. 2
15. Testacja i ocena

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
	wiedza	
MSS_W01	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki oraz użycia języków kierunku, ich wymiarów funkcjonalnych oraz komunikacji w tych językach; wie, jak rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie i jak je stosować w życiu zawodowym	2022_P7S_WG
MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W07	zna i rozumie historyczne i współczesne kierunki oraz metody badawcze w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
W_OOD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U02	potrafi krytycznie analizować, twórczo zinterpretować, ocenić i opracować wybrane zagadnienia badawcze dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, dokonać ich prezentacji w formie ustnej lub pisemnej, w języku polskim lub obcym	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW
MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U06	potrafi merytorycznie wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na tematy dotyczące zagadnień z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, zwłaszcza dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U08	potrafi posługiwać się wybranymi językami słowiańskimi w stopniu umożliwiającym profesjonalne komunikowanie się na tematy z zakresu szeroko rozumianej humanistyki omawiane w trakcie studiów	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U11	wykorzystując właściwe teorie badawcze, metody analizy i prawidłowo zgromadzony materiał, potrafi przygotować zaawansowane formy prac pisemnych – w tym pracę magisterską – w języku ojczystym lub jednym z języków kierunku	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK
MSS_U15	ma świadomość zróżnicowania języka oraz stylów funkcjonalnych, potrafi dopasować język tekstu do osiągnięcia zamierzonego celu komunikacyjnego, zna pojęcie etykiety językowej, potrafi dostosować język do sytuacji komunikacyjnej	2022_ P7S_UK
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK
MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK

LITERATURA

Uwaga: Do przygotowania treści przedmiotu została wykorzystana podana poniżej literatura fachowa. W trakcie omawiania konkretnych tematów odsyła się do kolejnych źródeł (patrz „Scenariusz prowadzenia zajęć w przedmiocie")

Anusiewicz J., Dąbrowska A., Fleischer M., 2000, Językowy obraz świata i kultura. Projekt koncepcji badawczej. In Język a Kultura, tom 13, Wrocław: UWr., s. 11-44.

Bartmiński J. (red.), 1999, Językowy obraz świata. Lublin: UMCS.Brouček S. et al., 1991, Základní pojmy etnické teorie. „Český lid", 78, 4, s. 237-257.

Budakowska E. (red.), 2005, Tożsamość bez granic. Współczesne wyzwania. Warszawa: UWar.

Dubisz S., 1990, Język – Kultura – Społeczeństwo. Wybór studów i materiałów. Warszawa: PAN.

Bugarski R., 2005, Jezik i kultura. Beograd: Biblioteka XX vek.

Čermák F., 1997, Jazyk a jazykověda. Přehled a slovníky. Praha: Pražská imaginace.

Dyoniziak R., Iwanicka K., Karwińska A. et all, 1997, Społeczeństwo w procesie zmian. Zarys socjologii ogólnej. Wyd. II. Zielona Góra: Zachodnie Centrum Organizacji.

Karlík P., Nekula M., Pleskalová J. (eds.), 2002, Encyklopedický slovník češtiny. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

Karlík P., Nekula M., Pleskalová J. (eds.), 2018, Nový encyklopedický slovník češtiny online. https://www.czechency.org/slovnik

Gabal I. et all., 1999, Etnické menšiny ve střední Evropě. Konflikt nebo integrace. Praha: G+G.
Грковић-Мејџор Ј., Кончаревић К.(уред.), 2013, Теолингвистичка проучавања словенских језика. Београд: САНУ.
Kożyczkowska A., 2019, Kaszubszczyzna. Pedagogicznie o języku i tożsamości. Gdańsk: UG.
Kurcz I., 1976, Psycholingwistyka. Przegląd problemów badawczych. Warszawa: PWN.
Lubaś W., 2009, Komparacja współczesnych języków słowiańskich: Polityka językowa. Opole: UO.
Lubaś W., 2013, Studia socjolingwistyczne. Opole: UO.
Matuszczyk B., 2007, Dlaczego spór o język religijny. In: Język religijny dawniej i dziś III, Poznań: UAM, s. 151-158.
Misiak M., 2006, Łemkowie. W kręgu badań nad mniejszościami etnolingwistycznymi w Europie. Wrocław: UWr.
Muryc J., 2010, Obecné a specifické rysy polsko-české jazykové interference na českém Těšínsku. Ostrava: OU.
Nebeská I. (red.), 2004, Čítanka textů zkognitivní lingvistiky I. Praha: UK.
Nebeská I. (red.), 2007, Čítanka textů zkognitivní lingvistiky II. Praha: UK.
Pajdzińska A., 2010, Czy „zaklęty krąg języka można przekroczyć?" In Relatywizm w języku i kulturze (red. A. Pajdzińska, R. Tokarski). Lublin: UMCS.
Patočka J., 1992, Přirozený svět jako filozofický problém. Praha: Edice Orientace.Peregrin J., 2014, Jak jsme zkonstruovali vlastní mysl. Praha: Dokořán.
Radovanović M., 1997, Spisi iz kontekstualne lingvistike. Biblioteka Matice srpske. Sremski Karlovci – Novi Sad.
Schwarzová M., 2009, Úvod do kognitivní lingvistiky. Przel. F. Smolík. Praha: Dauphin.
Szul R., 2009, Język, naród, państwo. Język jako zjawisko polityczne. Warszawa: PWN.
Šatava L., 2009, Jazyk a identita etnických menšin. Možnosti zachování a revitalizace. Praha: Sociologické nakladatelství.
Vaňková I., 2007, Nádoba plná řeči. Praha: Karolinum.
Vaňková I., Nebeská I., Saicová Římalová L., 2005, Co na srdci, to na jazyku. Kapitoly zkognitivní lingvistiky. Praha: Karolinum.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

ZÁKLADY PUBLIKAČNÍ ČINNOSTI

konwersatorium, 7 spotkań x 135 minut (3x45 min.)
Model pracy: stacjonarne, hybrydowe lub zdalne

V rámci předmětu „Základy publikační činnosti“ se studenti seznámí s významem nakladatelství a jejich vlivem na utváření určitých názorů a postojů ve společnosti. Seznámí se s postupy a fázemi, které jsou potřeba v procesu vydání knihy. Osvojí si dovednosti, které jim pomohou v další profesní orientaci. Znalosti z této problematiky budou umět využít v souvislosti s procesem překladu, jazykové úpravy textu, korektury a přípravy knihy k vydání ve všech jejích fázích. Neméně významným segmentem vydání knihy je její distribuce a marketing, to vše s cílem co nejúspěšněji se dostat do rukou čtenářů.

Во рамките на овој предмет студентите ќе се запознаат со значењето на што го имаат издавачките куќи и со нивното влијание за формирање на одредени погледи и ставови во општестовто. Ќе се запознаат со постапките и фазите што се потребни во процесот на издавање на една книга. Ќе се стекнат со вештини што ќе им помогнат во понатамошната професионална ориентација. Познавањата на оваа проблематика ќе можат да ги искористат во врска со процесот на преведување, јазична редакција на текст, лектура и подготовка на книга за издавање во сите нејзини фази. Не помалку значаен сегмент од издавањето на една книга е и нејзината дистрибуција и маркетин, а сè со цел што поуспешно да стигне до рацете на читателите.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

SPIS TREŚCI

1. УЛОГАТА И ЗАДАЧАТА НА ИЗДАВАЧОТ
2. ЕДИЦИСКИ ПЛАН
3. ФАЗИ ВО ПРОЦЕСОТ НА ИЗДАВАЊЕ НА КНИГА
4. СОЗДАВАЊЕ НА ТИМ
5. ЈАЗИЧНА РЕДАКЦИЈА И ЛЕКТУРА
6. ПОДГОТОВКА ЗА ПЕЧАТЕЊЕ
7. ДИСТРИБУЦИЈА И МАРКЕТИНГ

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów Modern Slavic Studies absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
wiedza		

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_W02	ma usystematyzowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą metodologie oraz kluczowe i wybrane zagadnienia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo)	2022_P7S_WG
MSS_W03	zna i rozumie powiązania i wzajemne oddziaływania języków, literatur i kultur słowiańskich, zwłaszcza zachodnio- i południowosłowiańskich	2022_P7S_WG
MSS_W04	wie, jak integrować różne perspektywy badawcze w celu kompleksowego ujęcia wybranych zjawisk z zakresu języko-, literaturo- oraz kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji wytworów kultury w obrębie Słowiańszczyzny (zwłaszcza zachodniej i południowej)	2022_P7S_WG
MSS_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i szkoły badawcze istotne dla współczesnych badań literaturo-, języko- i kulturoznawczych	2022_P7S_WG
MSS_W09	ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu kultury i realiów obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej	2022_P7S_WG
MSS_W10	ma wiedzę na temat planowania i prowadzenia badań w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna paradygmaty badań filologicznych, z których wywodzą się poszczególne metody, rozumie postulat trans-/interdyscyplinarności w prowadzeniu badań z różnych dziedzin humanistyki, zwłaszcza zaś języko-, literaturo- i kulturoznawstwa	2022_P7S_WG
MSS_W11	zna na poziomie rozszerzonym terminologię w zakresie humanistyki związaną z wybranymi sferami działalności kulturalnej (literatura, w tym tłumaczenia, sztuki teatralne, wizualne, audiowizualne i in.) oraz rozumie miejsce nauk humanistycznych w relacji do innych nauk	2022_P7S_WG

MSS_W12	ma pogłębioną, uporządkowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie nauk humanistycznych na temat teorii, narzędzi i praktyki ich wykorzystania, zwłaszcza w zakresie takich dziedzin jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	2022_P7S_WG
MSS_W13	posiada wiedzę obejmującą ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego, a także reguły zarządzania zasobami własności intelektualnej	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
MSS_W14	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. roli nauk humanistycznych w wyjaśnianiu problemów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych wielu z tych problemów	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
MSS_W15	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat prawnych i ekonomicznych uwarunkowań życia społecznego	2022_P7S_WG, 2022_P7S_WK
umiejętności		
MSS_U01	potrafi formułować, syntetyzować, analizować i rozwiązywać problemy badawcze i zagadnienia, w tym przekrojowe, dotyczące Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, wykorzystując do tego adekwatne metody i narzędzia oraz różne źródła (w tym obcojęzyczne) w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
MSS_U03	posiada rozwiniętą umiejętność wykorzystywania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów badawczych, poszukiwaniu źródeł informacji, prezentowaniu zagadnień i tłumaczeniu	2022_ P7S_UW

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_U04	potrafi rozpoznawać i wskazywać, analizować i interpretować różnego rodzaju zjawiska oraz wytwory językowe, literackie i kulturowe w kontekście historyczno-kulturowym, społecznym i komunikacyjnym, zwłaszcza odnoszące się do obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także wybrane zjawiska spoza tego obszaru	2022_ P7S_UW
MSS_U05	potrafi szczegółowo opracowywać zagadnienie lub zespół zagadnień z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, z zachowaniem zasad obiektywności i akademickiego stylu wywodu	2022_ P7S_UW
MSS_U07	potrafi prowadzić dyskusję w różnych kręgach odbiorczych na tematy dotyczące zagadnień związanych z kulturami i językami obszaru Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, a także dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_ P7S_UW
U_OOD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2022_ P7S_UW
MSS_U09	potrafi wyszukiwać potrzebne wiadomości w źródłach różnego typu i umie je selekcjonować, a następnie analizować, interpretować, integrować i oceniać, a także formułować na tej podstawie krytyczne sądy	2022_ P7S_UW
MSS_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie zarówno analizy prac naukowych, jak i syntezy różnych idei i poglądów, co pozwala mu na rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych; umie właściwie dobrać metody i odpowiednio skonstruować narzędzia badawcze, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swoich badań	2022_ P7S_UW
MSS_U13	posiada umiejętności w zakresie: merytorycznego, logicznego i spójnego argumentowania przy wykorzystaniu poznanych teorii i metodologii; formułowania wniosków, syntetycznych podsumowań; oraz wyrażania	2022_ P7S_UW, 2022_ P7S_UK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

	krytycznych opinii na temat zjawisk językowych i kulturowych, w głoszeniu których wspiera się zdobytą wiedzą naukową i doświadczeniem	
MSS_U17	potrafi działać w ramach zespołu realizującego określone zadania i jest gotowy do pracy w grupie, przyjmując w niej funkcje zarówno kierownicze, jak i podrzędno-wykonawcze; potrafi odpowiednio zaplanować realizację wskazanego przez siebie lub innych zadania	2022_ P7S_UO
MSS_U18	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	2022_ P7S_UU
MSS_U19	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności badawcze w zakresie nauk humanistycznych oraz potrafi podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	2022_ P7S_UU
MSS_U20	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i własnych umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	2022_ P7S_UU
kompetencje społeczne		
KS_OOD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2022_P7S_KK
MSS_K01	jest gotów do krytycznej oceny wiedzy własnej i odbieranych informacji z zakresu przedmiotu studiów oraz dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek	2022_P7S_KK
MSS_K02	potrafi krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści; rozumie znaczenie języka i komunikacji w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów kulturowo-społecznych	2022_P7S_KK

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MSS_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do korzystania z opinii i pomocy ekspertów	2022_P7S_KK
MSS_K05	jest gotów do podejmowania aktywności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, kierując się przekonaniem o wartości europejskiego i nieeuropejskiego dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa Słowiańszczyzny zachodniej i południowej, oraz zaangażowania w jego współtworzenie	2022_ P7S_KO
MSS_K06	ma rozwinięte poczucie odpowiedzialności osobistej i społecznej za swoje przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje, działania oraz ich skutki, a także czuje się odpowiedzialny za podtrzymanie etosu zawodu oraz przestrzeganie etyki zawodowej	2022_ P7S_KO, 2022_ P7S_KR
MSS_K07	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	2022_ P7S_KO
MSS_K08	jest gotów do samodzielnego podejmowania działań zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych i gospodarczych	2022_ P7S_KR

LITERATURA

BOBÍKOVÁ, Lenka**.** Jan Otto: Snu stát se nakladatelem zasvětil celý život
BOHATCOVÁ, M. a kol. Česká kniha v proměnách staletí. Praha, 1990.
*Cesta od rukopisu ke knize***.** https://maxdorf.cz/jak-vznika-kniha
DIBUSZOVÁ, Eva. *Základy redakční práce*. Vydavatelství VŠCHT Praha ICT Press.
DILHOFOVÁ, Adéla. ORIENTACE V NAKLADATELSKÉ POLITICE Moravská zemská knihovna Brno 2021.
DVOŘÁK, Joachim. Almanach Labyrint : knihy, knihkupectví, nakladatelství, kontakty. Praha: Primus, 1992.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Editor a text: úvod do praktické textologie. Edited by Jiří Flaišman – Michal Kosák – Rudolf Havel – Břetislav Štorek. Vid. 2: Praha Paseka, 2006. 182 s.
ENCL, Slavomil. České exlibris: historie a současnost. Praha: Památník národního písemnictví, 2000. 168 s. ISBN 80-902405-3-4.
HALADA, Jan. Člověk a kniha: úvod do nakladatelské specializace. Praha: Karolinum, 1993.
https://artporte.cz/content/10-jak-vydat-knihu
https://quizlet.com/599512478/zur-20-zaklady-redakcni-prace-flash-cards/
https://wiki.knihovna.cz/index.php/Nakladatel
HUDSKÝ, Stanislav. Jak fungují nakladatelství. Spisovatelské listí 2010.
HUGO, Jan. *Books in the digital age*. https://maxdorf.com/books-in-the-digital-age
KAISER, M. M. Strategické plánování v umění. Praha: Institut umění, 2009.
KŘIVÁNEK, Mirko. Dynamické vedení a řízení projektů: systémovým myšlením k úspěšným projektům. První vydání. Praha: Grada, 2019. 208 stran.
MAGINCOVÁ, Dagmar. Příručka nakladatelského redaktora. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2008. 139s.
Maxdorf Cover Design. https://maxdorf.cz/cover-design
McLUHAN, M. Člověk, média a elektronická kultura. Brno: Jota, 2000.
BERÁNKOVÁ, Monika. Nakladatel
Novinky.cz 2022 https://www.novinky.cz/clanek/historie-jan-otto-snu-stat-se-nakladatelem-zasvetil-cely-zivot-40407599
On-line instruktáž do systému ISBN nově vstupujících nakladatelů. Národní knihovna české republiky [online]. Dostupné na:
https://text.nkp.cz/soubory/ostatni/isbn_instruktaz.pdf
https://text.nkp.cz/soubory/ostatni/ismn_instruktaz.pdf
https://www.nkp.cz/sluzby/sluzby-pro/isbn-ismn-issn
PAVELKA, Zdenko. *Nakladatelé, knihkupci – kdo, jakou a proč potřebuje podporu* 2020 https://blog.aktualne.cz/blogy/zdenko-pavelka.php
PISTORIUS, Vladimír. *Jak se dělá kniha: Příručka pro nakladatele*. 3. Dopl. a přeprac. vyd. Příbram: Pistorius&Olšanská, 2011. 280 s.
Pokorná, Dana a Pokorný Milan. Redakční práce. Grada: 2011.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Pokorná, Dana a Pokorný Milan. Základy redakční práce. Vlastimil Johanus: 2010.
PŘIBÁŇ, Michal. *Česká literární nakladatelství: 1949-1989*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2014. 649 s.
TELEC, Ivo. Autorský zákon: komentář. Praha: C. H. Beck, 1997. Komentované zákony.
VEČEŘA, Pavel. Úvod do dějin tištěných médií. Praha: Grada Publishing, 2015. 272 s. první vydání. ISBN 978-80-247-4178-9.
ZUR 20. Základy redakční práce.

UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE
UNIVERSITY OF OSTRAVA
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union